ಮದಿಪು

ಪಗ್ಗು - ಬೇಸ - ಕಾರ್ತೆಲ್

45

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

2007

ತುಳು ಲಿಪಿ ಕಲ್ಪುಗ

ತುಳು	ಕನ್ನಡ
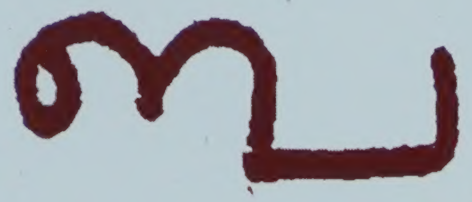	ಬ
	ಭ
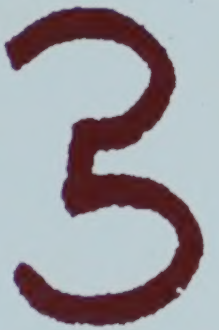	ಭ
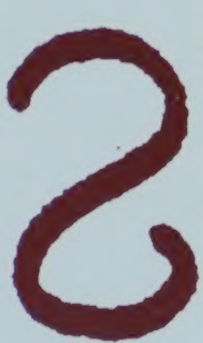	ಮ

ಒಂಜಿ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ನಾಲ್ ಅಕ್ಷರ

ಮದಿಪು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಶ್ರೀ ಯಂ. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಡಾ। ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು
ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಮುಡಿ - 45

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

Madipu : A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture:
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy,
Mangalore - 575 003. Ph: 2459389.

Chief Editor	:	Shri M. K. Seetaram Kulal
Editor	:	Dr. Gananatha Yekkar
Managing Editor	:	Sri S.H. Shivarudrappa
Printed at	:	Fine Prints, Urva, Mangalore
Pages	:	64 + 4
Vol.	:	12 - 45
Period	:	15th April 2007 to July 14th 2007
ಬೆಲೆ	:	15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	50/-
ಅಜೀವ ಚಂದಾ	:	500/-
ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ	:	ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಲಾ ತಂಡ
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	Fine Prints, Urva, Mangalore

ಸಂಚಿಕೆದ ಬರವುಲು

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

1	ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಪಾತೆರೊ	4
2	ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರೊ	5
3	ಸತ್ಯದ ಕಾರ್ಣಿಕ - ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಇರುವೈಲು	6
4	ಬದ್ಕ್ - ನಾರಾಯಣ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ	9
5	ಪೊಣ್ಣು - ಮಲ್ಲಿಕ ಪೊನ್ನೆತ್ತೋಡು, ಕಯ್ಯಾರು	10
6	ಪಪ್ಪಗೊಂಜಿ ಕಾಕಜಿ - ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ	12
7	ಕಟ್ಟದ ಪೂಂಜೆರ್ - ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ	15
8	ಪೂರಾ ಆಪಿನ ಎಡ್ಡೆಗ್!? - ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್	16
9	ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿ - ಡಾ. ಬೆಳ್ಳಿಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ.	22
10	ಪೊಸ ರಂಗ್ - ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ	23
11	ತುಳು ಬಾಸೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಎಣ್ಮನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರುನೆ ಏಪೊ? - ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ, ಪುತ್ತೂರು.	25
12	ಬಾಡ್‌ನ ಪೂ - ಶೋಭಾ ಬಗಂಬಲ	29
13	ಮುತ್ತು ಎನ್ನ ಮಾಮಿನ ಮಗಳ್ - ಕುದ್ರೆಪ್ಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ	32
14	ಮಾಸ್ಟ್ರ - ಬಿ. ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ನಾಯಕ್	33
15	ಜೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು - ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬೋಳೂರು	40
16	ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಮ್ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಪೊತ್ತು - ಡಾ ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ	42
17	ತುಳುನಾಡ್ದ ಗೀತೆ - ಸದಾನಂದ, ಸುರತ್ಕಲ್	52
18	ಬುಲಿಪರೆ ಉಂಡು - ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ	53
19	ವಿಧಿ - ರವಿ ಅಲೆವೂರಾಯ ವರ್ಕಾಡಿ	54
20	ಉಂಡೇತ್ ದೈವ ದೇವೆರ್ - ಬಿ. ಎನ್ ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು	58

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರೆ ಪಾತೆರೊ

ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರ

"ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾತ್ರ ಆತ್ತ್ ಅವು ಈ ನಾಡ್‌ದ ಸಮಗ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಮೊತ್ತ" ಪನ್ಪಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆ ಪಾತೆರ ಸತ್ಯ. ಉಂದೆನ್ ಸಾಕಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸರಕಾರ ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಚರಣೆದ ಅಂಗವಾದ್ ಹೊರನಾಡು, ಹೊರರಾಜ್ಯೊಡು ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಯೋಜನೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಲ್ಪೆರೆ ಅಕಾಡೆಮಿಲೆಗ್ ಸೂಚನೆ ಕೊರುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊದೊಟ್ಟುಗು ಕರಿ ಒಂಜಿ ವರ್ಸೊಡು ಈ ಯೋಜನೆಗ್ಲಾ ಮಹತ್ವ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಈ ಪಾತೆರ ದಾಯೆ ಬರೆಪೆಂದ್ ಪಂಡ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋಜನೆಡ್ ಪರರಾಜ್ಯೊದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಪಾಡ್ದ್‌ಜಿ. ಸೂರತ್, ಬರೋಡ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮೈಸೂರು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಭದ್ರಾವತಿ, ಪುಣೆ ಇಂಚ ಕೆಲವು ಕಡೆಟ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ನನಲ ಮದ್ರಾಸ್, ದಾವಣಗೆರೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಇಂಚ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು.

ಸರಕಾರ ಸುವರ್ಣಕರ್ನಾಟಕೊದ ಪರವಾದ್ ಈ ಉದ್ದೇಸೊಗು ಕಾಸ್ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಅವೆನ್ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ್ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುದಕ್‌ಲೆನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಓಲು ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಅವುಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಪಾಡ್‌ದ. ಉಂದು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಅಯಿನೆರ್ದಾವರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜನೆಗಾತ್ರ ಬರ್ಪಿನ ಸದಸ್ಯೆರೆನ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋತ. ಅಕ್‌ಲೆರ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಕಲಾವಿದೆರೆ ತಂಡ ಭಾಗವಹಿಸ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಪಿದಾಯಿ ರಾಜ್ಯೊಲೆಗ್ ತಿರ್ಗೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಉದ್ದೇಸೊಡು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಪುಪಿದೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಿಯೆರೆಲಾ ಯಾವು. ಅಯಿಕಾತ್ರ ನೆತ್ತ ವಿಚಾರ ಪಂಡೆ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತುಳುನು ಪ್ರಚಾರೊ ಮಲ್ಪುಲೆಕ್ಕೊನೆ ಹೊರನಾಡ್ - ಪರರಾಜ್ಯೊಡುಲಾ ತುಳು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊದ ಮೂಲಕ ತುಳುತ್ತ ಪೆರ್ಮೆ ಸಾರೊಡು. ತುಳು ಪಾತೆರುಬಾಸೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಒಂಜಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇತ್ತಿ ಬಾಸೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಊರುದಕ್‌ಲೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಪಾವೊಡು. ಅಯಿಟ್ ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಪಿದಾಯಿ ಊರುದ ತುಳುವೆರೆ ಸಹಕಾರೊರ್ದು ಎಂಕಲೆ ಮನಸ್ ದಿಂಜಿದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ದಿಲ್ಲಿಡ್ ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀ ಮನಮೋಹನ ಸಿಂಗರೆನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದು. ತುಳುನು ಸಂವಿಧಾನೊಡು 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರಾವೋಡು ಪನ್ಪಿ ಮನವಿಲಾ ಕೊರಿಯ. ಅವುಲು ಅಯಿಕ್ ಪೂರಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಲಾ ತಿಕ್‌ಂಡ್. ಸಂಸತ್ತ್ ಭವನದ್ಯೆಟೆ ಅಬ್ಬಕ್ಕರಾಣಿನ ಪ್ರತಿಮೆ ಪಾಡೊಡು ಪನ್ಪಿ ಮನವಿಲಾ ಕೊರಿಯ. ಇಂಚ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊದೊಟ್ಟುಗು ಈ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ದಿನ ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ತೃಪ್ತಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರೊ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪನೊಲಿ.

ಶ್ರೀ ಯಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್
ಗುರ್ಕಾರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕುಡ್ಲ.

ಸಂಪಾದಕೆರೆ ಪಾತೆರೊ

ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ : ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೂಕು

ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಟ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆ. ಹಂಪೆದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ತುಳುಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆದ ಮಲ್ಲ ಬೂಕುನು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ದ್‌ಂಡ್. ಸಾವಿರ ಪುಟತ್ತ ಈ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂಜಿ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಬೂಕುಂದು ಪನೊಲಿ. "ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ದಾದ ಉಂಡು. ಅವ್ವೊಂಜಿ ಪಾತೆರು ಬಾಸೆ" ಪನ್ಪಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಇತ್ತಿನಕ್‌ಲೆಗ್ ಈ ಬೂಕು ಸವಾಲು ಪಾಡುಂಡು ತುಳುನಾಡು ಇತಿಹಾಸ, ಭಾಷೆ, ಜಾನಪದ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತುಳು, ತುಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೆಲೆಗಳು-ಇಂಚ ಏಳ್ ವಿಭಾಗೊಲೆಡ್ ನೂತ್ತ ರಡ್ಡ್ ಬರವುಲು ಈ ಬೂಕುಡುಂಡು. ಒಂಜಿ ಭಾಸೆದ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಇಂಚಿತ್ತಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆದ ಬೂಕು ಪ್ರಕಟ ಆಪಿನಿ ಮಲ್ಲ ವಿಚಾರ. ತುಳುವೆರಾಯಿನ ನಮ ಅಭಿಮಾನ ಪಡೆಯೋಡಾಯಿನ ವಿಚಾರ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸ ಉಂಡು. ಅಯಿತ್ತ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯ ಇತಿಹಾಸ ನಮ ಪೆರ್ಮೆ ಪಡ್‌ಪಿಲೆಕ್ಕೊ ಉಂಡು. ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ತುಳುಕ್ಕು ಮಲ್ಲಸ್ಥಾನ ಉಂಡು. ತುಳು ಒಂಜಿ ಬುಲೆತಿ ಬಾಸೆ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್‌ನಂಚಿ ಮಲ್ಲ ಬಾಸಾ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪಂತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಪಂಚದ್ರಾವಿಡೊಡು ತುಳುನು ಸೇರ್ಸಾದೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾತಾ ಬಾಸೆಲೊಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ಸೌಹಾರ್ದ ಸಂಬಂದೊನು ತುಳು ಬಾಸೆ ದುಂಬುರ್ದುಲಾ ಒರಿತೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಅಯಿರ್ದ್‌ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತುಳುಕ್ಕು ಎಡ್ಮನೂದು ವರ್ಸದ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಉಂಡು. ಪಾಡ್ದನ ಕಬಿತದಂಚಿ ಶ್ರೀಮಂತ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆಲಾ ಉಂಡು. ಯಕ್ಷಗಾನದಂಚಿ ಪ್ರಪಂಚೊದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯನಂಚಿ ಕಲೆ ತುಳುನು ಬುಲೆಪಾಂಡ್. ಮೂಪ್ಪತ್ತೈನೆರ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಿನಿಮೊಲು ತುಳುಟ್ಟು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ತುಳುತ್ತ ಪೆರ್ಮೆದ ಒಂಜಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ.

ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಕನ್ನಡ, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ ಇಂಚಿ ನಾಲ್ ಮಲ್ಲ ಬಾಸೆಲೆನ್ ಬುಡುಂಡ ಇಂಚಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಪ್ರಕಟ ಆಪಿನಿ ತುಳುಟ್ಟು ಪನ್ಪಿನವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ. ಒಂಜಿ ಬಾಸೆಡ್ ಶ್ರೀಮಂತವಾಯಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ವಿಚಾರೊಲು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ಇಂಚಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಲು ಬರಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಉಂದು ತುಳು ಬಾಸೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆನ್ ತೋಜಾವುಂಡು.

ತುಳುತ್ತ ಪೆರ್ಮೆದ ಸಾಹಿತ್ಯಚರಿತ್ರೆನ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕಂತಿನ ಹಂಪೆದ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊಗು ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರ್‌ನ ಅಭಿನಂದನೆಲು. ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಈ ಯೋಜನೆನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಲ್ತಿನ ಅಪಗದ ಕುಲಪತಿ, ಇತ್ತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕುಲಪತಿ ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಕುಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಈ ಬೂಕುದ ಮಾತಾ ಸಂಪಾದಕೆರೆಗ್ಲಾ ಅಭಿನಂದನೆಲು. ತುಳುವೆರ್ ಈ ಬೂಕುನು ಅಭಿಮೊನೊಡು ಸ್ವಾಗತಿಸೊಡು ಗೆತೊನೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಮದಿಪುದ ಆಶಯ.

ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಸತ್ಯದ ಕಾರ್ಣಿಕ

✍ *ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಇರುವೈಲು*

ಆನಿ ಶನಿವಾರ, ಕುರುಡು ಪದವುದ ಸಂತೆದ ದಿನ. ಸುತ್ತಮುತ್ತದ ಪತ್ತಾಜಿ ಗ್ರಾಮದ ಜನೊಕ್ಕುಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪದ್ರಾಡ್ ಗಂಟೆಗ್ ಸಂತೆಡ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಕತ್ತಲೆ ಆನಗ ಅಗಪ್ಪುವೆರ್. ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ದ ಒತ್ತುಗೇ ತಾಗ್‌ದ್ ಉಂಡು ಕುರುಡು ಪದವುದ ಹಾಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಲೆ. ಇಂಚಪ್ಪ ಐನನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ದ್ ಬಡ್ತಿ ಪಡೆದ್ ಎಣ್ಮನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಡೆಗ್ ವರ್ಗ ಆದ್ ಬತ್ತಿನ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಡ್ದ್ ಆ ಶಾಲೆ ಭಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತುತ್ತಿನವು.

ಆ ಶನಿವಾರ ಸಂತೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಜನೊಕ್ಲು ಎದುರು ತಿಕ್ಕಿನ ಜನೊಕ್ಲೆಡ ಕೇನುನ ಪ್ರಶ್ನೆ ದಾದ ಪಂಡ "ಶಾಲೆದ ಪೊಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿಯಲಾ" ಪಂಡ್‌ದ್. "ಪೊಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿದಿಜಿಗೆ ಮಾತೆರ್ನಾ ನಾಡೊಂದುಲ್ಲೆರ್" ಪನ್ಪಿನ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಒರಿಯೊರಿ ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ತನ್ಕಲೆಗ್ ತೆರಿಲೆಕ ಪಾತೆರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. "ನನ ವಾ ಧೈರ್ಯೊಡು ಶಾಲೆಗ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಕಡಪುಡುನಪ್ಪಾ..... ಮಾಸ್ಟ್ರೇ ಕೆರ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್ ಮದೆ ಮಲ್ತೆರ್‌ಡ ದಾನೆ ಒರಿಂಡ್..... ನೋತುದಿನ ಅತ್ತ್‌ಗೆ, ಬೂಕು ಕೊನ್ಪೆದ್ ಜಲ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೂಕು ಕೊಂದು ಬರಿಯೆರೆ ಇಲ್ಲಡೆ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್‌ಗೆ, ಪೊಣ್ಣು ಪೋಯಿನ ಪೊಡಿಗೆಡ್ ಇಲ್ಲಡೆಗ್‌ಲಾ ಪೋವಂದೆ ಶಾಲೆಗ್‌ಲಾ ಬರಂದೆ ಓಲಾ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಲಾಗಿದುಪ್ಪೊಡು.... ಶಾಲೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಬಾಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನಲಾ ಉಂಡಾ, ಉಂದು ವಾ ಕಲ್ಜಿಗಪ್ಪಾ..... ಅತ್ತ್ ಸಾಲೆಡ್ದ್ ಪಿರ ಇಲ್ಲಡೆ ಬುಲಿತೊಂದು ಪೋನಗ ಏರಾ ಕಾರ್‌ಡ್ ಪೋಪಿನಕ್ಲು ಕಾರ್‌ಗ್ ಒಯಿತ್ತ್ ಪಾಡೊಂದು ಪೋತೆರ್‌ಗೆ, ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಅತ್ತಾ ಸುಲಬೊಡು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಏರ್ ಬುಡುವೆರ್..... ಇಂಚ. ಒರಿ ಒರಿ ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿ ಪಂಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಾಲೆ ಬುಡುದು ಜೋಕುಲು ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಊರೊರ್ಮೆ ಸುದ್ದಿ ಪ್ರಚಾರ ಆಂಡ್. ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ಬತ್ತಿನಕ್ಲು ಶಾಲೆದ ಜೋಕ್ಲು ಮಾಸ್ಟ್ರೆನಕ್ಲು ಮಾತೆರಪ್ಪ ಓಲೋಲು ನಾಡ್‌ಂಡಲಾ ರಾತ್ರಿ ಎಣ್ಮ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಪೊಣ್ಣು ಏರೆ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್‌ಲಾ ತೂಯೆರೆ ತಿಕ್ಕಿನಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ದಾಲ ಸುಲಿವು ಗೊತ್ತಾಯಿನಿಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ಪೊಣ್ಣನ ತಮ್ಮಲೆ ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣೆ ದುಃಖೊಡುಲಾ ಕೋಪೊಡುಲಾ ಮಾತೆರೆ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಜರಿದ್ ಬೂರೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಮುಲ್ತ ಸಾಲೆಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಶಿಸ್ತ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪಾವೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಲೆನ ಅಮ್ಮೆರೆ ಇಲ್ಲದಲ್ಪ ಸಾಲೆಡ್ ಕಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತಿನ ದುಗ್ಗಮ್ಮನ್ ಅವುಲು ಸಾಲೆ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಇಡೆ ಲೆತೊಂದು

ಬತ್ತ್‌ದ್, ಮೂಲು ದಾಖಿಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. "ಎಲ್ಲೆ - ಬಾಲೆ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಗ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ ದಾನೆ ಪನುವೆರ್. ಯಾನ್ ಅಕ್ಲೆನ್‌ಎಂಚ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ಪುನು, ಯಾನ್‌ಲಾ ಪೊಣ್ಣನ ಸಾದಿಯೇ ಪತ್ತೊಡಾಪುಂಡೇ. ಪೊಣ್ಣು ಸಾಲೆಗ್ ಬೂಕು ಕೊನ್ಪೆದ್‌ಜಲ್‌ಂದ್ ಎಂಕ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡ ಯಾನ್ ಪೋತಯನ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೋಳಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ತರ್ ಭಾರಿ ಶಿಸ್ತ್‌ದ ನರಮಾನಿ. ಬಾಕಿದ ಕೈ ತಿರ್ತ್‌ದ ಮಾಸ್ತರ್‌ನಕ್ಲೆನ್ ಹದ್ದ್‌ಬಸ್ತ್‌ಡ್ ದೀವೊಂದು ಎಡ್ಡೆ ಬೆನ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆರ್‌ಲಾ ರಾತ್ರೆ ಪಗೆಲ್ ಶಾಲೆ ಶಾಲೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಾಲೆನ್ ದುಂಬು ಕೊಂದುಬರಿಯೆರೆ ಪೊನೆವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಕಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಮಾಸ್ಟೆನಕ್ಲೆ ಮಿತ್ತ್ ಶಾಲೆದ ಮಿತ್ತ್, ಅಧಿಕಾರಿ ನಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಊರುದಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಊರುಡು, ಬೊಕ್ಕ ನಿರೆಕರೆತ್ತ ಊರುಡುಲಾ ಅರೆನ್ ಪುಗರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟೆನ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಸಂಶಯೊಡು ತೂವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಒರಿ ಒರಿ ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿಡ್ ಗುರು ಗುರು ಪಾತೆರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಕಲ್ಪುನು ಆಜನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್. ಸಾಲೆ ಸುರು ಆದ್ ರಡ್ಡನೇ ಪಿರೇಡ್‌ಡ್ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟೆಗ್ ಆಜನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಕನ್ನಡ ಪಾಠ. ಕರಿನ ಶನಿವಾರ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯೆರೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಇತ್ತೆರ್. ಸೋಮವಾರದಾನಿ ಪಿರ ಕೊರೊಡು ಪಂತೆರ್. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪ್ರಬಂಧ ಬೂಕುನು ಕೊರ್ದು ಇತ್ತೆರ್‌ಡಲಾ ಈ ಶನಿವಾರ ಮುಟ್ಟಲಾ ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಪ್ರಬಂಧ ಬೂಕು ಕೊರ್ತುಜಲ್. ಮರತ್ತ್‌ಂಡ್, ಎಲ್ಲೆ ಕೊಂದು ಬರ್ಪೆ, ಎಲ್ಲೆ ಕೊಂದು ಬರ್ಪೆ ಪನ್ಪೆದಲ್. ಆನಿಲಾ ಬೂಕು ಕೊನ್ಪೆದಿಜಿ ಪಂಡಿನ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟೆಗ್ ಪಿಸರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. "ಅಂಚಾಂಡ ಇತ್ತೆನೇ ಪೋದು ಕೊಂದುಬಲ" ಪಂಡೆರ್, ಶಾಲೆಡ್ದ್ ದುಗ್ಗಮ್ಮನ ಇಲ್ಲಡೆ, ಮಾರ್ಗೊಡೇ ಪೋಯೆರೆ ರಡ್ಡ್ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರ ಉಪ್ಪುನು ಮಾತ್ರ. ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಪಿದಾಡಿಯಲ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದು ಬರಿಯೆರೆ. ಪದಿನೈನ್ ನಿಮಿಷ ಬೋಡಾವು. ಪದಿನೈನ್ ನಿಮಿಷ ಕರಿಂಡಲಾ ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಬರಂದಿನೆನ್ ತೂದು ಅಲೆನ ಇಲ್ಲ ಕೈತಲ್‌ದನೇ ಕುಡ ರಡ್ಡ್ ಜನ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ದುಗ್ಗಮ್ಮನ್ ಲೆತೊಂದು ಬರಿಯೆರೆ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಅಕ್ಳು ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋನಗ ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋತುಜಲ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಇಂಚೆನೇ ಇಲ್ಲದಕುಲ್ಲಾ, ಪೋಯಿನ ಜೋಕುಲುಲಾ ನಾಡಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಪದ್ರಾಡ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟಲಾ ಬರಂದಿನ ತೂದು ಕುಡ ನಾಲ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಅಕ್ಳು ದುಗ್ಗಮ್ಮನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋವೊಡ್ಡ ದುಂಬೇ ದುಂಬು ಪೋಯಿನ ಜೋಕುಲು ಗುಡ್ಡೆಡ್ ದುಗ್ಗಮ್ಮನ್ ನಾಡುನ ತೂದು ಅಕ್ಲುಲಾ ನಾಡಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಪದ್ರಾಡರೆ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ಪೋಯಿನಕ್ಲು ಏರ್‌ಲಾ ಬರಂದಿನ ತೂದು ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ತ್ರ ಶಾಲೆ ಬುಡ್ದು ಮಲ್ಲ ಜೋಕ್ಲು, ಮಾಸ್ಟೆನಕ್ಲು ಪೂರ ದುಗ್ಗಮ್ಮನ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಇಜ್ಜಂದಿನ ತೂದು ಅಕ್ಲುಲಾ ನಾಡ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್, ಅಂಚ ಸಂತೆಗ್ ಬರ್ಪಿನಕ್ಲು, ಸಂತೆಡ್ದ್ ಪೋಪಿನಕ್ಳು ಅಕ್ಲೆ ಮೊಕ್ಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ನಾಡಿನೇ...... ದುಗ್ಗಮ್ಮ ತಿಕ್ಕಿಜಲ್. ಶಾಲೆಡ್ದ್ ಒಂತೆ ದೂರ ಪೋವೊಂದು ಇತ್ತಿನೆನ್ ತೂತಿನಕ್ಲು ಇತ್ತೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ತೂತಿನಕ್ಲು ಇಜ್ಜಿ.

ನಾಡ್ ನಾಡ್ದ್ ಸೋತುದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಜ್ಜಂದಿನಕ್ಲು ತಿಕ್ಕಿಲೆಕ್ಕ ಪಂಡೊಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಒರಿನ್‌ಕ್ಲು ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಲಾ ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣೆಲಾ ಮಾತ್ರ. ಈತಾನಗ ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣನ ಸಂಬಂಧಿಕೆ ದೋಗ್ರಣ್ಣೆ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿದ್ ಪಾರೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ನಾಡಿನ ಸುದ್ದಿ ಕೇಂಡೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ದೋಗ್ರಣ್ಣೆ ಪಂಡೆರ್ -"ಇತ್ತೆ ಕತ್ತಲೆ ಆಂಡ್. ನನ ನಾಡುನಾಂಡ್ಲ ಓಲು? ಒಂಜಿ ನಿಮಿತ್ತೊಡು ಆಂಡ್ಲ ಕೇಣ್‌ಗ, ಬಲಿಮೆ ಪನ್ಪಿನಕ್ಲು ಏರ್ ಉಲ್ಲೆರ್‌ಂ"ದ್ ಕೇಂಡೆರ್. ಆಪಗ ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಗ್ ಪಕ್ಕ ನೆಂಪು ಬತ್ತಿನಿ ಶಾಲೆಗ್ ಶನಿವಾರದ ಭಜನೆದ ಪೂಜೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಕಾರಂತೆರೆನ. ಅರೆಡನೇ ಕೇಣ್ಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಾರಂತೆರ್ ಇತ್ತಿನಡೆ ಪೋಯೆರ್. ಕಾರಂತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸುದ್ದಿ ದುಂಬೇ ಗೊತ್ತಾತ್‌ಂಡ್. ತುಕ, ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣಡ ಇರೆಗ್ ಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಪನ್ಲೆ. ಆ ಸಂಖ್ಯೆದ ಆಧಾರೊಡು ಇನಿತ್ತ ನಕ್ಷತ್ರ ತಿಥಿತ್ತ ಆಧಾರೊಡು ಗುಣಿಸಾದ್ ಪನ್ಪೆ" ಪಂಡೆರ್, ಅಂಚೆನೇ ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣೆ ಪಂಡಿ ಸಂಖ್ಯೆದ ಆಧಾರೊಡು ಗುಣಿಸಾದ್ ಕಾರಂತೆರ್ ಪಂಡಿನಿ ದಾದ ಪಂಡ "ಪೊಣ್ಣನ ಜೀವೊಗು ದಾಲಾ ಆಪತ್ತ್ ಬೈದಿನ ಪನ್ಪಿ ರಾಶಿ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಜಿ. ಬಾಲೆ ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು."

"ಆ ಪೊಣ್ಣು ಇತ್ತೆ ನಿಕ್ಲು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದಿನ ಒಂಜಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿದ ಅಧೀನ ಉಂಡು. ನಿಕ್ಲೆ ಕುಟುಂಬದ ಉಲಾಯಿದ ಮನಸ್ತಾಪೊಲೆಡ್ ಮೂಲ ಜಾಗೆಗ್ ದೋಷ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಮೂಲ ಜಾಗೆಗ್ ಪೋದು ಮಾತೆರಪ್ಪ ದೀಪ ದೀದ್ ಕೈ ಮುಗಿದ್ ರಾಶಿಡ್ ತೋಜಿಲೆಕ್ಕ ನಡತೊನುವ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತರ್‌ಡ, ಪೊಣ್ಣನ್ ಆ ಶಕ್ತಿ ನಿಕ್ಲೆಗ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು".

ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣನ ಕುಟುಂಬಿಕೆರ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಬೈದಿನ ಕಾರಣಿಕೆದ ದೈವೊಲು ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಪಂಜುರ್ಲಿ. ದೈವೊಲೆನ್ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೋಲ ತಂಬಿಲ ಕೊರ್ದು ಪ್ರತಿ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಗ್ ಪೂ ಪೂಜನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಭಕ್ತಿಡ್ ನಡತೊನುವೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಆ ದೈವೊಲೆಗ್ ತನ್ನ ಕಾರ್ಣಿಕ ತೋಜಾವೊಡುಂದು ಮನಸ್ಸಾತ್‌ಂಡಾ, ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರನ ಗ್ರಹಚಾರ ಹಾಳ್ ಬೈದ್‌ಂಡಾ. ಪೊಣ್ಣನ ಗ್ರಹಚಾರನಾಂದ್ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ.

ಭೂತದ ಮೂಲಸ್ಥಾನ ಶಾಲೆಡ್ದ್ ಸುಮಾರ್ ಒಂಜಿ ಮೈಲ್ ದೂರೊಡು ಉಂಡು. ಅಡೆ ಪೋದು ಕುಟುಂಬ ಒಟ್ಟಾದ್ ದೀಪ ದೀದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಪದವುಡು ಇತ್ತಿನ ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣನ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆರ್. ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎತ್ತ್‌ನಗ ಸುಮಾರ್ ಪತ್ತ್ ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ ಆತ್‌ಂಡ್. ಇಲ್ಲದ ಚಾವಡಿಡ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಕುಲ್ಲೆರ್. ಏರೆಡಲಾ ಬಾಯಿ ಒಡೆತ್ತ್ ಪಾತೆರುನಾತ್ ದಂಬು ಇಜ್ಜಿ. ಪೂರಾ ನಿಶ್ಶಬ್ದ, ದುಃಖದ ಇಲ್ಲದ ಮೌನ, ರಡ್ಡ್ ಮಿನಿಟ್ ಕರಿಂಡ್. ಇಲ್ಲದ ಕುರುಬಾಕಿಲ್‌ದಲ್ಪ, ಸೇಂಕುನ, ನರಕುನ ಶಬ್ದ ಕೇಂಡ್‌ಡ್, ಸೀಂಕ್ರಣ್ಣೆ ಟಾರ್ಚ್ ಪತೊಂದು ಅಡೆ ಪೋದು ತೂನಗ ಇಲ್ಲದ ತಡ್ಯಗ್ ಮಂಡೆ ದೀದ್ ದುಗ್ಗಮ್ಮ ಗಡಗಡ ನಡುಗೊಂದು ಸೇಂಕೊಂದು ಇತ್ತಲ್. ನೇನ್ ತೂದು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಪೋತಿಜೀವ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ದುಗ್ಗಮ್ಮಡ ಈ ಇತಿನೆಟ್ಟ್ ಓಲು ಇತ್ತಂದ್ ಕೇಣ್ಣಗ "ಎಂಕ್ ಶಾಲೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಡಿನ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತುಂಡು ಬೊಕ್ಕ ದಾನೆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ" ಪಂಡಲ್.

ಗೋವಿಂದ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಮಿತ್ತ್ ಬೈದಿ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಕಳೆದ್‌ಪೋಂಡು. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ದೈವ ಸತ್ಯೊಡು ನಡತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಸತ್ಯದೇವತೆ, ಧರ್ಮೊಡು ನಡತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಧರ್ಮದೇವತೆ, ಕಪಟೊಡು ನಡತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಪನ್ಪಿ ಪಾತೆರ ನಡಪಾದ್ ತೋಜಾವೊಂದು ಉಂಡು.

*****

ಬದ್‌ಕ್

✍ *ನಾರಾಯಣ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ*

ಬದ್ಯೊಂಜಿ ಕತ್ತಲೆ
ತೆರಿಯಡ ಈಲಾ -
ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನೊದ
ಬೊಲ್ಪುಡು-
ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ತೆರಿಲ....!!!

ಬಂಗಾರ್ ಬದ್‌ಕ್

ಉಡಲ್ಡ್ ಪ್ರೀತಿ
ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಶಾಂತಿ
ದಿಂಜಿದಿ ಬದ್‌ಕ್
ನಮನ-
ಬಂಗಾರ್ ಬದ್‌ಕ್... !!!

ಪೊಣ್ಣು

✍ ಮಲ್ಲಿಕ ಪೊಸತ್ತೋಡು, ಕಯ್ಯಾರು

ಪೊಣ್ಣೊರ್ತಿ ಆಪೊಲು ಲೋಕದ ಕಣ್ಣ್
ಅವೆನ್ ತೆರಿಯಂದಿನಾಯೆ ಆಪೆಯೆ ಮಣ್ಣ್

ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ಆಲ್ ಪಂದ್ ಅಲೆನ್ ದೂರ ದೊಂಕಡೆ
ಪೊಣ್ಣು ಒರ್ತಿ ಅಬಲೆ ಪಂದ್ ನಿಕುಲು ಏರ್ಲಾ ತೆರಿಯಡೆ,
ಕಾರ್‌ಗೆಜ್ಜೆದ ಸಬ್ದದೊಟ್ಟುಗೆ ಬಾಯಿ ಪದದ ಸೊಲ್ಲು
'ಕಿಲಕಿಲ'ಂದ್ ಅಲ್ನ ತೆಲಿಕೆ ತೂವೆರೆತ್ ಪೊರ್ಲು॥

ಕಿನ್ಯ ಕುಜಲ್‌ಗ್ ಮಲ್ಲ ಪೂ, ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಪುಚ್ಚೆ
ಗುಂಡಿ ಬೂರ್ನ ಕೆಪ್ಪಟೆಡ್ ಕಪ್ಪುದೊಂಜಿ ಮಚ್ಚೆ
ಮದ್ಮಾಲ್ ಮದ್ಮೆಗಲೆಗ್ ತುತ್ತುದು ಸೀರೆ ಪಚ್ಚೆ
ನೇಜಿ - ನಟ್ಟಿಗ್ ಪಿದಡುವಲು ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಕಚ್ಚೆ॥

ಮದ್ಮಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಅಯ್ಯಾನಗ ಅಲ್ನ ಮೋನೆಗೇರಿ ರಂಗ್
ಮದಿಪು ಅಲೆಗ್ ಕೊರ್ಪ ಮಾತ, ತಾರೆ, ಬಾರೆ - ಕಂಗ್,
ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಲ್ಡ್ ಪೋಪಲಾಲ್ ಕಣ್ಣ್‌ಗೊತ್ತುದ್ ಸೆ-ರಂಗ್
'ಕಂಡನಿ'ಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪೋದು ಸೇರ್ಪೆ ಗಡಂಗ್॥

ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ವರ್ಷ ಕರಿಂಡಲಾ ಆ ಜೀವ ಒಂಜೆ
ಊರ್ದಕುಲು ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಯೆರಲೆಗ್ 'ಆಲ್ ಒರ್ತಿ ಬಂಜೆ'
ಮೀಪುನ ಕುದಿ ಉಂತುದನಗ ಅಲೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಲಜ್ಜೆ
ಬಂಜಿ ದೆರ್ತ್ ನಡಪುವಲ್ ದೀದ್ ಮೆಲ್ಲ ಪಜ್ಜೆ॥

ಸೋಣ, ನಿರ್ನಾಲ ಗೆಂತ್‌ಂಡಲಾ ತಿಂಗೊಳೊರುಂಬ ಮುಗಿಪುಜಿ
ಬಂಜಿನೇತ್ ಪೂಜಿಂಡಲಾ ಅಲ್ನ ಆಸೆ ತೀರುಜಿ
ಪ್ರಾಣ ಪೋಪಿ ಬೇನೆ ಬರ್ಪುಂಡು ಅವೆನ್ ತಡೆಯೆರಾಪುಜಿ
ಬಾಲೆದ ಪೊರ್ಲು ತೂಯೆರಲೆಗ್ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್ ಯಾವುಜಿ.

ಒರುಂಬ ತಿಂಗೊಲು ತುಂಬುದಾಲ್, ಜನ್ಮ ಕೊರ್ಪಲು ಬಾಲೆಗ್
ಉಡಲ್ದ ಮೋಕೆನ್ ಧಾರೆ ಮೈತ್ತ್‌ದ್ ಬಾಲೆನ್ ಪಾಡ್ವಲ್ ಬೊಲ್ಪುಗು
ಬರಾವು ಸರಾವು ಕಲ್ಪವಾಲ್, ಪೋದು ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆಗ್
ಪೊಣ್ಣು ಪಂಡ ದೇವೆರ್‌ಂದ್, ತೋಜಿಪಾವೊಲು ಲೋಕೊಗು॥

*****

ಮರನ್ ಕಡ್ಪಾಡೆ

✍ ನಾರಾಯಣ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಎಂಕಾದ್ ಯಾನತ್ತ್
ನಿಕ್ಲೆಗಾದ್ ಯಾನುಲ್ಲೆ.....
ಪನ್ಪಿ ಮರನ್ ಕಡ್ಪಾಡೆ,
ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಕಾಡ್
ಇತ್ತೆಂಡನೇ -
ನಂಕ್‌ನಾಡ್.....
ಸುಖೊ ಸಂತೋಸೊದ
ಸಿರಿ ಬೂಡು....
ಗಾಳಿ ನೀರ್, ಪೇರ್ ಕಡಲ್
ನಂಕ್ ಬೋಡೇ ಬೋಡು-
ಪಕ್ಕಿಲು ರಾಪಿನ ಪೊರ್ಲು
ನಮ ಏಪಲಾ ತೂವೋಡು....
ಪಿಲಿ ಕರಡಿ ಆನೆ ಸಿಂಹ
ಕಾಡ್‌ಡಿತ್ತ್‌ಂಡ
ಅವು ಪೊರ್ಲು....
ಪರಿಸರೊನು ನಮ
ಪ್ರೀತಿಡೇ ತೂಕ....
ಕಡ್ಪಾಡೆಣ್ಣ...
ಕಾಡ್ ಮರನ್ ಕಡ್ಪಾಡೆ!!!

*****

ಪಪ್ಪಗೊಂಜಿ ಕಾಕಜಿ

✍ *ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ*

ಕುಡ್ಲ, ಕಾರ್ತೆಲ್‌ಳ, ೨೦೦೭

ಮೋಕೆದ ಪಪ್ಪಡ...

ನಟ್ಟುನ ಆಶೀರ್ವಾದೊಲು . ಎಂಚ ಉಲ್ಲರ್ ಪಪ್ಪಾ? ಸೊರ್ಗ ಸಂದಿನ ಈರ್ ದೇವೆರೆ ಮುಟ್ಟ ಎಡ್ಡೆಡೇ ಉಪ್ಪುವರ್‌ಂದ್ ಎನ್ನುವೆ. ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆನ್ ಬುಡ್ದ್ ಪೋದ್ ಎಲ್ಲಂಜಿ ಬೊಂತೆಲ್ ಪದ್‌ನೈನ್ ಪೋನಗ ಐನ್ ಒರ್ಸೊ ದಿಂಜುಂಡುಂದು ಆಪಿನೇ ಇಜ್ಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಈರೆನ ನೆಂಪು ಎಂಕ್ಲೆನೊಟ್ಟುಗು ಏಪಲಾ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಯಾನ್ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಕಾಕಜಿ ಬರೆವಂದೆ ಕಾಲನೇ ಆಂಡ್. ಏರೆಗಾಂಡಲಾ ಕಾಕಜಿ ಬರೆವೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ಅಪಗನೇ ಪಪ್ಪಾ... ಈರ್ ನೆನಪಾಯರ್.

ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಾಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರೆರೆ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತುದುಂಡ ಏತ್ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಕೊರಿಯರ್, ಮೊಬೈಲ್, ಇ - ಮೇಲ್ ದಾದ - ದಾದನೋ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಉಪಗ್ರಹೊ, ಬಾನೊಡು ಸ್ಟೇಶನ್ ಎಂಚೆಂಚಿನವೋ ಪುಟ್ಟ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ನಮ್ಮನೇ ಪೊಣ್ಣು ಸುನೀತಾ ವಿಲಿಯಮ್ಸ್ ಬಾನೊಡು ಗಾಳಿಡೇ ರಾವೊಂದು ಸೊರ್ಗದ ಮುಟ್ಟ ಮುಟ್ಟಡೇ (ಎಲ್ಯೆಡ್ ಈರ್ ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಸೊರ್ಗ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ) ತಿರ್ಗೊಂದು ಸಾದನೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಅಪಗಾಂಡ, ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಾಕ್ಲೆಡ ಪಾತೆರಿಯೆರೆನಾ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಓಲೆ ಕಡಪುಡೆರೆನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತುದುಂಡ ಏತ್ ಪೊರ್ಲಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅತೆ ಪಪ್ಪಾ? ಅಂಚಾತುಂಡ ಯಾನ್ ಈರೆಗ್ ಅಪಗಪಗ ಕಾಕಜಿ ಬರೆತ್ತುವೆ. ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ...ಏಪಾಂಡಲಾ ಏರೆಡಾಂಡಲಾ ಕೊರಿಯೆರೆ ಆಪುಂಡಾ ಪಂಡ್‌ದ್, ಇಜ್ಜಿಂಡ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಸಮಾದಾನಗುಪ್ಪಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಈರೆಗೇ ಒಂಜಿ ಕಾಕಜಿ ಬರೆಯೆರೆ ಪಿದಡಿಯೆ. ಅಂಚಾದ್ ಪೆನ್ನ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ ಪೋನಗ ಬರಿಟ್ ಇನಿತ್ತ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲೆಡೇ ತೋಜಿಂಡ್ 'ಫಾದರ್ಸ್ ಡೇ' (ಪಪ್ಪನ ದಿನ)! ತೂಲೆ ಪಪ್ಪಾ...ಎಂಚ ಒಂಜೆಕೊಂಜಿ ಕೋಪೆ ಆಂಡ್ ಅತೇ..?

ಆಂಡ ಪಪ್ಪಾ.. ಈರ್ ಪೋಪಿನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಒಂತೆ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತರ್. ಈರೆನ ಎಣ್ಮಜೋಕ್ಲೆಡ ಬುಡಿ, ಈರೆನ ಕಡೆಕಾಲ ಮುಟ್ಟ ಒಟ್ಟುಗೇ ಇತ್ತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಪ್ರಾಯೊ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ಸಂತೆಸಿಡ್ ಈರೆನ ಆರೈಕೆ - ಚಾಕರಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಮ್ಮಗಾಂಡಲಾ ಒಂತೆ 'ಸೋ' ಕೊರ್ತ್ತುಪರ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತುದು. ಈರಾಂಡಲಾ ದಾದ ಮಲ್ಪುನು? ಮರಣ ಬನ್ನಗ ಏರೆಂಡಲಾ ಪಂಡ್‌ದ್ ಬಿರ್ಪುಜತ್ತೇ? ಆಂಡ, ಸೇರಿ ಜನೊ ಪೂರಾ ಪನೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಮರಣೊಂದ್-ತೆರಿನಾಕುಲು ಪನ್ಪೆರತ್ತೇ?" "ಶರಣರನ್ನು ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣು" ಪಂಡ್‌ದ್. ಅವು ಸತ್ಯಾಂದ್ ಊರುಗೇ ಈರ್ ತೆರಿಪಾದ್ ಪೋಯರ್.

ಇಜ್ಜಿಂಡ, ಆ ಸೊನ್ಪತ್ತಮೂಜಿ ಒರ್ಸೊಡುಲಾ ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಬಾದ್ ಈರೆನ ಬೇಲೆ ಈರೇ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್, ಜೋಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕ ಎಂಚಿನ ಕೊರ್ಂಡಲಾ ಆ ಸೆಟ್ ಕೂಲಿಡ್ ತಿನೊಂದಿತ್ತಿನ ಈರ್ ಆನಿ ರಾತ್ರೆಡ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಉಂಡ್‌ದ್, ಪಂದ್, ಪೇರ್ ಪರ್ದ್ ಜೆಯಿದಿನಾರ್ ಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ಜರ್ ಪಂಡ ಅಮ್ಮಗ್ ಆ ಪೋರ್ತುಗು ಎಂಚಾದುಪ್ಪು? ಎನ್ನ್‌ಲೆ ಪಪ್ಪಾ. ಒಂತೆಮಿನಿಯಾ? ಅಜಿಪ್ಪ ಒರ್ಸೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ದಾಂಪತ್ಯೊ ಸುಕೊನು ಸವಿಯಿನ ಆ ಪ್ರಾಯದ ಜೀವೊಗು ಒರಾನೇ ಒಂಜಿ ಚಕ್ರ ತಾಲ್‌ನಗ ತಾಂಗೊನೆರೆ ಆ ಪೊರ್ತುಡು ಒಂಜಿ ಜೋಕುಲ್ನಾ ಮುಟ್ಯೊಡಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಈರೆನ್ ಕಳೆವೊನ್ನ ಬೇಜಾರಾಂಡಲಾ ಅಂತೂ ಈರ್ ಎಡ್ಡೆ ಮರಣೊ ಪಡೆದ್ ಸೊರ್ಗ ಸಂದಿಯರ್ ಲ್ಯಾಕ್ ಈರೆನ ಪುಣ ದೆಪ್ಪುನಗ ಸೇರಿಂಚಿ ಜನರಾಶಿಯೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಊರಿಡೀ ಧರ್ಮರಾಯೆಂದ್ ಪುಗರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಈರೆಗ್ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಮ್ಮಿ ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾಂದ್ ಈರ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಂಡಲಾ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಲ್ಲ್‌ದಿನ ಯಾನ್ ತೂತಿಜಿ. ಎಣ್ಮ ಕಡೆತ್ತ ಪಟ್ಲೆರಾದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಅನ್ಯಾಯಡ್ ಆಸ್ತಿ-ಬದ್‌ಕ್ ಮಲ್ತಿಜರ್. ಆ ಕಾಲೊದ ಎಲ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಡ್‌ಲಾ ವಾರಗೊರ ಈರ್ ಕಾಸ್ರೋಡುಡ್ಡು ಕನವೊಂದಿತ್ತಿನ ಸುಕ್ರುಂಡೆ ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲಡ್ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಉಂಡೆಡ್ಡ್ ಎಚ್ಚೊ ರುಚಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನ ನೆಂಪು ಎಂಕ್. ಒರ್ಸೊಗೊರ ಆಪಿನ ಬೆದ್ರಂಪಳ್ಳದ ಕೋಲಾಟ, ಬಜಕುಡೆಲ್‌ದ ಜಾತ್ರೆದಾಡೆ ಪೋದ್ ಸೋಜಿ ದೂಮಣ್ಣನ ಒತ್ತಾಯೊಗು ಪರ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಿನ ಸೋಜಿ ಬೊಕ್ಕ ತೊಟ್ಟೆ ನಿಲಿಕೆ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಕನವೊಂದಿತ್ತಿನ ಕುರ್ಲರಿ, ಕಡ್ಲೆ ಮಿಟಾಯಿ ಮರಪ್ಪರೆ ಉಂಡೆ ಪಪ್ಪಾ...?

ಈರೆಗ್ ಜಾಗ್-ಕಾಸ್ ಮಲ್ಪುನಾಂಡ ಪಟೆಲತಿಕೆ ಉಪ್ಪುನಗ ಏತೋ ಮಲ್ತುದೊಲಿಗೆ. ಆಂಡ, ಈರ್ ಒಯಿನ್‌ಲಾ ಬಯಕಂದೆ ಅವೆನ್ ಮುಟ್ಟಂದಿನೆಡ್ದಾವರನೇ ಎಡ್ಡೆಂತಿನಾರಾಯರ್. ಕೈಟ್ ನಾಲ್ ಕಾಸ್ ಒರಿತ್ತಿಜಿಡಲಾ ಈರ್ ನುಪ್ಪು ಪಾಡ್ದಿನಾಕುಲು ಏತ್ ಜನ ಅವು? ಬಸ್ ತತ್ತ್‌ದ್ ಪೇಂಟೆಡ್ ಕಾಪುನಾಕ್ಲೆನ್ ಇಲ್ಲಗ್ ಲೆತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ವನಸ್ ಪಾಡುನಿ, ರಾತ್ರೆಡ್ ಬಸ್ ತತ್ತ್‌ದ್ ಕಂಗಾಲಾಯಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಇಲ್ಲಡೇ ಉಂತೆರೆ, ವನಸ್‌ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ಪುನಿ, ಇಲ್ಲಡ್ ಬುತ್ತಿ ದೀಪಿನ ಸಾಲೆದ ಪತ್ತ್ ಪದಿನೈನ್ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ದಿನೋಲ ನಮ್ಮ ಕಜಿಪುಡು ಪಾಲ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ, ಜಿಜಾ ರಡ್ಡಾ...ಒಂಜಿ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಇಲ್ಲಡ್ ದಿನಾಲ ಅನ್ನದಾನೊ. ಬೊಕ್ಕ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಏರ್ಲಾ ಈರೆನ್ ದರ್ಮರಾಯೆ ಪನ್ತೆರಾ? ರಡ್ಡ್ ಜನೊನು ವನಸ್‌ಗ್ ಲೆಪ್ಪೊಡ್ಡ ದಿನೊ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡುನ ಎಂಕ್ಲೆನ ಕ್ರಮೊನು ಎನ್ನ್‌ನಗ ನಾಚಿಕೆ ಆಪುಂಡು. ಪಪ್ಪಾ....ಈರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಆಸ್ತಿ-ಬದ್‌ಕ್ ಬುಡ್ಡ್ ಪೋಯಿಜರ್‌ಂಡ ಮಲ್ಲೆಜ್ಜಿ. ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್, ಕೋಟಿ ಸಂಸ್ಕಾರನ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಒರಿಪಾದ್ ಪೋಯರ್. ಸತ್ಯೊ, ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯೊಡು ಪ್ರೀತಿ-ದೋಸ್ತಿ ಕತೆಟ್ ಬದುಕುನೆನ್ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯರ್. ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಅನ್ಯಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮತ್ತಂದಿನ ಬದ್‌ಕ್‌ಗ್ ಆಸೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಿಪಾದ್ ಕೊರಿಯರ್. ಪೊರ್ಲುಡ್ ಏರೆಡ ಕೇಂಡಲಾ 'ಅದ್ಯಂತಾಯೆರ್ ಏರೆಗ್‌ಲಾ ಅಡ್ಡ ಉಂತುನಾರತ್ತ್' ಪಂಡೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಜನೊ. ಈರೆನ ದರ್ಮದ ಪಲಟ್ಟೇ ಈರೆನ ಜೋಕುಲು ಎಡ್ಡೆ ಆಯೆರ್. ಇಜ್ಜಿಂಡ,

ಎನ್ನ್‌ಲೆ ಪಪ್ಪಾ...ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸೆ ದಾಂತಿನ ಈರೆಗ್ ಒರಿಮಗೆ ಪುದರ್ ಪೋಯಿ ಕಾರೊಂಜೆಕ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಸಪ್ಪೈ ಮಲ್ಪುನ ಕಂಪೆನಿದ ದನಿ, ಕುಡೊರಿ ದೇಸೊಡೇ ಪುಗರ್ತೆ ಪಡೆಯಿನ ಕಂಪೆನಿಯೊಂಜೆಕ್ಕ್ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷೆ, ಮಗಲೊರ್ತಿ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿ! ಎನ್ನೆರೆ ಸಾದ್ಯ ಉಂಡಾ? ಆಂಡಲಾ, ಈರ್ ಕಡೆಕ್‌ಲಾ ಅವ್ವೇ ಸಾದಾ ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಜೀವನ ಮುಗಿತರ್.

ಆ ಕಡೆ ಪ್ರಾಯೋಡುಲಾ ಅಮ್ಮನಲಾ - ಈರ್ನಲಾ ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲುದ ಸುಂದರ ಬದ್‌ಕ್. ಒರೊರ ಲಡಾಯಿ, ಒರೊರ ಕುಸೆಲ್, ಒರೊರ ತೆಲಿಕೆ, ಒರೊರ ಬೇಜಾರ್. ಐತ ನಡುಟ್ಟುಲಾ ತಪ್ಪಂದೆ ರಾತ್ರೆಡ್ ಇರ್ವೆರೇ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಒರಿಯಕ್ಕೊರಿ ಅರ್ಥ ಪನೊಂದು ಓದೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಹಾಬಾರತೊ, ಜೈಮಿನಿ. ಆತೇ ಅತ್ತ್ ರೇಡಿಯೋ, ಟಿ.ವಿ.ಡ್ ಕಾತ್‌ಕುಲ್ಲ್‌ದ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತಿನ ಆಟೊ, ತಾಳಮದ್ದಳೆ-ನಿಜಕ್ಕ್‌ಲಾ ಪಪ್ಪಾ.. ನಿಕ್ಲೇ ಬಾಗ್ಯವಂತೆರ್. ಆಂಡ, ಈರ್ ಪೋಯಿನೇ ಪೋಯಿನಿ. ಅಮ್ಮ ಮೂಲೆ ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಒರಾಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ತೂವಂದಿತ್ತಿನ ಅಮ್ಮ ಈ ನಾಲ್ ಒರ್ಸೊಡು ರಡ್ಡ್ ಸರ್ತಿ 'ಐಸಿಯು' ತೂದು ಬತ್ತೆರ್. ಪಾಪ! ಆರ್ ಇತ್ತೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಒರ್ತಿಯೇ. ಜತೆಟ್ಟ್ ಏರೇ ಉಪ್ಪಡ್ ಅಕ್ಲೆಕ್ಲೆನ ಒಂಟಿತನ ಅಕ್ಲೆಗೇ ತೆರಿಯು. ನನೊರಿ ಲಪ್ಪೆರೆ ಸಾದ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡಲಾ, ಪಪ್ಪಾ... ಈರ್ ಕನಟ್ಟ್ ಬತ್ತ್‌ದಾಂಡಲಾ ಅಮ್ಮಗ್ ಸಮಾದಾನ ತೃಪ್ತಿ ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುಲೆ. ಅಂಚನೇ ಈರ್ ತೂಪಾಯಿನ ಸಾದಿಡೇ ನನ ದುಂಬುಗುಲಾ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ನಡೆಪ್ಪೆರೆ, ಅಂಚನೇ ಎಂಕ್ಲೆನ ಸಾದಿನೇ ಪತ್ತುಲೆಕ್ಕ ಎಂಕ್ಲೆ ಜೋಕ್ಲೆಗ್‌ಲಾ ಕಾಲ ಕಾಲೊಡು ಎಡ್ಡೆಪುದ ಮದಿಪು ಕೊರೊಂದುಪ್ಪುಲೆ. ಈರೆಗ್‌ಲಾ ದೇವೆರೆ ಕೃಪೆ ಉಪ್ಪಡ್.

ಈರೆನ ಸೀಂಟ್ ಮೈತಿನ ಮೋಕೆದ ಮಗಲ್
ಮಂತಿ

*****

ಅಪ್ಪೆನ ಮಡಿಲ್

✍ "ನಾ" ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ಅಪ್ಪೆನ ಮಡಿಲ್
ಪ್ರೀತಿ ದಿಂಜಿನ
ಬೇನೆ ಕಳೆವುನ
ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾವುನ
ಸ್ವರ್ಗೊ ಸಮಾನ॥

*****

ಕಟ್ಟದ ಪೂಂಜೆರ್

✍ ಕುತ್ಯಾಳನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ

ಬಾಕಿತಿಮಾರ್ ತ್ಯಾಂಪಣ್ಣ ಕಂಡೊ; ತ್ಯಾಂಪಗ್ ನಿರೆಕರೆ ಸೋಂಪೆ;
ತಿರ್ತ್‌ದ ಕಂಡೊ ಸೋಂಪನ ಕಂಡೊ; ಸೋಂಪಗ್ ನಿರೆಕರೆ ತ್ಯಾಂಪೆ.

ತ್ಯಾಂಪಗೊಂಜಿ ಬೊಳ್ಳೆ ಪೂಂಜೆ; ಕೆಂಪು ಕೊಟ್ಟು, ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲೆ;
ಸೋಂಪಗೊಂಜಿ ಕಕ್ಕೆ ಪೂಂಜೆ; ಮಲ್ಲ ಬಿರ್ಸೆ, ಪೆರಡೆ-ಮರ್ಲೆ!

ಅಂಚಿ ಬೊಳ್ಳೆ; ಇಂಚಿ ಕಕ್ಕೆ ; ಜಾಮ ಗಂಟೆ ಕಿಲೆಪು;
ಉಂದು ರಡ್ಡ್ ಕಿಲೆತ್ತಿಜಾಂಡ ಊರುಗೊಲ್ಲು ಬೊಲ್ಪು!

ಬಲತ್ತೆರಪ್ಪಾ ಬಲತ್ತೆರ್, ಕಿಲೆತ್ತ್ ಕಿಲೆತ್ತ್ ಬಲತ್ತೆರ್;
ಬೊಳ್ಳೆ ಕಕ್ಕೆ ಪೂಂಜೆರ್ ಒರಿಯಡ್ಡೊರಿ ಬಿರ್ಸೆರ್.

ತ್ಯಾಂಪನ ಬೊಳ್ಳೆಗ್ ಕಟ್ಯೆರ್ ಬಾಳ್‌ನ್; ಕೆಲವೆರ್ ಸೇರ್ಯೆರ್ ಈ ಕಡೆಕ್;
ಸೋಂಪನ ಕಕ್ಕೆಗ್ ಕಟ್ಯೆರ್ ಬಾಳ್‌ನ್; ಒರಿನಕ್ಲುಂತ್ಯೆರ್ ಆ ಕಡೆಕ್.

ಕಟ್ಟದ ಪೂಂಜೆರೆ ಕಾರ್‌ಡ್ ಬಾಳ್‌ಲ್; ಗರ್ವೊ ಏರ್‌ಂಡ್, ಏರ್‌ಂಡ್;
ಬೊಬ್ಬೆ ಬೂರುಂಡು ದೂಳು ಲಕ್ಕ್ಂಡ್ ಕುಕ್ಕುತಡಿತ್ತಾ ಮಜಲ್‌ಡ್.

ಸೋಂಪನ ಪೂಂಜೆ ಸೋಲ್ತ್‌ಡ ಸಮ್ಮಾನೊ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್‌ದ ಬೂತೊಲೆಗ್;
ತ್ಯಾಂಪನ ಪೂಂಜೆ ಸೋಲ್ತ್‌ಡ ಸಮ್ಮಾನೊ ಜಾಗೆದ ಮಾರಣ ಗುಳಿಗಾಗ್!

ನಂಬಿನ ದೈವೊಗು ಪಂಡೆರ್ ಪರಕೆ; ಗೆಲ್ಪೊಡು ಕಟ್ಟದ ಕೋರಿ;
ನೆತ್ತೆರ್ ಬಿಚ್ಚಿಂಡ್, ವೈದ್ಯೆರ್ ಪೊಲ್ಯೆರ್; ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಜಯೊತ ಸವಾರಿ!

ತ್ಯಾಂಪನ ಬೊಳ್ಳೆ ಪ್ರಾಣೊನು ಬುಡ್‌ಂಡ್ ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟದ ಕಳಟ್;
ಕಾದ್‌ನ ಕಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚ್‌ಂಡ್ ಯಜಮಾನನ ಕೈಟ್!

*****

ಪೂರಾ ಆಪಿನ ಎಡ್ಡೆಗ್!?

✍ ಪಿ. ಎಸ್. ರಾವ್

ಗಡಿಯಾರ ಉಲಾಯಿಡ್ದ್ ನಾಲ್ ಹಾಕ್ದ್ ಉಂತಾವುನಲಾ ಜಾರಪ್ಪೆ, ಸೀನಣ್ಣನ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ದ ಮುಟ್ಟಿಕಲ್ಲ್ ಮಿತ್ತರುನಲಾ ಸರಿಯಾಂಡ್, ಗಂಟೆ ಹಾಕಿನ ಶುಭ ಶಕುನ, ಬತ್ತಿನ ಕೆಲ್ಸ ಆಪುಂಡೊಂದ್, ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಎನ್ನೊಂದ್, ಪಾಡ್ದಿ ಬಾಕಿಲ್‌ನ್ ದೆಪ್ಪೆರೆ, ಬರಿಟ್ ಇತ್ತಿ ಕಾಲ್ ಬೆಲ್ಲ್‌ದ ಸ್ವಿಚ್ ಒತ್ತುದು ಪಿದಾಯಿ ಉಂತಿಯೆರ್. ಉಲಯಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿ ಸೀನಣ್ಣೆ, ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್, ಜಾರಪ್ಪನ್ ತೂದು ಒಂಜಿ ನಮೂನೆ ಮೋನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್, 'ಬಲೆ ಜಾರಪ್ಪೆರೆ, ದಾನೆ ನಾಲ್ ಗಂಟೆಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಬತ್ತರ್, ಟಿಫಿನ್ ತಿಕ್ಕುಂಡ್‌ಂದ್ ಆಸೆನಾ?' ಕೆಲವೆರ್ ಅಂಚನೆ. ತೂಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ, ದಾದನೋ ಪಾಯಿದೆ ಪಡೆಯೋನಿಯೆರೆ ಬೈದೆ. ಬಹುಶಃ ಸಾಲಗಾದ್ ಉಪ್ಪೊಡ್-ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆನ ಮಂಡೆ ಪಾರುನಿ ಅಂಚೆನೆ. ಬಡವನ ಬದ್ಕ್ ನಡತಿನ ಸಾದಿಲಾ ಅಂಚನೆ ಅತ್ತಾ? ನಂಕ್ ದಾನಾಂಡಲ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬತ್ತಿನೀಂದ್ ಎನ್ನುನೇ ಇಜ್ಜೆರ್. ಸೀನಣ್ಣನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ನಮೂನೆ ಆಂಡ್ ಜಾರಪ್ಪಗ್. 'ಟಿಫಿನ್‌ದ ಆಸೆ ಆಂಡ ಹೋಟೆಲ್‌ಗ್ ಪೋತುವೆ, ಏರೆರ್ನಾ ಬಾಕಿಲ್ ದೆಪ್ಪಾವುನ ಗತಿ ಎಂಕ್ ನನಲಾ ಬೈದಿಜಿ' ಪನಿಯೆರೆ ಮನಸ್ಸ್ ನೋಡಾಂಡಲ, ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಶಬ್ದ ಬರಂದೆ, ಸೀನಣ್ಣನ ಮೋನೆನೇ ಕಣ್ಣ್ ಅರ್ಲಾದ್ ತೂಯೆರ್.

"ಕುಸಾಲ್ದ ಪಾತೆರೊಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತೊನೊಡ್ಚಿ ಜಾರಪ್ಪ- ಸಲಿಗೆ ತೂಲೆ ಪಾತೆರ್‌ಪಾವುಂಡು. ಬೊಕ್ಕ ಈರೆಗ್ ಒಣಸ್ - ಕಾಫಿ ಕೊರ್‌ಂಡ ಎಂಕ್ ದಾಲಾ ಕಡಿಮೆ ಆವಂದ್. ಟಿ.ವಿ. ತೂವೊಂದ್ ಇತ್ತೆ. ಸುದ್ದಿಲು ಬರೊಂದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸುದ್ದಿ ತೆರಿಯೋನುನ ನರಮಾನಿನ ಕುತೂಹಲ ಅತ್ತಾ? ಬಲೆ, ಕುಲ್ಲುಲೆ ಜಾರಪ್ಪೆರೆ."

"ಬಹುಶಃ ಯಾನ್ ಬತ್ತಿನ ತೊಂದರೆ ಆಂಡಡೋ? ಯಾನ್ ಟೀ.ವಿ. ಡ್ ಸುದ್ದಿಲೆನ್ ತೂಪಿನ ಉಂತಾದೆ! ದಾದ ಕರ್ಮೊಗಿಯೇ ಸುದ್ದಿಲು! "

"ದಾನೆ ಜಾರಪ್ಪೆರೆ - ಸುದ್ದಿಲು ದಾನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಿಯೇ? ಸುದ್ದಿ ತೆರಿಯೊನೆರೆ ಮಾತೆರ್ನಾ ಕೊಂಬಿರೆಲ್‌ಡ್ ಉಂತುವೆರ್? ಅಂದ್, ಈರ್ ರೈತೆ ಅತ್ತಾ? ಸಾಲೊಡು ಬೆನ್ನಿ ಮಲ್ಪುನಕ್ಲು! ದೆತ್ತೊಂದುಪ್ಪೊಡ್. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಲು, ರೈತೆರ್ನ ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಮಲ್ಪುವೆ ಪಂಡ್ದ್, ನನಲಾ ಮಲ್ತಿಜ್ಯರತ್ತಾ? ಅಯಿತ ಬೆಚ್ಚ ತೋಜುಂಡು !"

"ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಆಪುಂಡೊಂದ್, ಯಾನ್ ದಾಲ ಸಾಲ ಮಲ್ತ್‌ದಿಜಿ - ಸೀನಣ್ಣ. ಯಾನ್ ಮಲ್ತಿನ ಸಾಲನ್ ತೀರ್ಪಾಸದೇ ತೃಪೆ. ಅಯಿಕ್ ಏರ್ನಲಾ ಕೃಪೆ ಬೋಡ್ಚಿ! ಅತ್ತ್, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯೊನ್

ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ಪುನಾಕ್ಲ್, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಲೂಂದ್, ಓಟು ಕೊರ್ದು, ಗೆಂದಾದ್, ಸರಕಾರ ನಡಪಾಯೆರೆ ಕಡಪುಡುವತ್ತಾ? ಅಕುಲು, ಎಂಕ್ಲು ಕೊರ್ತಿ ಮರ್ಯಾದಿನ್ ಒರಿಪಾವೆರಾ? ಒರಿಪಾದೆರಾ? ಮಂಡೆಡ್ ಕಾಸ್ ಮಲ್ಪುನನೇ ಭ್ರಾಂತಿ! ಅತ್ತ್, ಕಾರಣದಾಂತಿ ಕಾರಣ ನಾಡ್ದ್, ಒರಿಯನ ಮಿತ್ತ್ ನಸೊರಿ ಅಪಾದ ಪಾಡ್ದ್ , ಸೀಟ್‌ದ ಮರ್ಯಾದಿ ಮದತ್ದ್, ನಾಚಿಕೆ - ಹೇಸಿಗೆ ದಾಂತೆ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಹಾಕೊನಿಯೆರೆಲಾ ಬೇಜಾರ್ ದಾಂತೆ ಕೈ ಮಿತ್ತ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಿತ್ತ್ ಬೇಯುಜಿ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಕೊಡ್ಲೆ, ದಿಕ್ಕಾರ ಪಾಡೊಂದ್ ಒರಿಯನ ಬೀಲ ಪತ್ತೊಂದ್ ಸಾಲ್‌ಡ್ ನಡಪುನ ತೂನಗ ಮುಕ್ಲೆಡ್ದ್ ದಾದ ಉದ್ಧಾರ ಆವು? ಬಡವೆರ್ ಬದ್ಕೆರೆ ಉಂಡಾ?"

"ಈರ್ ಪಂಡಿನೆಟ್ಲಾ ಸತ್ಯ ಉಂಡು; ವಿರೋಧ ಪಾರ್ಟಿದಾಕ್ಲು ಅಧಿಕಾರೊಡ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಮಲ್ತಿನಿ ದಾದ? ಮುಕುಲೆಡ್ಲಾ ಕಡೆ! ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ತಪ್ಪು ನಾಡ್ದ್, ಅಧಿಕಾರ ಬುಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಜಪ್ಪುಲೆ! ಪನಿಯೆರೆ ಮುಕುಲೆರ್‌ಂದ್ ಕೇನಗಾಂದ್ ತೋಜುಂಡ್! ಆಂಡ ಏರೆಡ? ಸುಭಗೆರ ಲೆಕ್ಕ ಪಾತೆರುನಿ, ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ತೋನುನಿ, ಎದುರು ಪೋದು ಧರಣಿ ಕುಲ್ಲುನಿ, ತೂಯೆರೆ ಮಕ್ಕರ್ ಆಪುಂಡ್‌ಂದ್ ಸುದ್ದಿ ಬರ್ಪಿನ ಸಮಯ ಕಾತ್‌ದ್ ಟಿ.ವಿ. ಪಾಡುನಿ! ಸಮಯಲಾ ಕರಿಯೊಡತ್ತೆ? ಹಾಂ...ಈರಿತ್ತೆ ಬತ್ತಿನಿ ...ದಾನಾಂಡಲಾ ವಿಶೇಷ - ವಿಷಯ ಉಂಡಾ?"

'ದಾನೆ ಎನನ್ ಗಿಡಪುನ ಅಮಸರನಾ? ಉಲಯಿ ಟಿಫಿನ್ ತಯಾರಾದುಪ್ಪೊಡ್ - ಪೋದು ಪರ್ದ್ ಬಲ್ಲೆ ಯಾನ್ ಕುಲ್ಲುವೆ'

"ಅಯ್ಯೋ - ಜಾರಪ್ಪ ! ಎನ್ನ ಪಾತೆರ ಈರೆಗ್ ಉರಿ ಏರಾದ್‌ಂಡಾ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಟಿಫಿನ್ ಮೂಜರಕೇ ಮುಗಿದ್‌ಂಡ್. ಅಪ್ಪೆ-ಮಗಳ್ ಪಿದಾಯಿ ಪೋತೆರ್! ಎಂಕ್‌ಲಾ ಇತ್ತೆ ಪಿದಾಯಿ ಬೇತೆ ಜಂಬರ ಉಂಡು! ಪೋವೊಡ್. ಅಂಚ ಈರ್ ದಾನಾಂಡಲ ವಿಚಾರೊಡ್ ಬತ್ತಿನಾರಾಂದ್ ಕೇಂಡೆ?"

"ಈರ್ ಈರ್ನ ಮಗಳೆಗ್ ಮದ್ಮೆದ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದರ್‌ಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಅಂಚ ತೆರಿಯೊನುಗಾಂದ್ ಬತ್ತೆ!"

"ಫಾರಿನ್ ಆಣ್ ಉಳ್ಳೆನಾ? ಬ್ಯಾಂಕ್, ಸರಕಾರಡ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಂಡ ಎಡ್ಡೆಂದ್ ನಾಡೋಂದ್ ಉಲ್ಲೆ. ಏರಾಂಡಲ ಉಲ್ಲೆರಾ?"

"ಆತ್ ಮಿತ್ತ್ ಗ್ರೇಡ್‌ದಾಕ್ಲು ಇಜ್ಜರ್"

"ಬುಡ್ಲೆ ಕಾಲ ಕೂಡ್ದ್ ಬನ್ನಗ, ತನ್ನಾತಿಗೆ ಮದ್ಮೆ ಆಪುಂಡೂಂದ್ ಕಾಪುನಾಯೆ ಯಾನ್-ದೇವೆರೆ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರ ಪಾಡ್ದೆ' ಈರಿತ್ತೆ ಏರೆನ ಪರವಾದ್ ಬೈದಿನಿ!"

"ನಮ್ಮ ಮಾರಿಬೈಲ್ ಮಾಧವೆರ್ ಉಲ್ಲೆರತ್ತಾ - ಆರ್ ಈರ್ನ ಮಗಳೆನ್ ತೂತೆರಿಗೆ! ಆರ್ನ

ಮಗಕ್ ವಿಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತೆರಿಯೋನ್ನೆ ಪಂಡಿನೆಕ್ಕ್ ಬತ್ತೆ!"

"ಹಾಂ...ಹಾಂ... ಆಯೆ ಏತ್ ಕಲ್ತ್‌ದೆ? ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಡ್ ಮೆನೇಜರಾ? ಸರಕಾರಿ ಚಾಕರಿಡ್ ಉಲ್ಲೆನಾ? ಸಂಬಳ ಏತ್ ಗೆನ್ಪುವೆ? ಸ್ವಂತ ಇಲ್ಲ್, ಕಾರ್ ಉಂಡಾ?"

"ಆಯೆ ಕಾಲೇಜ್ ಕಲ್ತ್‌ದೆ. ಬಿ.ಕಾಂ. ತೋಜುಂಡ್. ಯಾನ್ ಕಲ್ತಿನ ವಿಚಾರ ಕೇಂಡಿಜಿ. ಎಡ್ಡೆ ಬ್ಯಾರದ ಮಲ್ಲ ಅಂಗಡಿ ಉಂಡು! ಇಂಚೊಗು ಬೈಕ್ ದೆತ್ತೊಂದೆ!"

ಸೀನಣ್ಣ ಸೀದಾ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಲಾಯಿ ಪೋಯೆರ್. ಕೆಲವೆರ್ನ ಅಭ್ಯಾಸ - ಕೋಪ ಉರಿಂಡ, ಪಾತೆರ್ದ್ ಲಡಾಯಿಡ್ದ್ ಮನಸ್ತಾಪ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕಾರಣಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋಪಿನ ಒಂಜಿ ಸ್ವಭಾವ! ದಾಯೆ ಉಲಯಿ ಪೋಯೆರ್ ಪಂಡ್ದ್ ತೆರಿಯಂದೆ 'ದಾಯೆಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೋದುಪ್ಪೆರ್' ಪಂಡ್ದ್ ಪೋತಿ ಸಾದಿನೇ ತೂವೊಂದ್ ಕುಲ್ಲುನಗ ರಡ್ ನಿಮಿಷಡ್ ಪಿರ ಬತ್ತಿ ಸೀನಣ್ಣ.

'ಬೈಕ್ ದೆತ್ತೊಂದೆ - ಬ್ಯಾಂಕ್‌ದಾಕ್ಲು ಕೊರ್ತಿ ಸಾಲಡ್! ಇತ್ತೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗ್ ಬರಿಯೆರೆ, ಎಂಚಿನೆಕ್ಲಾ ಸಾಲ ಕೊರ್ಪೆರ್! ಅಂದ್, ಈರಾದೇ ಬತ್ತರಾ - ಆರ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನನಾ? ಜಾರಪ್ಪ, ಒರಿ ಅಂಗಡಿದ ಬ್ಯಾರದಾಯೆಗ್, ಎನ್ನ ಮಗಳೆನ್ ಕೇನುನಾತ್ ತಂಕ ಬತ್ತ್‌ಂಡಾ?

"ತಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆ ದಾದಯೇ? ಪೊಣ್ಣು ಇತ್ತಿ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕೊರ್ವೆರಾಂದ್ ಕೇನೆರೆ ದಾನೆ ಕಾಸ್ ಕೊರೊಡಾ? ಕೊರ್ಪಿನಿ - ಬುಡ್ಪಿನಿ, ಕೊಪ್ಪರಿಕೆ ಇತ್ತಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಬುಡ್ತಿನಿ! ಆಣ್ ಕಲ್ತ್‌ದೆ! ಎಡ್ಡೆ ಬ್ಯಾರ ಉಂಡು - ವಹಿವಾಟ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ತೊಂದೇ ಉಲ್ಲೆ. ಕಾಂಡೆ ಅಂಗಡಿ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್ತ್‌ಂಡ, ಬೊಕ್ಕ ಬರ್ಪಿನಿ ರಾತ್ರಿನೇ? ಈರೆಗ್ ಮನಸ್ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪನ್ಲೆ, ಈರ್ನ ಮಗಳ್ ದಾನೆ ಮೇನಕೆನಾ ಅತ್ತ್ ಶೂರ್ಪನಖಿಯಾ?"

"ಬೋಡ್ಚಾಂದಿನ ಪಾತೆರೊಡ್ಚಿ - ಯಾನ್ ದಾಲ ಈರೆನ್ ರಂದ್‌ದಿಜ್ಜಿ - ಎನ್ನ ಮಗಳೆಗೊಂಜಿ ಆಣನ್ ನಾಡ್ದ್ ಕೊರ್ಲೆಂದ್. ಅಂದೆ, ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಮಗಳೆಗ್ ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಲ್ಪಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಆಲ್ನ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಕೂಡ್ಲೆ ಅಲೆಗ್ ಸುರೂಕೇ ಮುಪ್ಪ ಸಾರಡ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಸಂಬಳ ತಿಕ್ಕುನ ಕೆಲ್ಸ ತಿಕ್ಕುಂಡ್. ಅಂಚಿನಾಲ್ ಅಂಗಡಿದಾಯೆನ ಬುಡೆದಿ ಆವೊಡಾ?"

"ಏರ್, ಏರ್ನ ಬುಡೆದಿ ಆಪೆರಾ - ಹಣೆಟ್ ಬರೆಯಿಲೆಕ್ಕ - ಭವಿಷ್ಯನ್ ತೂತಿನ ಏರ್? ಏತ್ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಕರಬಿಸಲೆ ದೆಕ್ಕುನ ತಪ್ಪುಂದ್. ಎಡ್ಡೆ ಕೋಡೀಂದ್ ಯಾನ್ ಎನ್ನಿನೆಕ್ಕ ಕೇನೆರೆ ಬತ್ತೆ. ಬದ್ಕ್ ಭಾಗ್ಯಡ್ ಬದ್ಕೊಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಮಲ್ಲ ಆಸೆ ಉಪ್ಪುಂಡು! ಆಂಡ ಪಡೆದ್ ಬತ್ತಿನಾತೇ ಭಾಗ್ಯ! ಸುಖ - ಸಂಪತ್ತ್‌ದ ನಿರೆಲ್ ಎನ್ನಿಲೆಕ್ಕ ತಿಕ್ಕುಜ್ಜಿ ಅತ್ತೆ?"

"ಇಲ್ಲ್ ಬಾಡಾಯಿದ! ಬೈಕ್ - ಉಂಡು - ಎಂಚ ಬತ್ತ್‌ಂಡಾ, ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪುವೆ! ಕಾಲ ಕರಿಲೆಕ್ಕ ಆಯನ ಅಂಗಡಿದ ಎದುರುಡು ಅವೇ ಬ್ಯಾರದ ಬೇತೆ ಅಂಗಡಿ, ಮಲ್ಲ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಇಂಬೆ ದಿವಾಳಿ ಬೊಕ್ಕ ಕಾಸ್‌ಗಾದ್ ಬುಡೆದಿನೇ ಹಾಕ್‌ದ್ ಮಾಮಣ್ಣಡ ಕೇಂದ್ ಕನಲಾಂದ್ ಪಿದಾಯಿ ನೂಕೆರೆ ಉಂಡು."

"ದಾಯೆಗ್‌ಯೆ ಉದ್ದಗ್ ರೈಲ್ ಬುಡ್ಪರ್? ಕೊರಿಯೆರೆ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಿಡ, ಬುಡ್ಲೆ, ಕೊರ್ಪುಜ್ಜಿ ಪನ್‌ಂಡ ಮುಗಿಂಡತ್ತ ದಾಯೆ ಬೆಚ್ಚ ಪಾತೆರೊಡು? ಈರ್ನ ಮಗಳೆನ್ ಗುಂಡಡ್ ಕುಲ್ಲಾದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುಲೆ - ಎಂಕ್ ದಾನೆ? ದಾನೋ ಆರ್ಲ - ಈರ್ಲ ಗುರ್ತದಾರ್‌ಂದ್ ಪೊದು ಪಾತೆರಿಗಾಂದ್ ಬತ್ತೆ. ಆಂಡ ಈರ್ನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಈತ್ ಪಾತೆರ ಕೇನುನ ಅಗತ್ಯ ಎಂಕಿತ್ತಿಜ್ಜಿ."

"ಎನ್ನ ಮಗಳೆನ ಮದ್ಮೆದ ವಿಷಯಡ್ ಯಾನೊಂಜಿ ನಿರ್ದಾರೊಡ್ ಉಲ್ಲೆ. ಅಕುಲಿತ್ತೆ ಇಲ್ಲಡ್ ಇಜ್ಯರ್. ಇತ್ತುದುವೆರೆಡ ಈರೆಗ್ ಕಾಪಿ ಮಲ್ಪಾದುವೆ."

"ಕಾಫಿ ಪರಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆಂಡ್ ಸೀನಣ್ಣ-ಈರೆನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡ್ದ್! ದಾದನೋ ನಿರ್ದಾರ ಪಂಡರತ್ತೆ- ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಕೆಲ್ಸಗ್ ಕಡಪುಡುದು ಸಾರ - ಸಾರ ಗೆನ್ಪುನನಾ?"

"ಅವು ಎಂಚಿನನೇ ಆವಡ್ - ಏರೆಗ್‌ಲಾ ತೆರಿಪಾವುನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಕ್ಕ ಬ್ಯಾರದಾಯೆ ಗೂಡಂಗಡಿದಾಯೆ, ದರ್ಜಿ, ದೋಬಿ, ಬೆಸ್ನಿದಾಯೆಗ್ ಮಗಳೆನ್ ಕೊರ್ಪುಜ್ಜಿ, ಗ್ಯಾಸ್‌ದಾಂತೆ ದಿಕ್ಕೆಲ್‌ಡ್ ಅಟಿಲ್ ಮಲ್ಪುನ ಇಲ್ಲ್ ಬೋಡ್ಚಿ. ವೇಸ್ಟ್ ಬಾಸ್ಕೆಟ್ ಪಂಡ ಮಾಮಿ-ಮಾಮು ಇತ್ತಿನ ಇಲ್ಲ್ ಬೋಡ್ಚಿ. ಅಕುಲೇ ಬೇತೆ ಉಂತುದು 'ದಿಲ್‌ದಾರ್' ತಾಂಕುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತಿನಾಯೆಗೆ ಯಾನ್ ಮಗಳೆನ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ. ಪಂಡ ಅರ್ಥ ಆಂಡತೆ - ಉಲಾಯಿದ, ಪಿದಾಯಿದ ಬೇಲೆಗ್ ಜನ, ಆರಾಮೊಡ್ ಕುಲ್ಲೆರೆ ಬೋಡಿತ್ತಿ ಆಸನೊಲು, ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಗುರ್ಕೆ... ಇಂಚ ಮಾತ ಎನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಲು"

"ಗುರ್ಕೆದೊಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ಪರದೇಶಿ ನಾಯಿ ಬೋಡ್ಚಾ ಕುಬೇರನ ಇಲ್ಲ್ ಕಾಪೆರೆ! ಸೀನಣ್ಣ- ಈರ್ನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಅರಲ್ದಿ ಗುಲಾಬಿ ಬಾರಿ ಪೊರ್ಲುದ. ಈರ್ ಪಂಡಿನ ಈ ದರ್ಜಿ, ದೋಬಿ, ಅಕುಲುಲಾ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಸಂಸಾರ ಮಲ್ಪೊಡತ್ತೆ?"

"ಅಕ್ಲೆನ ಗ್ರೇಡ್‌ದ ಪೊಣ್ಣನ್ ನಾಡೊಂದ್ ಪೋವಡತ್ತ್‌ಂದೆ ಎಂಕ್ಲಂಚಿನಾಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲ್ ತೂಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅಕ್ಲು ಬಯಕುನ ದಾಯೆಂದ್ ಯಾನ್ಲಾ ತೆರಿದೆ."

"ಈರ್ ಈತ್ ಎನಡ ಪಾತೆರುವರ್‌ಂದ್ ಯಾನ್ ಎಣ್ದಿಜ್ಜಿ. ಆಂಡಲಾ ಮಲ್ಲ ಅತ್ತ್. ವಿಧಿಲೀಲೆಡ್ ಏರ್ ಎಂಚಿನ ಅಪರ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯೋನುನ ಕಷ್ಟ! ಎಡ್ಡೆ ಆಣ್ ಶ್ರಮಟ್ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ರೂಪಿಸೋಂದ್ ಉಲ್ಲೆಂದ್ ಯಾನ್ಲಾ ತೆರಿಯೋಂದ್, ಈಡೆ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಕಾರ್ ದೀಯೆ. ಆಂಡ ಈರ್ನ ಬಾಕಿಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನನೇ ತಪ್ಪೂಂದ್ ಪಾತೆರಿಯರ್."

'ಸಾಲ ಏತ್ ಉಂಡು'

"ಎಂಕಾ 'ನಲ್ಪ ಸಾರ', 'ತೀರ್ಸಾವರಾ?"

"ಈರ್ ದಾನೆ ಎನ್ನ ಸಂತಾನದಾರಾ - ಸಾಲ ತೀರ್ಸಾಯೆರೆ! ಅಂದ್, ಆಯೆ ಈ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂದ್ ಏತ್ ಬದಿ - ಬಂಗಾರ್ ತಿಕ್ಕೊಂದ್ ಎನ್‌ದೆ?"

"ಈರೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಏತ್ ತಾಕತ್ ಉಂಡು!"

"ದಾನೆಯೇ ತಾಕತ್‌ದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪುವರ್!"

"ಕೊರ್ವೆರಾಂಡ ಬದಿ - ಬಂಗಾರ್‌ಲಾ ಪಂಡ್ದ್ ಉಪ್ಪೆರೆ ಯಾವೊಂದ್ ಕೇಂಡೆ! ಪಂಡೆಯತ್ತ ಬ್ಯಾರದಾಯಗ್ ಎನ್ನ ಮಗಳೆನ್ ಕೊರ್ಪುಜಿ! ಈರ್ನ ಮರ್ಯಾಯೇ ದಾನೆ ಮಲ್ಪುನೇಂದ್ ಕೇಂಡಿನಾಕ್ಲೆಗ್ ಬ್ಯಾರ ಮಲ್ಪುವೇಂದ್ ಪನಿಯೆರೆಲಾ ಯಾನ್ ತಯಾರ್ ಇಜ್ಜಿ!"

"ಆವಡ್ - ಬೊಡ್ಚಿ ಸೀನಣ್ಣ! ಈರೆಗೊಂಜಿ ಪಾತೆರ, ಈರ್ ಪೊಣ್ಣು ಪೆದ್ದಿನಾರ್- ಈತ್ ಹಾಂಕಾರ ಉಪ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಸೆ ನರಮಾನಿಗ್ ಉಪ್ಪೊಡ್, ಆಂಡ ಕುರೆಯಾಸೆ ಹೆಚ್ಚ ಆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ! ಏರ್ ಏತ್ ಸಮಯ ಬದ್ಕ್‌ದ್, ಸಂಸಾರದ ಪೊರ್ಲುನು ತೂವೆರೋ ಪನಿಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡಾ?"

"ದಾನೆ ಯಾನ್ ಸೈಪೇಂದ್ ಈರ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯನಾ? ಎನ್ನ ಮಗಳೆಗ್ ಗ್ರಾಂಡ್‌ಡ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್; ಪುಳ್ಳಿಡ ಗೊಬ್ಬುಗೊಬ್ಬೊಂದೇ ಸೈಪಿನಿ ಯಾನಿಯೆ!"

"ಆವಡ್, ದೇವೆರ್ ಈರೆನ ಇಚ್ಚೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ನಡಪಾದ್ ಕೊರಡ್"

"ಈರ್ನ ಕೋಂಗಿದ ಪಾತೆರ ಬೋಡ್ಚಿ - ಯಾನ್ ಪಂಡಿನ ಮಾತ ಅರ್ಥ ಆಂಡತೆ - ನನ ಪಿದಾಡ್ಲೆ!"

"ರಾತ್ರಿದ ವಣಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋಪಿ ಆಸೆಡೇ ಬತ್ತಿನಾಯೆ ಯಾನ್. ಪೋಯೆರೆ ಪಂಡರತ್ತಾ - ಬರ್ಪೆ" ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತಿಕೂಡ್ಲೆ ದಡ್ಕ ಬಾಕಿಲ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಜಾರಪ್ಪೆ ಜಾಲ್‌ಗ್ ಕಾರ್ ದೀದ್ ಗೇಟ್‌ದ ಕೈತಾಲ್ ಬರೊಡಾಂಡ 'ಜಾರಪ್ಪೆ' ಪಂಡ್ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕ್ದ್ ಸೀನಣ್ಣ ಲೆತ್ತಿನ ಕೇಂಡಲಾ, ಕುಡ ಪಿರ ಪೋದು ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೋಡ್ಚೀಂದ್ ಎನ್ನೊಂದ್, ಸೀದಾ ಪೋಯೆರ್ ಜಾರಪ್ಪೆರ್.

ಮನದಾನಿ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಸೀನಣ್ಣೆ ತೀರ್ ಪೋತೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಜಗಲಿಡ್ ಹಾರ್ಟ್ ಎಟ್ಯಾಕ್ ಆದ್ ಬೂರ್ದಿನಾರೆಗ್ ಕೂಡ್ಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ತಿಕ್ಕಂದಿನ ಕಾರಣ, ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲಾ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ಪಿದಾಯಿ ಪೋದಿತ್ತ್‌ದ್. ಅಕ್ಲು ಪಿರ ಬನ್ನಗ ಪ್ರಾಣ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪ್ರಾಣ ಪೋನಗ ಏರ್ಲಾ

ಇತ್ತಿಜರ್‌ಂದ್ ಜಾರಪ್ಪಣ್ಣಗ್ ಸುದ್ದಿ ತೆರಿಂಡ್. ಆರ್ ಪೋತಿನ, ಪಾತೆರ್‌ದಿನ ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುದಾಂತೆ ಪೋದಿತ್ತ್‌ದ್, ಬೊಬ್ಬೆದ ಲೆಪ್ಪು ಕೇಂಡ್ ಒರ ಪೋತುವೆರೆಡ, ಆರ್ ಬದ್ಕುದುವೆರಾ ದಾನ್ಯೋ ಪನ್ಪಿ ಅಲಚನೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿದಿನಾರೆನ್ ಆರ್ಯೆಕೆ ಮಲ್ತ್‌ದುಲಾ, ತೀರ್ ಪೋತಿನಾಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಎಂಚಿನನೋ ನಡತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಇಲ್ಲದಾಕ್ಲೆನ ಸಂಶಯಡ್, ಪೋಲಿಸ್, ಕೋರ್ಟು....ನಲಿಪೆರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡಾ? ದೇವೆರೆ ಕಾತಿನೀಂದ್ ತನ್ನಾತಿಗೆ ಪನೋಂದ್ - ಮಾತಾ ಆಪಿನ ಎಡ್ಡೆಗ್‌ಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಅಕೇರಿಗ್ ಮೋನೆ ತೂದು ಬರ್ಕಾಂದ್ ಸೀನಣ್ಣನ ಇಲ್ಲದಂಚಿ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್ - ಜಾರಪ್ಪೆರ್.

*****

ತೆಲಿಕೆಲೆ

ಕನ್ನಡಿ

✍ ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ

-1-

ಪೊನ್ನು ಬಾಲೆ : "ಅಪ್ಪಾ ಅವೊಂಜಿ ಗುಬ್ಬಿ ಏಪ ತೂನಗ್ಲಾ, ಕನ್ನಡಿಡ್ ಕುಳ್ಳೊಂದು ತೂಪುಂಡತ್ತೆ? ಅವು ಆನಾ ಪೊನ್ನಾ?"

ಅಮ್ಮೆರ್ : "ಪೊನ್ನು"

ಬಾಲೆ : "ಎಂಚ ಪಂಡರ್?"

ಅಮ್ಮೆರ್ : "ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆಲಾ ಇಡೀ ದಿನ ಕನ್ನಡಿದೆದ್ರು ಉಂತ್ಯೊಂದು ತೂಪು ಜಳಾ! ಅಂಚ ಗುಬ್ಬಿಲಾ"

-2-

ಬೊಡೆದಿ : "ಎಂಚಿನಯೆ ಇರ್ನ? ಕನ್ನಡಿದೆದ್ರು ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಯೊಂದು ಉಂತ್ತುದು ತೂಪರ್?"

ಕಂಡನಿ : "ಎಡ್ಡೆ ನಿದ್ರೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಜೆತ್ತ್‌ದುಪ್ಪಗ ಯಾನ್ ಎಂಚ ತೋಜ್ವೆ ಪಂಡ್ದ್ ತೂವೊಂದ್ದುಳ್ಳೆ"

ಸವಾಲ್

ವಕೀಲೆ : "ಈ ಕಂಡ್‌ದಿನೆನ್ ತೂತಿನ ಪತ್ತ್ ಜನ ಸಾಕ್ಷಿಲು ಮೂಲುಳ್ಳೆರ್".

ಕಳ್ವೆ : "ತೂವಂದಿನ ಇರ್ವ ಜನ ಸಾಕ್ಷಿಲೆನ್ ಯಾವ್ ಲೆತ್ತೊಂದ್ವರ್ಪೆ".

ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿ

✍ ಡಾ. ಬೆಳ್ಳಿಪಾಡಿ ಸತೀಶ್ ರೈ.

ನೀರ್ ದಿಂಜಿನ ಲೋಟೆ ಖಾಲಿ ಆವೊಡು ತೂಲೆ।
ಅಮೃತೊನು ದಿಂಜಿಯೆರೆ ದುಂಬು ಮುಲ್ಪ॥
ಹೃದಯಾಡ್ದ್ ದುರ್ಗಣೊನು ದೂರ ದೀಡೊಂದು ನಮೊಲ।
ದಿವ್ಯತೆದ ಅಮೃತೊನು ಪರ್ಪಿಲೆಕ್ಕ॥

ಕಪ್ಪೆ ಪಿರವುಡು ಸರ್ಪೆ, ಸರ್ಪೆ ಪಿರವುಡು ನವಿಲ್।
ನವಿಲ್‌ಲೆನ್ ಗಿಡತ್ತೊಂದು ಪಿಲಿ ಬತ್ತ್‌ದ್॥
ಪಿಲಿತ್ತ ಪಿರವುಡೆ ವ್ಯಾಧೆ, ಬಂಜಿ ಬಡವುದ ಬಲಿಪ್ಪು।
ಬೆರಿತ್ತ ಪಿರವೇ ಮೃತ್ಯು ತೋಜಂದಿತ್ತ್‌ದ್॥

ಬಿಸಲೆಡಿಪ್ಪಿನ ಅರಿಲಾ ಉಣ್ಪು ಆಪಿನ ಮುಟ್ಟ।
ಕ್ರಮದಂತೆ ಸೂಪಾಡ್ದ್ ಪೊತ್ತಾಬಿಲೆಕ್ಕ॥
ಮನಸ್‌ದ ಬಿಸಲೆಡ್ ಪರಮಾತ್ಮೆ ಮೂಡ್ಯೆರೆಗೆ।
ಸಾಧನೆದ ಸೂ ನಿತ್ಯ ಬೋಡು ಮುಖ್ಯೊ॥

ಶೀಲ ಸೌಭಾಗ್ಯೊಲೆಡ್ ಶುದ್ಧವಾದಿಪ್ಪುನಗ।
ಇಲ್ಲ್‌ಲೆಡ್ ಮೆರೆಪುಂಡುಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯ॥
ಸಾಮರಸ್ಯೊಡ್ದಾದ್ ದೇಶೊಡೇ ನೆಮ್ಮದಿಲಾ।
ಉಂದೆತ್ತ ಕಾರಣೊಡ್ದಾದ್ ಲೋಕೋ ಸೌಖ್ಯ॥

ಕಾಲಕೂಟೊದ ವಿಷೊನು ಶಿವೆ ಮುಲ್ಪ ಬುಡ್ತಿಜ್ಜಿಗೆ।
ಭೂಮಿ ದೆರ್ಪಿನ ಕಾರ್ಯೆ ಏಮೆ ಬುಡಂದ್॥
ಜಗೊತ ಬಂಜಿದ ಉಲಯಿ ಮಲ್ಲ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಲು।
ಎಡ್ಡೆಂದಿ ಜನ ಬುಡ್ಯೆ ಎಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯೊ॥

ಜವ್ವನಿಕೆ, ಸಂಪತ್ತ್, ಅಧಿಕಾರ, ಅವಿವೇಕ।
ಒಂಜೊಂಜೆಲಾ ಮೂಲು ಹಾಳ್ ತೂಲೆ॥
ಈ ನಾಲ್ ದುರ್ಗುಣೊಲು ಒರಿಯಡನೇ ಸೇರ್‌ಂಡಾ।
ಆಯನ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ನಾಶ ತೂಲೆ॥

ಸೀಕ್‌ಡುಪ್ಪು ಜನೊಕು ನಾಲಗೆಡ್ ರುಚಿ ಇದ್ದಿ।
ಚೀಪೆ ಎಂಚಿನ ಪನ್ಪಿ ಜ್ಞಾನ ಇಜ್ಜಿ।
ಅಹಂಕಾರ ತರೆಕ್ಕೇರ್ದ್ ಮನಸ್ಸ್ ಮುಚ್ಚಿನ ಸಮಯೊ।
ದೇವ ಭಜನೆದ ರುಚಿತ ಚೀಪೆ ಇದ್ದಿ॥

ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರೆನ ನುಡಿಲು ಆನೆದಂತೊದ ರೀತಿ।
ಪಿದಯಿ ಬತ್ತಿನ ಬೊಕ್ಕ ಉಲಯಿ ಇದ್ದಿ॥
ನೀಚಜನ ನುಡಿಮಾತಾ ಏಮೆನಾಲಿದ ರೀತಿ!
ಉಲಯಿ ಪಿದಯಿ ಚಾಲನೆಲ್, ಸ್ಥಿರತೆ ಇದ್ದಿ॥

❊❊❊❊❊

ಕಿನ್ಯ ಕಥೆ

ಪೊಸ ರಂಗ್

✍ ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

"ಅಣ್ಣಾ...ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಬೊಲ್ಪು ಆಪಿನ ಈರ್, ಇಂಚ ಕತ್ತಲೆ ಆಂಡ ಎಂಚಣ್ಣ..? ಈರೇ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ದೇವೆರ್‌ಂದ್ ನಂಬಿನ ಎಂಕ್ ನನ ಗತಿ ಏರಣ್ಣ...? ಅಪ್ಪೆ - ಅಮ್ಮೆರ್ ನಮನ್ ಬುಡುದು ಪೋಂಡಲಾ, ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸರಿಸಮಾನವಾಯಿನ ಎನ್ನ ಅಣ್ಣೆ ಒರಿ ಉಲ್ಲೆರ್‌ಂದ್ ನಂಬುದಿತ್ತೆ. ಆಂಡ...ಇತ್ತೆ ...?? ಅಣ್ಣಾ ಈರೆನ ಈ ಹಾಳ್ ಅಭ್ಯಾಸೊನು ಬುಡ್ಲೆಣ್ಣಾ....!!!"

ತನ್ನ ಅಣ್ಣೆ ರವಿನ ಕಾರ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬುಳಿತ್ತೊಂದಿತ್ತಳ್ ಆಶಾ. ರವಿ - ಆಶಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಅನುಕೂಲಸ್ಥ ಕುಟೊಂಬೊದ ಬಾಲೆಲು. ಅಪ್ಪೆ - ಅಮ್ಮೆರ್ ಎಡ್ಡೆ ವಿದ್ಯೆ - ಬುದ್ಧಿ ಕಲ್ಪಾದ್ ಕೊರ್ಯೆರ್. ಕಾಲಚಕ್ರ ಉರ್ಲೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್...ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮೆರ್ ರವಿ - ಆಶಾನ್ ಬುಡ್ದ್ ದೇವೆರೆ ಪಾದ ಸೇರ್ಯೆರ್....

ತನ್ನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಆಸ್ತಿ - ಅಂತಸ್ತ್‌ದ ಅಮಲ್‌ಡ್ ರವಿ ನ್ಯಾಯೊ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮೊನು ಮೀರ್ದ್ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತೆ. ಮಸ್ತ್ ಜೋಸ್ತಿನಕ್ಲೆ ಸಹವಾಸೊ ಹೆಚ್ಚಾಂಡ್. ಜೂಜು, ಜುಗಾರಿ, ಕೋರಿದ ಕಟ್ಟ, ಕಂಬಳ ಪಂಡ್‌ದ್ ತಿರ್ಗ್ಯೆರೆ ಶುರು ಮಲ್ತೆ. ನೀರ್ದಲೆಕ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತೆ. ತನ್ನ ತಂಗಡಿ ಆಶಾನ್, ಅಂಚನೆ ಪ್ರೀತಿದ ತನ್ನ ಇಲ್ಲನ್ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ಇರ್ಲ್ - ಪಗೆಲ್

ಓಲೋಲೋ ಬೂರ್ಯೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಕಂಠ ಪೂರ್ತಿ ಪರ್ದ್, ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ತನ್ನ ಅಣ್ಣೆ ರವಿನ ಕಾರ್ ಪತ್ತೊಂದು, ನಾನಾ ರೀತಿಡ್ ಬುಳಿತ್ತೊಂದ್ ನಟ್ಟೊಂದಿತ್ತಳ್ ಆಶಾ. ಆಂಡ ಆಶಾನ ಆ ಬುಳಿಪ್ಪುಗು ರವಿನ ಮರ್ಲ್ ಮನಸ್ಸ್ ಕರಗ್‌ಜಿ. ಆಯೆ ತಾನ್ ಕಲ್ತಿನ ಬುದ್ಧಿನ್ ಬುಡುಜೆ. ಇಂಚನೆ ದಿನ, ತಿಂಗೊಳು, ವರುಷ ಕರಿಂಡ್......

............ಆ ಒಂಜಿ ದಿನ ಪೊಸೊ ವರ್ಸೊದ ಆಚರಣೆದ ಗೌಜಿದ ಸಂದರ್ಭೊ. ಇಲ್ಲಳ್ ಫೋನು ರಿಂಗಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಶಾ ರಿಸೀವರ್ ದೆರ್ಪುವಳ್... "ಹಲೋ.. ಉಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ದ್... ದಾಲಾ ಗಾಬರಿ ಮಲ್ಪಡೆ..ಈರೆ ಅಣ್ಣೆ ರವಿಗ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆತ್‌ಂಡ್. ಈರ್ ಈಡೆಗ್ ಬಲೆ" ಪನ್ಪಿ ಸ್ವರೊ ಕೇಂಡ್‌ದ್, ಆಶಾಗ್ ಆಕಾಶೊನೇ ತರೆತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರಿಲೆಕ ಆಂಡ್....

........"ಅಮ್ಮಾ, ಆಶಾ, ಯಾನ್ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತೆ ...ನಿನ್ನ ಪಾತೆರ ಮೀರ್ದ್ ನಡತ್ತೆ ...ಎಂಕ್ ಇನಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡಮ್ಮ" ಪಂಡ್‌ದ್ ರವಿ ಕಣ್ಣ ನೀರ್ ದೀಡ್ಯೆ. ಆಶಾ ಆಯನ ಕೈ ಪತ್ತೊಂದು ಧೈರ್ಯ ಪಂಡಳ್. ಆ ಪೊರ್ತುಗ್ ರವಿನ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಬತ್ತೆರ್.

"ರವಿ ಎಂಚ ಉಲ್ಲರ್?? ತೂಲೆ ರವಿ, ನಮನ ಬದ್ಕ್ ದೇವೆರ್ ನಂಕ್ ಕೊರಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಉಡುಗೊರೆ. ಮರ್ಲ್ ಆಸೆಲೆಗ್ ಬಲಿಯಾದ್ ನಮನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಮಸಣ ಮಲ್ಪಿಯೆರ ಬಲ್ಲಿ. ತೂಲೆ ಈರ್ ಜವ್ವನೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತೆ...ಮಸ್ತ್ ಕನ ದಿಂಜಿನಾರ್. ಇನಿ, ಯುವಶಕ್ತಿ ಈ ದೇಶೊದ ಮಾಮಲ್ಲ ಆಸ್ತಿ. ಲ್ಯಾನ್ ಇಂಚ ಹಾಳ್ ಅಭ್ಯಾಸೊಳೆಡ್ ಕಳೆಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಈ ದೇಶೊಗು, ನಾಡ್. ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಪಿನ ರೀತಿಡ್, ವಿದ್ಯೆ, ಬುದ್ಧಿ, ಶಕ್ತಿ, ಸಂಪತ್ತ್‌ನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ಪೊಡು ತೂಲೆ...ಈ ಪರ್ಪಿನ ಅಮಲ್ ದೆತ್ತೊನ್ನ, ಜುಗಾರಿ...ಛಿ...ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಅಭ್ಯಾಸೊ ಭಾರೀ ಹಾಳ್ ಅಮಲ್ ಪದಾರ್ಥೊಳೆಡ್ದ್ ನಮನ ಮೆದುಳುಗು ಪೆಟ್ಟಾದ್, ಮಾನಸಿಕ ಹತೋಟಿ ತಪ್ಪುಂಡು. ಬುದ್ಧಿ ಭ್ರಮಣೆ ಆದ್ ಮರ್ಲ್ ಪತ್ತುಂಡು. ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖೊ-ಸಂತೋಷಗಾತ್ರ ನಮನ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಮಣ್ಣ್ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಪಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ ರವಿ...ದೇವೆರ್ ಮಲ್ಲೆ, ಇನಿ ಈರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆತಿನೆ ಮಾತ್ರ" ...ಬದ್ಕ್ಯರ್...ನನ ದುಂಬುಗು ಪೊಸ ನರಮಾನಿ ಆದ್ ಈರ್ ಮಾಂತೆರೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ಲಾ ತೋಜೊಡು. ಪತ್ತ್ ಬಾಯಿ ಈರೆನ್ ಪುಗರೊಡು. ಈ ಹಾಳ್ ಚಟೊಲೆನ್ ಬುಡ್ಲೆ.. ಈರೆನ ತಂಗಡಿನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಈರೇ ಆಧಾರೊ. ಆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಂಬಂಧ ತೂದು ಮದಿಮೆ ಮಲ್ಪ್ಲೆ..ಈರ್ಲಾ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣೊತ ಪೊಣ್ಣನ್ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ಬದ್ಕ್‌ನ್ ಬಂಗಾರ್ ಮಲ್ತೊನ್ಲೆ. ಯಾನ್ ಒಂಜಿ ಡಾಕ್ಟ್ರ ಆದ್ ಪನ್ಪಿನೆ ಅತ್ತ್..ಈರೆನ ಅಣ್ಣೇಂದ್ ತೆರಿಯೋಂದು ಈ ಪಾತೆರ ಪನೋಂದುಲ್ಲೆ..." ಇಂಚ ಮಸ್ತ್ ಬುದ್ಧಿದ ಪಾತೆರ ಪಂಡೆರ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ.

..."ಎನನ್ ಕ್ಷಮಿಸಾಲೆ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ" ನನ ದುಂಬುಗು ಯಾನ್ ಒವ್ವೆ ಒಂಜಿ ಹಾಳ್ ಕೆಲಸೊನು ಮಲ್ಪಯೆ. ಇತ್ತೆ ಎಂಕ್ ಬದ್ಕ್‌ದ್ನ ಸಾದಿ ತೆರಿಂಡ್..ಎನ್ನ ಅಜ್ಞಾನದ ಕತ್ತಲೆನ್ ಕಳೆದ್ ಎಂಕ್ ಜ್ಞಾನೊದ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರ್ಯರ್..ಈರ್ ದೇವೆರೆಗ್ ಸಮಾನ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ. ಎನ್ನ ತಂಗಡಿ ಆಶಾಗಾದ್,

ಈ ಸಮಾಜೊದ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗಾದ್ ಯಾನ್ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ಪುವೆ. .....ಎನನ್ ನಿಕ್ಲುಮಾಂತೆರ್ಲಾ ಕ್ಷಮಿಸಾವೊಡು..." ಪಂಡ್‌ದ್ ರವಿ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ಕಾರ್ ಪತ್ತೊಂಡೆ..

......"wish you all the best... ರವಿ, ಪೊಸೊ ವರ್ಸೊ ನಂಕ್ ಮಾಂತೆರೆಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಕೊರಡ್"...... ಈರೆನ್ ಇನಿಯೇ ಎಂಕ್ಲ್ ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಲ್ಪುವೊ....." ಪಂಡೆರ್ ಡಾಕ್ಟ್ರ್...

......ಆಶಾನ ಮೋನೆಡ್ ಪೊಸ ರಂಗ್ ಮೂಡ್‌ಂಡ್....ರವಿ - ಆಶಾನ ಬದ್ಕ್ ಬಂಗಾರ್ ಆಂಡ್...

*****

ತುಳು ಬಾಸೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಎಣ್ಮನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಗು ಸೇರುನೆ ಏಪೊ?

ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ ಸುಳ್ಯಪದವು, ಪುತ್ತೂರು.

ಉಂದೊಂಜಿ ಸವಾಲ್ ತುಳು ನಾಡವೆರೆಗ್. ದುಂಬು ಬಾರತೊಡು ಬಾಸಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯೊ ರಚನೆ ಆಯಿನ ಲಾಗಾಯ್ತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದೇ ಒರಿದ್‌ಂಡ್. ನೆಕ್ಕ್ ಜವಾಬ್ ಈತ್ನೆಟ ದಾಯೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ ಪನ್ಪುನವು ಚೋದ್ಯೊದ ವಿಸಯೊ.

ತುಳು ಪ್ರಾಂತೊ ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತೊದಾತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಪ್ರದೇಸೊನು ಸೇರ್‌ನವುಂದು 'ಭಾರತದ ಭಾಷೆಗಳು' ಪನ್ಪುನ ಶಾಲೆದ ಆಟ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ತೂಂಡ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. (ಬ್ರಿಜು ಭಾಷಾ-ಶಾಲಾ ಆಟ್ಲಾಸು ಕನ್ನಡದ 36ನೇ ಪುಟ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ದ 48ನೇ ಪುಟ ತೂಲೆ).

ತುಳುನಾಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಭಾರತೊ, ಅಂಚನೆ ಜಾಗತಿಕವಾದ್ 70 ಲಕ್ಷೊ ತುಳು ಮಾತ್ರ ಬಾಸೆದಕ್ಲುಲ್ಲೆರ್. ಸುಮಾರ್ 1.25 ಕೋಟಿ ಜನೊ ತುಳು ಭಾಸೆನ್ ಪಾತೆರುನಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಬಾರತೊದ 16 ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿ, ಜಗತ್‌ದ 300 ಮುಕ್ಯ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಒಂಜಿಂದ್ ಪುದರ್ ದೆತ್ತಿನ ತುಳು ಬಾಸೆ ನಮ್ಮೊ ದೇಸೊದ ಸಂವಿಧಾನೊದ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರಂದೆ ಉಪ್ಪಿಯರೆ ಕಾರಣೊ ಎಂಚಿನವುಂದು ಗೊಂತಾಪುಜಿ.

ಬಾರತೊದ ಮುಕ್ಯ ಬಾಸೆಲೆನ ಅಂಚೆನೆ, ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ನಿಘಂಟ್ ರಚನೆ, ವ್ಯಾಕರಣ

ಗ್ರಂತೊ, ಪುರಾಣ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯೊಲು, ಕಾವ್ಯೊಲು, ನಾಟಕೊಲು, ಕಾದಂಬರಿಲು, ಕಬಿತೆದ ಗೊಂಚಿಲ್, ವಿಮರ್ಶಾಕೃತಿಕುಲು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗೊಲು, ಪ್ರವಾಸ ಗ್ರಂತೊಲು ಜೀವನ ಕಥನೊಲು, ನಾಟ್ಯ ಪ್ರಬಂಧನೊಲು, ಗೀತಾ ನಾಟಕೊಲು, ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಗ್ರಹೊಲು, ವೈಚಾರಿಕ ಬರವೊಲು, ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂತೊಲು, ಶಾಸನ ಗ್ರಂತೊಲು, ವಿದ್ವತ್ ಗೋಷ್ಠಿ, ಕಮ್ಮಟೊ, ಸಂಭಾವನಾ ಗ್ರಂತೊಲು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪಾಡ್ದನೊಲು, ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ಕಲೆ - ಸಂಸ್ಕೃತಿ - ಚರಿತ್ರೆ - ಆರಾಧನೆ ವಿಚಾರವಾದ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಗ್ರಂತೊಲು ಎಚ್ಚ ಸಂಕೆಡ್ ಪ್ರಕಟವಾತೊ. ನನಲಾತ್ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ ಗೌರವೊ ಪಡೆಯಿನವು ಪ್ರಕಟ ಆಯೆರೆ ಉಲ್ಲೊ. ಜಾನಪದ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯೊಲು, ವಿದ್ವತ್ ಕೃತಿಕ್ಕುಲು, ರಚನಾತ್ಮಕ ಬರವುಲು, ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಕನೊಲು, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಾಸೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಚರಿತ್ರೆಗ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಬರವುಲು ಕನ್ನಡೊ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ತಮಿಳ್, ಗ್ರೀಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಬರೆಯಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ತೆರಿಪಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ಪಾರಂಬರಿಕ ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಉಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಟೊಕ್ಕುಲೆಡ್, ಉಡುಪಿ, ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊ, ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ, ಮದವೂರು ದೇವಾಲಯೊಲೆಡ್, ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು ವಿ.ವಿ., ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊ; ಪರಿಶೋಧನೆ, ಆವಂದಿನ ತುಳು ಲಿಪಿಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪುನ ಓಲೆಗರಿ ಗ್ರಂತೊಲೆನ ರಾಶಿ, ಕಲ್ಲ ಬರವುದ ಶಾಸನೊಲು ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಗರಿಪಂದೆ - ಒಕ್ಕಂದೆ - ಓದಂದೆ ಒರಿನ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆದ ಮಲ್ಲ ನಿಧಿ ಒರಿದುಂಡು.

ಕುಡಲ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮುಂಬಾಯಿ, ಅಬುದಾಬಿ, ಮಸ್ಕತ್, ಬಹರೈನ್, ಅಮೇರಿಕಾಲೆಡ್ ಕನ್ನಡ ಸಂಘ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಬುಲೆಪ್ಪಾಯಿನಕ್ಲುತುಳುವಪ್ಪೆ ಬಾಲೆಲ್ ದಿಂಜ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಂತೋಸುಪಡೆಪ್ಪೆರ್. ಕೊಡವ, ಕೊಂಕಣಿ, ತುಳು ಅಕಾಡಮಿಲ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಮುಕ್ಯಮಂತ್ರಿ ಆದಿಪ್ಪುನಗ ಆಯಿನವುಂದು ದಾಕಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು.

ನೂತ್ತ ಐವೊ ಒರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಬಾಸೆಲ್‌ಮಿಶನ್ ವಿದ್ಯಾಬಿಮಾನಿಲ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಶಿಕ್ಷನೊ ಕೊರಿಯೆರೆ ಸುರುತ ಪಟ್ಯ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪುನೆನ್ ತುಳುವೆರ್ ನೆಂಪುಡು ದೀವೊಡು. ಬಾರತೊಗು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆಗ್ ತುಳುಟ್ಟು ಅಕ್ಲ್ ಜೋಕುಲೆಗ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಸುರುತ ಶಿಕ್ಷನೊ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪುನವು ಮರತ್ತ್ ಪೋಯಿನವು ಮಲ್ಲ ದುರಂತೊ. ಆ ವಿಚಾರೊಡು ಕೊಂಕಣಿ, ಕೊಡವ ಬಾಸೆದಕ್ಲು ಅಲಚನೆ ಮಲ್ಪುನವು ಪುಗರೊಡಾಯಿನುವು.

ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಆನಗ, ಭಾರತೊಡು ಇತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ 16 ಬಾಸೆಲೆಡ್ ಒಂಜಾಯಿನ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪ್ರಾಂತೊನು ತುಳು ಬಾಸೆದ ರಾಜಕಾರಣಿಲ್ ಕೇನಂದಿನವು ಅಕ್ಲ್‌ಮಲ್ತಿನ ಅಜಾಗ್ರತೆಂದ್‌ಪನೊಡು. ಇತ್ತೆ 28 ಪ್ರಾಂತೊಲು ಆತೊ. ಇಂಚಿಪ ನಾಲ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಂತೊಲಾಯೊ. ಕೇಂದ್ರ ಆಡಳಿತೆದ ಐನ್ ಪ್ರಂತೊಲುಂದ್ ಉಲ್ಲೊ. 24 ಬಾಸೆಲೆಗ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಸೆಲೆ ಮಾನ್ಯೊ ತಿಕ್ಕಿಯೆರೆ ಆ ಪ್ರಾಂತೊಲೆನ ಮುಂದಾಳು ನಾಯಕೆರೆನ ಸಾದನೆ ಕಾರಣೊ ಅತ್ತೊ?

ತುಳುನಾಡ್‌ದಕ್ಲು ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್, ಬುದ್ಧಿವಂತೆರ್, ವ್ಯವಹಾರೊ ಚತುರೆರ್, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಐನ್ ಮಲ್ಲಬ್ಯಾಂಕ್‌ಲೆನ ತಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನಕ್ಲು, ಲಾಬೋದಾಯಕವಾಯಿನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಲೆನ್ ನಡಪಾಪಿನ ಆಡಳಿತ ನಿಪುಣೆರ್, ವಾವೊಂಜಿ ಹೋರಾಟೊ, ಚಡಿಪ್ಪೆಲ್‌ಗ್ ಎಡೆಕೊರಂದೆ ನಡಪಾವೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಿಯೆರ್‌ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನಕ್‌ಲ್.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವೊದ ಈ ನಾಡ್‌ಡ್ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಲು ಮಾಂತ ದೀಂಜ ಹೊಂದಾಣಿಕೆದ ರೀತಿಡ್ ಕಾರ್ಯೊ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಲ್ಪುನವು ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ಒಂಜಿ ಆದರ್ಸೊಂದ್ ಪನೊಡು. ವಾ ಪಕ್ಷಲಾ ತನ್ನ ಮೂಲ ತತ್ವೊನು ಅಂಚನೇ ದೀವೊಂದು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ಪುಜಿ. ಜನತೆಗ್ ಕೊರ್ನ ಪಾತೆರೊನು ಒರಿತೊಂದು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ಪುನವು ಸಾದ್ಯೊ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾಂದ್ ವೊಂದೊನುನವು ಅನಿವಾರ್ಯೊ. ಮೂಲ ತತ್ವೊಗ್ ಅಂಟ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುನಾಯೆ ಸೋಪುವೆ.

ನಮ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ತುಳು ಒಕ್ಕೂಟೊ, ತುಳು ಕೂಟೊಲು, ತುಳುವ ಸಬೆ ಸಮಾವೇಸೊಲು, ತುಳು ಪೀಟೊ, ತುಳು ಸೇನೆ, ತುಳುನಾಡ ಬೇಂಕ್, ತುಳುವ ಪತ್ರಿಕೆಲ್, ತುಳು ಯಕ್ಷಗಾನೊ, ತುಳು ನಾಟಕೊ, ತುಳು ಸಿನೇಮಾ, ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ, ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾಂತ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆ ಇಚಾರೊಡು ಉಳಯಿಡ್ದ್ ಉಳಯಿ ಗಮುಲುನ ಕೆಲವು 'ಛಿದ್ರ ಅನ್ವೇಶಿ' ಲೆಡ್ಡಾವರ ನಮ ಸಾದನೆಲೆಗ್ ಏಲ್ಯೊ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ನಮ್ಮಕ್‌ಲ್ ಅಂಚಿನ ಹೇಳಿಕೆಲೆನ್ ಎದ್‌ರೆದ್‌ರ್ ಖಂಡಿಸಾಪುನ ಒರಟ್ ಸ್ವಬಾವೊದಕ್‌ಲ್‌ತ್ತ್. ಆ ಸೌಜನ್ಯೊನೇ ನಮನ್, ನಮ್ಮ ಬಾಸೆನ್ ಪಿರಾವು ಉಂತಾವುನಂಚ ಮಲ್ತ್‌ಂಡೋಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ಶ್ರೀಮಂತೆರ್ ಅಕ್‌ಲೆ ಸಂಪೊತ್ತುನು ತುಳುನಾಡ್‌ಗಾದ್ ಕರ್ಚಿ ಮಲ್ಪಿಯೆರೆ ಪೋಡಿವೆರ್. ಅದಿಕಾರೊದ ತಾನೊಮಾನೊ ಇತ್ತಿನಕ್ಲು ಓಲ್ ತನ್ಕುಲೆ ತಾನೊ ಮಾನೊಗು ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರುಂಡೋ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಲ್ಯೆಪುವೆರ್. ಸಾಹಿತಿಲ್ ತುಳುಟ್ಟು ಬರೆಪ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಕನ್ನಡೊ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ಡ್ ಬರೆಂಡ ಕರ್ಚಾಪುನ ಸಾದ್ಯತೆ ಉಂಡು ಪಂಡ್ ಲೆಕ್ಕೊ ಪಾಡ್ಪೆರ್. ನಷ್ಟೊದ ಸಾದಿಡ್ ತುಳು ಮಾದ್ಯಮೊದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣೊಡ್ದು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾದ್ಯಮೊ ಲಾಬೊದಾಯಕ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿಯೊಂದೆರ್. ರಾಜಕೀಯ ಬಾಸಣೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅವಿದ್ಯಾವಂತೆರೆ ಓಟು ಪಡೆಯೆರೆ, ಮಾತ್ರೊ ತುಳು ಬಾಸೆ ಉಪಯೋಗೊ ಅತ್ತ್‌ಂದೆ ಬೇತೆ ವಾ ಅಗತ್ಯೊಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮುಂದಾಳುಗುಳಾಯಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ, ಎಂ.ಪಿ., ಎಂ. ಎಲ್.ಸಿ., ಮಂತ್ರಿಲಾಯಿನ ನಗ್‌ಲೆಗ್ ತೋಜುಜಿ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಲಾದುಪ್ಪುನಗ ಬಾರತೊದ ನಿಘಂಟ್‌ಲೆಡೇ ಅದ್ವಿತೀಯವಾಯಿನ ಆಜಿ ಸಂಪುಟೊಲೆನ ತುಳು ನಿಘಂಟ್ ರಚನೆಗ್ ಸುರುತ ಕಂತ್ ಕೊರ್‌ದ್ ಚಾಲನೆ ಕೊರ್ತೆರ್. ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊರ್ನ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಲೆನ್ ಊರು ಬುಡ್ಪುನಂಚಾಯಿನವು, ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್, ಚುನಾವಣೆಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಂತ್‌ದ್ ಸೋತಿನವು, ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಚನೆ ಮಲ್ಪುನಗ್‌ಲೆನ್ ಪೋಡಿಪಾಪುಂಡೊ?

ನಮನ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಹನೆ ನಂಕ್ ಉಂಡು. ಆಂಡ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ಪುನ ಕನ್ನಡಿಗೆರೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಬಾಸೆನ್ ನಿರ್ನಾಮೊ ಮಲ್ಪರೆ ಗಡಿನಾಡ್‌ದ ಕನ್ನಡಿಗೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪುನಗ್‌ಲೆ ದೋರಣೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ತೂಂಡ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಪಿದಯಿದಕ್ಕ್‌ಲೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಈ ನಾಡ್‌ದಕ್ಲೇ ತೊಂದರೆಯಾದ್ ತೋಜಿಪೆರ್.

ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯೊ ಮಲ್ತ್ ಹೋರಾಟೊ ಮಲ್ಪುನೆಗ್‌ಲಾ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ತುಳು ಸೇರ್ ಸಾಲೆಂದ್ ನಟ್ಪುನೆಗ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ಅಂತರೊ ಉಂಡು. ದಿಲ್ಲಿಡ್ ಸೇರಿನ ತುಳುವ ಸಮಾವೇಸೊಡು ಜಾರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸೆರೆ ಮೂಲಕೊ ಆನಿದ ಪ್ರಾದಾನಿ ವಾಜಪೇಯಿಲೆಗ್ ಕೊರ್ನ ಆಶ್ವಾಸನೆ ರಾಜಕೀಯೊದ ಮಾಮೂಲಿ ವ್ಯವಹಾರೊ. ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಮುಕ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದಿತ್ತಿನ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣೆರ್‌ಲಾ ತುಳುತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರೊಗು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಸುಳ್ಳು ಸುದ್ದಿಲೆನ್ ಪ್ರಚಾರೊ ಮಲ್ಪುನೆಟೇ ನಮ ಕಾಲೊ ಕರಿಂಡ್.

ತುಳು ಬಾಷೆನ್ 8ನೇ ಪರಿಚ್ಛೇದೊಡು ಸೇರಿಸಾವುನ ಯೋಚನೆ ಕುಡೊರ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಾಲೆ ಬುಲಿಪುನಗ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು ಬಾಲೆಗ್ ಬಡವಾತ್‌ಡ್‌ಂದ್!

✳✳✳✳✳

ತೆಲಿಪುಲೆ

ಪಾತೆರ

✍ ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ

-1-

ಅಮ್ಮೆರ್ : "ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಯೊಡು ಗಾಂದೀಜಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಆದಿತ್ತೆರ್ ಗೊತ್ತುಂಡಾ? ಈ ಬಿಕಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ಬಲಿ ಬರೊಂದ್ದುಳ್ಳ"

ಮಗೆ : "ಇರ್ನ ಪ್ರಾಯೊಡು ಗಾಂದೀಜಿ ಮಲ್ಲ ಮಾತ್ಮೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಗೊತ್ತುಂಡೆ? ಈರ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಬಜೀ ಒಂಜಿ ಗುಮಾಸ್ತೆ."

-2-

ಟೀಚರ್ : "ತಾಂತ್ರಿಕವಾದ್ ನಮ ಇತ್ತೆ ಏತ್ ದುಂಬು ಬೈದ ಪಂಡ ಪ್ರಪಂಚದ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಊರು ಮಾತಾ ನಂಕ್ಕ್ ಕೈತ್ತಾಳಾವೊಂದ್ದುಂಡು."

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ : "ಬೊಕ್ಕ ವಿಮಾನದ ಟಿಕೇಟ್ಗ್ ದಾಯೆ ರೇಟ್ ದಿನ ದಿನ ಎಚ್ಚ ಮಂತ್ತೊಂದ್ದು ಪೋಪುನಕ್ಲು."?

ಬಾಡ್‌ನ ಪೂ

ಶೋಭಾ ಬಗಂಬಲ

ಕಾವೇರಮ್ಮ ಮಲ್ಲ ಮನೆತನದ ಜಮೀನ್ದಾರೆ ಪೊಂಜೋವು. ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂಚಿನ ಪೋರ್ಲುದ ಮನಸ್‌ದ ಕಂಡನಿ. ಬಂಗಾರ್‌ದ ಪಿಂಗಾರ್‌ದಂಚಿನ ಪೋರ್ಲುದ ಜೋಕುಲು. ಒಂಜಿ ಆಣ್ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು. ಸಂಪ್ರದಾಯಸ್ಥ ಇಲ್ಲಡ್ ದಿನ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆ, ಪುರಸ್ಕಾರ, ದೈವದೇವೆರೆನ ಆರಾಧನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಚೌತಿ ದಿನತಾನಿ ಗಣಪತಿ ಉತ್ಸವ ವಿಜೃಂಭಣೆಡ್ ನಡತೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜೋಗು ಜಲಪಾತಡು ಎಂಚ ಉಂತಂದೆ ನೀರ್ ಹರಿಯೊಂದುಂಡು, ಅಂಚೆನೆ ಪೋರ್ಲುಡೇ ಸಂಸಾರ ಸಾಗೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾವೇರಮ್ಮ ರೂಪೊಡು ರಂಬೆ ಆಂಡಲಾ ಬುದ್ಧಿಡ್ ಸುಂದರೆ ಆದಿತ್ತೆರ್. ತೋಟೊಡು ಕಂಡೊಡು ಬೇಲೆ ಮನ್ಪುನ ಜನಕುಲೆನ್ ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ.....ಸಮಾಜೊಡು ಜನಕುಲು ಪತ್ತ್ ಬಾಯಿಡಲಾ ಅಮ್ಮ ಅಮಆದ್ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಮ್ಮಾಂದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಪೋರ್ಲುನು ತೂದು ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಗತ್ತ್‌ದ ಉಡಲ್ ದಿಂಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾವೇರಮ್ಮ 'ಎನ್ನ ಆಸ್ತಿ,' 'ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್', ಮೆರೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ...ಕಂಡನಿ ಬಡವೆರೆನ ಮಿತ್ ಕರುನೆದ ಮೂರ್ತಿ ಆದಿತ್ತೆರ್. ಒಂತೆ ಒಂತೆ ಭೂಮಿನ್ ಬಡವೆರೆಗ್ ದಾನ ಮಂತ್‌ದ್ ಪುಣ್ಯೊನು ಪಡೆಯೊಂಡೆರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಚೌತಿ ದಿನತ ಸಂಭ್ರಮ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಗಣಪತಿನ್ ಸುದೆಕ್ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮನ್ಪುನ ದಿನ. ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಜನಕು ಅನ್ನದಾನ ಮನ್ಪುನ ದಿನ. ಒವು ಕಾರಣಗುಲಾ ಈ ದಿನತಾನಿ ನುಪ್ಪು, ಕಜಿಪು, ಮುಟ್ಟಿಯೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಕೈಯಾರೆ ಕೊರೆನೆನ್ ತಿನೊಡು. ಜನಕುಲುಡ ವಾದ ಮಂತೊದಿತ್ತೆರ್. ಕೆಲವು ಜೋಕುಲು ಜನಕುಲು ನುಪ್ಪು, ಕಜಿಪುನು ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಲೆನ್ ತೆರಿಯಂದೆ ಮುಟ್ಟುವೆರ್ ಎನಡ ಕೇನಂದೆ ದಾಯೆ ಮುಟ್ಟಿಯೆರ್ ಕೇನುವೆರ್ ಕಾವೇರಮ್ಮ. ಎಂಕಲ್ ತೆರಿಯಂದೆ ಮುಟ್ಟಿಯ ಅಮ್ಮಾ....ಪನ್ಪೆರ್ ಊರುದ ಜನಕುಲು. ಮೈಲಿಗೆ ಆಯಿನೆನ್ ಪೂರ ಸುದೆಕ್ ದಕ್ಕ್‌ಲೆಂದೆ ಕೋಪೊಡು ಪನ್ಪೆರ್ . ಆ ಪೊರ್ತುಡೇ ಐನ್ ಪೂರ ದಕ್ಕಾವೆರ್.

ದಿನಕಳೆಯಿಲೆಕನೆ ಝೋಕುಲು ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆದ್ ಯೌವನೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಆಕ್‌ಲೆನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸನುಲಾ ಮುಗಿತೆರ್. ಮಗಳೆನ್ ಮದಿಮೆ ಮಂತ್‌ದೆ ಕೊರಿಯೆರ್. ಮಗನ ಮದಿಮೆನ್ ಕಣ್ಣ್ ನಿಲಿಕೆ ತೂವೊಡುಂದು ಆಸೆನ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚೆನೇ ಮಗನ ಮದಿಮೆಲಾ ಬಾರಿ ಪೋರ್ಲುಡೇ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ನಡತೆದ ಪೊಣ್ಣನ್ ಬಲ ಕಾರ್‌ದೀದ್ ಪೊಗ್ಗಾವೆರ್. ಇಂಚನೇ ಪೋರ್ಲುದ ಸಂಸಾರಡು ನೀರ್ ಪೇರಲಾ ಇತ್ತ್‌ಲೆಕ ತೆಲಿತೊಂದು ನಲಿತೊಂದು ಇತ್ತೆರ್.

ಕಾವೇರಮ್ಮನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಟೆ ಹುಷಾರಿಜ್ಜಂದೆ ನರಳುನ ಸ್ಥಿತಿಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಪ್ಪು ತಿಂದಿನಾಯೆ ಒಂಜತ್ತ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ನೀರ್ ಪರೊಡು. ಸಮಾಜದ ಜನಕುಲುಡ ಎನನ್ ಕ್ಷಮಿಸಲೆ, ಕ್ಷಮಿಸ್‌ಲೆ.... ಪಂಡ್‌ದ್ ಕಣ್ಣೀರ್‌ನ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಕ್ಷಮೆ ಕೇನುವೆರ್.

ಯಾನ್ ಆನಿ ನುಪ್ಪುನು ದಕ್ಕ್‌ದ್ ನುಪ್ಪುದ ಶಾಪ ಅವು, ಎನ್ನ ಸಂಸಾರಗೇ ಪರಪರೆ ,ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡು. ಅವು ಎಂಕ್ ಇತ್ತೆ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಆವೊಂದು ಉಂಡು.. ಪಂಡ್‌ದೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣೀರ್‌ನ್ ಪಾಡೊಂದು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಕಾವೇರಮ್ಮನ ಪ್ರಾಣಪಕ್ಷಿ ಪರಲೋಕೊನು ಸೇರುಂಡು. ದಿನಕಳೆಯಿಲೆಕನೆ ಆರೆನ ಕಂಡನಿಲಾ ಮಾತೆರೆಗ್‌ಲಾ ಉಡಲ್‌ಗ್ ಉರಿನ್ ಲಕ್ಕಾದ್ ಮಸಣಗ್ ಸಂದುವೆರ್.

ಕಾವೇರಮ್ಮ ತೀರ್‌ನೆಡ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಗೆ ಮನೋಹರ್ ರಾಯೆರ್‌ಲಾ ಅರ್ಧಾಂಗಿಣಿ ಆಯಿನ ಸಂಜನಾದೇವಿಲಾ ಆಡಳಿತ ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಇಲ್ಲ್‌ದ ಕಂಡ ತೋಟದ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್ ಮೋಹನ್‌ರಾಯೆರ್ ಧರ್ಮಡು ನಡಪಾವೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಸಂಜನಾ ದೇವಿ ಓಟುಗು ಉಂತುದು ಜಯಶಾಲಿ ಆಯೆರ್. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗೂ ಸೇರಿಯರ್. ಕಂಡನಿಲಾ ಓಟುಡು ಉಂತುದು ಜಯಶಾಲಿ ಆಯೆರ್. ಬೊಡೆದಿ ಸಂಜನಾದೇವಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟೊಡು ಪುರುಸೊತ್ತಿಜ್ಜಿ ಕಂಡನಿಯೇ ಪೂರ ಜವಾಬ್ದಾರಿನ್‌ಲಾ ವಹಿಸೊಂದು, ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸನು ಕೊರೊಂದು ಒಂಜಿ ಆಣ್, ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ್ ಸಾಂಕೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಸಂಜನಾದೇವಿ ಬೇತೆ ಊರುಡು ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಭಾಗವಹಿಸೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಬಡವೆರೆಗ್ ಬೋಡಾಪುನ ಸೌಲತ್ತ್‌ನ್ ಒದಗಿಸಾದ್ ಕೊರಿಯೆರೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬರೊಂದು ಬಡವೆರೆಗಾದ್ ಹೋರಾಡೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಡು ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣುಂದು ಭೇದ - ಭಾವ ಇಜ್ಜಂದೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಉಪ್ಪುನ ಸಂಜನಾದೇವಿನ್ ತೂದ್ ಸಮಾಜ ಆರೆನ್ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೆಟ್ಟಿನ ಪೊಣ್ಣುಂದು ಅಪವಾದ ಪಾಡುವೆರ್. ಆಂಡಲಾ ಸಂಜನಾದೆವಿ ಸಮಾಜದ ಜನಕುಲೆಗ್ ಪೋಡಿಪಂದೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸೊಡು ಇತ್ತೆರ್. ಸಂಜನಾದೇವಿಗ್ ಕಂಡನಿ ಹಿಂಸೆ ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆರ್. ಆನಿ ಸೀತೆಗ್ ರಾಮೆ ಪತಿವ್ರತೆ ಪೊಣ್ಣಾತ್ತ್‌ಂದ್ ಅಪವಾದ ಪಾಂಡಲಾ ಸೀತೆಗ್ ಅಲೆನ್ ಮಿತ್ತ್ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಇತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ ಯಾನ್‌ಲಾಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್ ಸಂಜನಾದೇವಿ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಸಂಜನಾದೇವಿ ಸಭೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಂತೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಭಾಷಣ ಮಂತೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಮೋಹನ್ ರಾಯೆರ್ ಜುಟ್ಟುಡು ಪತ್ತವೆರ್. ಈ ಅಪಮಾನೊನು ದೇವಿಗ್ ಸಹಿಸೆರಾಯಿಜಿ...ಸಂಜನಾ ದೇವಿ ಕೋಪ ನೆತ್ತಿಗೇರಂಡ್...'ಇಂದೆ ಈರ್ ಕಟ್ಟಿನ ತಾಳಿಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರನೆ ತಿಗಲೆಗ್ ದಕ್ಕುವೆರ್'. ಮಗೆ ಅಪ್ಪೆನ್ ಕೆರಿಯೆರೆ ಗುಂಡು ಪತ್ತುವೆ. ಸಂಜನಾದೇವಿ ದೇಶಾಂತರ ಪೋಪೆರ್. ಕಂಡನಿ ಆಲೆನ್ ತೂಯಿನವುಳು ಕೆರ್ಪೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಸಂಜನಾದೇವಿ ಕುಂಟು ಪೊಲ್ಲುದು ಜೀವನ ದೆತ್ತೊಂದು, ಬೆಂಗಳೂರುಡು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಮೋಹನ್‌ರಾಯೆರ್ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಯಾದ್

ನಟ್ಪೊಂದು ಮಾತೆರ್ನಾ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದು ನಟ್ಟ್‌ದ್ ತಿನೊಂದು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಮೋಹನರಾಯೆರೆನ ಮೆಗ್‌ದಿಲಾ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಯಾದ್ ನಟ್ಪೊಂದು ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಆಕ್‌ಲೆನ ಇಲ್ಲ್ ಪೂರ ಬೂರುದು ಪೋಪುಂಡು. ಮಗೆ ಮುಳಿತ ಇಲ್ಲ್ ಮಂತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆ. ಆಯೆ ಚಾತಪುಡಿ, ಕಾಫಿದಪುಡಿ, ಮಾರ್‌ದ್ ಅಯೆಲಾ ಆಯನ ಮೆಗ್‌ದಿಲಾ ಜೀವನ ದೆತ್ತೊಂದುಪ್ಪುವೆರ್. ಕಂಗ್‌ಡ್ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಆಪುಜಿ. ಮೊಕುಲೆನ ಸಂಸಾರನೇ ದೂರ ದೂರ ಆಪುಂಡು. ಆಕ್‌ಲೆನ ಆಸ್ತಿ ಅಂತಸ್ತು ಪೂರ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ವಶೀಕರಣ ಮಂತ್‌ದುಪ್ಪುವೆರ್. ಸಂಜನಾದೇವಿ ಮಗಳೆನ್ ಸಮಾಜಡು ಜನಕುಲು ಸೇರ್‌ದ್ ಆಣ್ ತೂದು ಮದಿಮೆ ಮನ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರ್ಪೆರ್. ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಕಾರವಾದ್ ಮಗಳೆನ ಮದಿಮೆದ ದಿನ ಕಂಡನಿ ಬೊಡೆದಿ ಒಂಜೇ ಅವೊಡು. ದಕ್ಕ್‌ನ ತಾಳಿನ್ ಪಿರ ಮೋಹನ್‌ರಾಯೆರ್ ಕಟ್ಪೊಡುಂದು ಊರುದ ಜನಕುಲು ಕಡ್ಡಾಯ ನಿರ್ಧಾರ ಆಂಡ್. ಮಗಳೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಂತ್‌ದ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೆರ್ ದಂಪತಿನಕುಲು. ಸಮಾಜದ ಎದುರುಡು ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಮಗಳೇನ ಜೀವನೊಗು ಬೋಡಾದ್ ತರೆತಗ್ಗಾದ್ ಉಂತುವೆರ್ ಸಂಜನಾದೇವಿ. ಆಂಡ... ಆರೆನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ಪೊತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಜ್ವಾಲೆ. ಆರೆಗ್ ಸಮಾಜ ಪಂಡಿನ ಪಾತೆರ, ಮೋಹನ್ ರಾಯೆರ್ ಸಭೆಟ್ ಮಂತಿನ ಅವಮಾನ, ಸಹಿಸರಾವಂದೆ ಮೋಹನ್‌ರಾಯೆರೆನ್ ಕ್ಷಮಿಸೆರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಇಜ್ಜಂದೆ ಆಂಡ್. ಮಗೆಲಾ ಒಂಜಿ ಸರ್ತಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇನ್‌ನಗ "ತೂಲ ಮಗಾ.... ಯಾನ್ ಎರೆನ್ ಕ್ಷಮಿಸುನಲಾ ಸ್ಥಿತಿಟ್ ಇಜ್ಜಿ. ಬಾಡ್‌ನ ದೈಟ್ ಪೂ ಅರಳೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಬಾಡ್‌ನ ಪೂ ಅರಳೆರೆ ಸಾಧ್ಯ ಉಂಡಾ? ಯಾನೊಂಜಿ ಬಾಡ್‌ನ ಪೂ. ಯಾನ್ ಬಾಲ್ಯೊಡು ಒವು ಪೂರ ಕನಕಟ್ಪೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಆಂಡ...ಅವು ಪೂರ ಬೂರುದು ಪೊಡಿಯಾಂಡ್ "ಪನೊಂದು ಬೆಂಗಳೂರುಗು ಪೋಪೆರ್. "ಏತ್ ಆಸ್ತಿ ಅಂತಸ್ತು ಪೂರ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕಡೇಕಾನಗ ಒವುಲಾ ಇಜ್ಜಂದೆ ನಟ್ಟುನ ಸ್ಥಿತಿ ಬರಿಯೆರೆ ಕಾರಣನೇ ಯಾನ್ ಆನಿ ಅಮ್ಮಡ ಗತ್ತ್‌ಡ್ ನುಪ್ಪುನು ದಕ್ಕಾಯಿನ ನುಪ್ಪುದ ಶಾಪ. ನನ ಏರಲಾ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಲೆಕನೇ ದುರಂಕಾರಿಯಾದ್ ಮೆರೆಂಡ ತಿಕ್ಕುನ ಪ್ರತಿಫಲ ಉಂದುವೇ". ಪಂಡ್‌ದ್ ಜನಕುಲೆಡ ಮೋಹನ್‌ರಾಯೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

❊❊❊❊❊

ತೆಲಿಪುಲೆ

ಪ್ರಾಯ

✍ ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ

ಡಾಕ್ಟರ್ : "ಇರ್ನ ಬಲ್ತಕಾರ್ ಬಾಪೆರೆ, ಅವು ಇರ್ನ ಪ್ರಾಯೊದ್ದಾದ್."

ಸೀಕ್ದಾಯೆ : "ದಾನೆ ಯಾನ್ ಮಂಗೆನೆಂತ್ತರಾ? ಎನ್ನ ದತ್ತ ಕಾರ್ಗ್ಲ ಆತೇ ಪ್ರಾಯಾತ್ತ್‌ಂಡ್"

ಮುತ್ತು ಎನ್ನ ಮಾಮಿನ ಮಗಳ್

✍ ಕುದ್ರೆಪ್ಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ

ಮುತ್ತು ಎನ್ನ ಮಾಮಿನ ಮಗಳ್। ಕೇದಗೆ ಬಣ್ಣೊದ ಪೊಣ್ಣು ಆಲ್
ಅಲೆಗ್ ವರ್ಷೊ ಆಂಡ್ ಪದಿನೇಳ್।
ಜವ್ವನೆ ಎಂಕ್ ಪ್ರಾಯೊ ಇರ್ವತ್ತನಾಲ್।
ಆಲೆನ್ ಕಾತ್‌ದ್ ಎಂಕಾಂಡ್ ಸೋಲು.

ಮಾಮಿನ ಮಗಳ್ ಕುಸೆಲ್‌ದಾಲ್। ಮಸ್ತ್ ನಾಚಿಕೆ ಇತ್ತಿನಾಲ್
ಕಾರ್‌ದ ಗೆಜ್ಜೆ ಗಿಜಿಗಿಜಿ ಮಲ್ತಲ್। ಶಿಸ್ತು ಸಂಯಮೊಡ್ ಬಲತ್ತಿನಾಲ್।
ಪತ್ ಮುತ್ತು ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡಲ್। ಒಂಜಿ ಮುತ್ತುಲ ಕೊರ್ತ್‌ಜಲ್

ತೆಲಿತ್‌ದೇ ಎನ್ನನ್ ಮಂಗೆಮಲ್ತಲ್। ಎಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂಡಲ್।
ಬರಿಕದ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಿಸ್‌ಕ ತೆಲಿತಲ್। ಪುಣ್ಣಮೆ ಚಂದ್ರನ ಮೋನೆ ದಾಳ್।
ಅಲೆನ ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪುದ ಎಪ್ಪಲ್। ಕಣ್ಣ್‌ದ ಪುರ್ಬು ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲ್
ಕೂಲಿ ಪೂರಾ ಮುತ್ತುದ ಸಾಲ್। ಮೈಟ್ ಉಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆತ ಪರಿಮಳೊ.

ಮಾಮಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಪೋಯೆಂಡ ಆಳ್ ಸೆರಗ್‌ದ ಉಲಯಿ ಅಡೆಂಗುವಳ್।
ತೆಲಿತ್ ತೆಲಿತದ್ ಪಾತೆರುವಳ್। ಓರೆ ಕಣ್ಣಡ್ ಎನ್ನನ್ ತೂಪಳ್
ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ತೊಜಾಲೆ ಪನ್ಪಲ್। ಖಜರಾಹೊ ಶಿಲ್ಪ ತೋಜಾಪೆ ಪನ್ಪಲ್
ಪಿಲಿಕುಳ ಓಡೊಡು ಕುಲ್ಲೊಡು ಪನ್ಪಲ್। ಈರೆನೇ ಮದಿವೆ ಆಪೆ ಪನ್ಪಲ್
ಬಲ್ಲ ಪಂಡ ಎಲ್ಲೆಂದ್ ಪನ್ಪಲ್।

ಕೋರಿ ರೊಟ್ಟಿ ಎಂಕ್ ಬಳಸುವಳ್। ಕೆನ್ನೆಡ್ ಗುಂಡಿ ತೋಜಾವಳ್।
ಮುಟ್ಟ ಬಲ್ಲಪಂಡ ದೊರೊ ಪೋಪಳ್। ಪಂಜಿದಂಚನೆ ತೋರೊ ಆತಳ್
ಕಣ್ ಸನ್ನೆ ಮಲ್ತದ್ ಮಂಗೆ ಮಲ್ತಳ್। ಕಬಡಿ ಗೊಬ್ಬುಗೊ ಬಲ್ಲೆ ಪಂಡಲ್
ಮದಿಮೆ ಆವಂದೆ ಮುಟ್ಟಡೆಂದ್ ಪಂಡಲ್

*****

ಮಾಸ್ಟ್ರ

✍ *ಬಿ. ವೆಂಕಟ್ರಮಣ ನಾಯಕ್*

ಅವು ಒಂಜಿ ಹಳ್ಳಿ. ಆ ಹಳ್ಳಿತ ಪುದರ್ ಕಸಗಾನ ಹಳ್ಳಿ. ಹಳ್ಳಿ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಇತ್ತೆಲ ಆ ಹಳ್ಳಿತ ಮಾರ್ಗೊ ಡಾಮರ್ ತೂತ್‌ಜಿ. ಆ ಹಳ್ಳಿಕ್ ಬಸ್ಸ್‌ತ ಸೌಕರ್ಯಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಹಳ್ಳಿಟ್ ಜನಸಂಖ್ಯೆಲಾ ಬಜೀ ಕಮ್ಮಿ. ಆಂಚಂದ್ ಏರಾಂಡಲ ಬರೊಡಾಂಡ ಪೇಂಟೆಡ್ದಾ ಎಣ್ಮೊ ಮೈಲ್ ಜೀಪೊ ರಿಕ್ಷನೊ ಬಾಡಾಯಿಗ್ ಮಳ್ತೊಂದು ಬರೊಡು.

ಕೃಷಿ ಕೆಲಸೊ ಅಲ್ತ ಜನೊಕ್ಕುಳೆನ ಕಸುಬು. ಎಕ್ರೆ ಕಟ್ಲೆ ತೋಟ ಇತ್ತಿನ ಶ್ರೀಮಂತೆರ್ ಈ ಊರುಡು ಉಲ್ಲೆರ್. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಈ ತೋಟ ಇತ್ತಿನ ಜಾಗ್‌ಟ್ ಮಾತಾ ಬಾರ್ ಬುಳೆವೊಂತು ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಂಡೊತ ಪುಣಿತ್ತ ಬರಿತ ಕಣೆಕ್ಕುಳೆಟ್ ಅರೆಗಾಳೆಟುಲ ತೋಡು ನಿಲಿಕೆ ನೀರ್ ಮೋಪೆತಾಂಡ್.

ಕೆಯಿತ್ತ ಕಂಡೊಟುಲ ಮೀನುಳು ಇತ್ತೊ. ಕಪ್ಪೆ ಡೆಂಜಿಳು ಇತ್ತೊ. ಒಳ್ಳೆ - ಕೇರಿ ಉಚ್ಚುಳು ಇತ್ತೊ. ಆಂಡ, ಇತ್ತೆ ಆ ಕೆಯಿ ಬುಳೆಪ್ಪುನ ಕಂಡೊಳು ಇಜ್ಜೊ. ಕಪ್ಪೆ - ಮೀನುಳು ಇಜ್ಜೊ.ತೋಡುಡು ನೀರ್‌ತ ಪಸೆ ಇಜ್ಜಿ.ಬಜೀ ಪೊಯ್ಯೆ. ಕಾರಣದಾದವು?

ಕೊಳಕ್ಕೆ ಕಂಡೊಳು ಮಾತಾ ಕಂಗ್ ದೈಯಿಕ್ಕುಳಾಯೊ. ನೀರ್ ಯಾವುಜಂಡ್ ಬೋರು ಪಾಡಿಯೆರ್. ಕರಂಟ್ ಇತ್ತಾನಾತ್ ಪೊರ್ತುಲ ನೀರ್ ಪಂಪುಟು ತೋಟೊಕು ಪಾಡಿಯೆರ್. ಭೂಮಿಟ್ ಮಿತ್ತ್ ಇತ್ತಿನ ನೀರ್ ಅಡಿಕ್ ಪೋಂಡು. ಮಣ್ಣ್‌ಟ್ ಪಸೆನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಕೃಷಿಕ್ಕ್ ಬೋಡಾತ್ ನರಮಾನಿ ಕಾಡ್ ಕಡ್ತೇ. ಅಯಿತ್ತಾ ಪರಿಣಾಮೊ ಬರ್ಸೊ ಇಜ್ಜಿ.

ಇಂದೆಕ್ಕ್ ಪರಿಹಾರೊ ಬರ್ಸೊ ಬರಿಯರ ದೇವೆರೆಕ್ ಬೊಂಡಾಬಿಷೇಕ. ನರಮಾನಿಯೆರ್ ಬುದ್ಧಿ ಇಜ್ಜಿ. ಬೊಂಡಾಬಿಷೇಕ ಮಳ್ತ್‌ಂಡ ಬರ್ಸೊ ಬರ್ಪುಂಡೊ? ಇಜ್ಜಿ ಕಾಡಾ ಬುಳೆಪ್ಪಾಂಡನೇ ಬರ್ಸೊ ಬರ್ಪಿನೆ. ಅಂಚಾಂದ್ ಕೆಲವು ತರುಳೆನ ವಾದ.

ಈ ಕಸಗಾನ ಹಳ್ಳಿಟ್ ಒಂಜಿ ಸಾಲೆ. ಏಳ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮುಟ್ಟ ಈ ಸಾಲೆಟ್ ಬರವು ಕಲ್ಪಾವೆರ್. ಒಂಜಿ ಟೀಚರ್, ರಡ್ಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರನಕುಳು ಈ ಜೋಕುಳೆಕ್ ಕಲ್ಪಾವೆರ್.

ಈ ಸಾಲೆತ ಜೋಕುಳು ಬಡವೆರೆನ ಜೋಕುಳು. ಮಲ್ಲಕುಳೆನ ಜೋಕುಳು ಈ ಸಾಲೆಟ್ ಇಜ್ಜೆರ್. ಅಕುಳು ಪೇಂಟೆತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಲೆಟ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಕನ್ನಡ ಅಕುಳೆಗ್ ಬೊಡ್ಚಿ.

ಈ ಸಾಲೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಟೀಚರ್ ಮಾಸ್ಟ್ರನಕುಳು ಬತ್ತೆರಾಂಡ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳುಡೇ ವರ್ಗ ಆತ್ ಪೋಪೆರ್. ದಾಯೆ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಮೂಳು ಉಂತಿಯೆರೆ ಸರಿಯಾಯಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.

ನಾರ್ಣಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಈ ಸಾಲೆಕ್ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕೊ ಈ ಸಾಲೆಕ್ ಜುವೊಕಳೆ ಬತ್ತಾಂಡ್. ಎಡ್ಡೆ ರೀತಿಡ್ ಜೋಕುಳೆಕ್ ಬಲವು ಕಲ್ಪಾತ್ ಸಾಲೆಕ್ ಪುದರ್‌ಲಾ ಕನತ್ತೆರ್. ಇಂಚಿಕ್ ಜೋಕುಳೆಕ್ ಮಾತ್ರೊ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಅತ್ತ್. ಊರುತಕುಳೆಕ್ ಮಾಂತ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ. ಮಾಂತೆರ್ನಾ ಲೆಪ್ಪುನಿ ಮಾಸ್ಟ್ರಂದ್. ಅರೆ ಮಿತ್ತ್ ಊರುತಕುಳೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಮೋಕೆ.

ಈ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ ನನ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳು ಮಾತ್ರೊ ಸಾಲೆ ಉಪ್ಪುನಿ. ಪಂಡ ಆರ್ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಅಯೆರೆ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಂಚಾಂಡ್ ಜೋಕುಳೆಗ್ಲಾ ಊರುದಕುಲೆಗ್ಲಾ ಮಸ್ತ್ ಬೇಜಾರ್. ಸುಮಾರ್ ವೋರ್ಸೊರ್ದು ಬುಕ್ಕೊ ಸಾಲೆಕ್ ಜೋಕುಲೆನ್ ಕಡಪ್ಪುಡಿಯರ ದಾಲ ತೊಂದರೆ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ನನ ಎಂಚಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಬರುವೆರೊ. ಬೈದ್‌ಂಡಲ ಈ ಸಾಲೆಟ್ ಉಂತುವೆರೊ. ಹಳ್ಳಿ ಸಾಲೆಂದ್ ಏರ್‌ಲಾ ಉಂತುಜೆರ್. ಇಂಚ ಜನೊಕ್ಕುಳು ಪಾತೆರೊಂತು ಉಲ್ಲೆರ್.

ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಲ ಅಂಚನೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಜೋಕುಳೆಗ್ ಕಲ್ಪಾವೊಂದು ಇತ್ತಿನ ಯಾನ್ ನನ ಈ ಜೋಕುಳೆನ್ ಬಡುದು ದಿನೊ ದೆಪ್ಪಿನಾಂಡ ಎಂಚಂದ್ ಎತೆಟ್ಟೇ ಉಲ್ಲೆರ್.

ಎಲ್ಲೆ ಸಾಲೆತ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ. ಭಾರೀ ಗೌಜಿಟ್ ನಡಪ್ಪುನವು. ದಾಯೆಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಉಂದುವೇ ಊರುತಾರ್, ನಮ್ಮ ದೇಸೊನು ಕಾಪುನಂಚಿನ ಯೋಗ್ಯ ಮಿಲಿಟ್ರಿತ ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ್ ಬಿನ್ನೆ ಅತ್ ಬರ್ಪೆರ್.

ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಸಾಲೆಡ್ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಉಸ್ಸಪ್ಪಾಂದ್ ಪಿದಾಯಿ ಜಗಲಿಡೇ ಕುಳ್ಳೊಂಡೇರ್. ತನ್ನ ಯಜಮಾನೆ ಬತ್ತಿನೆನ್ ತೂತ್ ಕಟ್ಪ್‌ಪಾಡ್ದೆ ಇತ್ತಿನ ಕಾಳು ನಾಯಿ ಕುಂಯಿ ಕುಂಯಿ ಪಂಡ್‌ತ್ ಬೀಲೊ ಆಡಾತ್ ತನ್ನ ಬಾಸೆಟೇ ಪಾತೆರ್‌ಂಡ್. ಇಂದೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ತ್ ಉಳಾಯಿಟ್ ಇತ್ತಿನ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಬೊಡೆತಿ ಚೊಂಬುಡು ನೀರ್‌ನ್ ಪತೊಂದೇ ಬೈದೆರ್.

ಬಾಜೆಲ್ ಪರ್ಲೆಂದ್ ಚೊಂಬುದ ನೀರ್‌ನ್ ಕೊರುದು ಆಲೆನ ಕಯಿತಲ್ ಕುಳೊಂಡೆರ್. ಬೇಂಚಿದ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನ ಎದಿಪಾಲೇ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಗಾಳಿ ಪಾಡಿಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೇರ್. ಮಾಸ್ಟ್ರೆರ್ ಸಾಲೆಡ್ತ್ ಬತ್ತಿ ಸಾತ್ ಬಚ್ಚಿರೆ ತಿನೊಡು. ಅಂಚಾತ್ ಬುಡೆತಿ ಬಚ್ಚಿರೆತ ಹರಿವಾಣೊನುಲ ಉಳಾಯಿಡ್ದ್ ಬನ್ನಕ ಕನತ್ತಿತ್ತೆರ್. ಬಚ್ಚಿರೆ ಬುಕ್ಕೊ ತಿನ್ಲೆ. ಯಾನ್ ಕಾಫಿ ಕೊನೊಪೆಂದ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಬೊಡೆದಿ ಉಳಾಯಿ ಪೋಯೆರ್.

ರಾತ್ರೆತ ವಣಸ್ಸ್ ಆತ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಇಲ್ಲೆಡ ಪಿದಾಯಿದ ಬೆಂಚಿಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಳ್ಳೊಂಡೆರ್. ಆನಿ ಪುಣ್ಣಮೆ. ಅಂಚಾದ್ ಚಂದ್ರ ದೇಬೆರ್ ಮಲ್ಲೆನೇ ಇತ್ತರ್. ಬಾನೊಟು ಒಂಜಿ ಚೂರು ಮುಗಲ್‌ಲ

ದಾಂತೆ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಳ್ಪು ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಟೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್.

ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಕುಳ್ಳೊಂದು ದಾನೆನೋ ಆಲೋಚನೆಟೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಬೊಡೆತಿ ಬತ್ತಲ್. ಕಯಿತವುಳು ಕುಳ್ಳದ್ ಬಚ್ಚೆರೆ ತಿಂದ್‌ದ್ ಆಂಡಲ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಗೋಚರ ದಾಂತೆ ಓಡೆಕೋ ತೂವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್.

ದಾನೆಯೆ ಮಲ್ಲಾ ಊರು ಮುರ್ಕುಂಡೊ ದಾನೆ. ಭಾರೀ ಬೆಚ್ಚಡ್ ಉಲ್ಲರ್. ಬೊಡೆತಿನ ಆರೆಕ್ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆತ್ ಇಂಚಿಕ್ ತೂಯೆರ್.

ಬೊಡೆತಿನ ಮುಗುರು ತೆಲುಕೆತ ಮೋನೆ ತೂತ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಗ್ಲಾ ತೆಲಿಕೆ ಬೈಯ್ದ್ಂಡ್. ಊರು ಮುರ್ಕುಂಡನೇ ಎಡ್ಡೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ನನ ಬದ್‌ಕ್‌ತ್ ದಾಲ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜಿ.

ನಮ್ಮವುಂದು ಒಂಜಿ ಬಾಲೆಲ್‌ಜ್ಜಾಂಡಲ, ಸಾಲೆತ ಆತ್ ಜೋಕುಳೆನ ನಡುಟು ಎನ್ನ ಜೋಕುಳುಂದು ಎನ್ನಿದ್ ದಿನೊ ಕರಿತ್ ಪೋಂಡು. ನನ ಎಂಕ್ ಜೋಕುಳು ಉಲ್ಲೊನೊ ಜೋಕುಳು ದಾಂತೆ ಯಾನ್ ಬದುಕುನೆ ಆಂಡಲ ಎಂಚ.

ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ತನ್ನ ಮನಸ್‌ತ ದುಃಖೊನು ಬೊಡೆತಿಟ ಪನೊಂದು ಕಣನೀರ್ ಪಾಡೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಜೋಕುಳು ದಾಂತಿನ ಎತೆ ಆರೆಕ್ ಇತ್ತೆ ಆವೊಂದು ಉಂಡು.

ಆಂಚಾನಗ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಬೊಡೆದಿ ಪಂಡೆರ್. ದಾನೆ ಮಳ್ಪುನೆ ಪನ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ತರೆಟ್ಟ್ ಬ್ರಹ್ಮೆ ಬರೆಯಿನವು ತಪ್ಪಾಯೆರೆ ಆಪುಂಡೊ ಪನ್ಲೆಗೆ. ಕಡೇ ಕಾಲೊಡು ದಾನೆ ಆಂಡಲ ಒಂಜು ಸಾದಿ ದೇಬೆರ್ ತೋಜಾಯೆರಲ ಯಾವು. ನಮೊಪಿರೆಕ್‌ಲ ಅನ್ಯಾಯ ಮಳ್ತುಯಿಜೊ. ಆಯಿಕ್ಕ್ ಪೂರಾ ಇತ್ತೆನೇ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪೆಯರೆ ಪೋಂಡ ಆವೊ. ಈರ್ ಎತೆ ಪೂರಾ ಬುಡ್‌ತ್ ಸುಖೊತ್ತ ನಿದ್ರೆ ಮಳ್ಪುಲೆ. ಪಜೆ ಪಾಡ್ದೆ ತಲೆಂಬು ದೀತೆ. ಉಳಾಯಿ ಬಲೇಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

ದಾದವೊ ಈ ಪೊಣ್ಣಾಂಡಲ ನಿನ್ನವು ಆಣನ ಮನಸ್. ಯಾನ್ ಆಣಾಂಡಲ ಎನ್ನವು ಪೊಣ್ಣ ಮನಸ್. ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಲಕ್ಕ್‌ತ್ ಉಳಾಯಿಕ್ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್.

ಮಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಪಜೆಟ್ಟ್ ಜೆತ್ತ್ಂಡಲ ನಿದ್ರೆನೇ ಬರ್ಪುಜಿ. ಆರೆಕ್ ದುಂಬುತ ನೆಂಪು ಸುರುಳಿ ಸುರುಳಿಯಾತ್ ಬರಿಯರೆ ಸುರು ಆಂಡ್.

ಮೂಜಿ ದಿನೊಟ್ಟು ಹಾಜರಿ ಲೆಪ್ಪುನಕಲ ಕೃಷ್ಣೆ ಇಜ್ಜಾಂಡತಿನೆನ್ ತೂತ್ ಬಾಕಿತ ಜೋಕುಳೆಟ ಕೃಷ್ಣೆದಾನೆ ಸಾಲೆಕ್ ಬರ್ಪುಜೆಂದ್ ಕೇನ್‌ನಕ, ಪಿರವುಟ ಬೆಂಚ್‌ಟ್ ಕುಳ್ಳನ ಗುರುವೆ ಪಂಡೇ. ಸಾರ್ ,ಸಾರ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಕಾಂತಪ್ಪ ಮೇಸ್ತ್ರಿನೊಟ್ಟಿಕೆ ಮಣ್ಣ್‌ತ ಬೇಲೆಕ್ ಪೋವೊಂತು ಉಲ್ಲೆ. ಲಕ್ಕ್‌ತ್ ಉಂತುದು ಧೈರ್ಯೊಡು ಪಂಡೇ. ಆಯೆ ಪನಿಯೆರ ಕಾರಣಲ ಉಂಡು. ಕೃಷ್ಣಗ್‌ಲ ಗುರುವಗ್‌ಲ

ಎಪೊಲ ಲಡಾಯಿ ತಪ್ಪಿನೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ. ಅಂಚ ಕೃಷ್ಣಕ್ ಮಾಸ್ಟ್ರನ ಕೈಯಿಟ್ ನಾಲ್ ಪೆಟ್ಟ್ ಬೂರೊಡುಂದು ಪಕ್ಕ ಲಕ್ಕತ್ ಉಂತುದು ಪಂಡ್‌ನಿ.

ಎಂಕ್ ಓರೋನೆ ಪಿಸೆರ್ ಬಯ್ದ್ ದ್ಂಡ್. ಸಾಲೆಕ್ ಬರ್ಪುನ ಹುಡುಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸೊಗು ಪೋವೊಂದು ಉಲ್ಲೆನೊ. ಪೋಲೆ ಗುರುವೆಲ ಸಾಂತಪ್ಪೆಲ. ಆಯನ್ ಇತ್ತೆನೇ ಬರಿಯರೆ ಪನ್ಲೆ. ಜೋಕುಳು ಆಯನ್ ಲೆಪ್ಪಿಯೆರೆ ಪೋಯನ್ನೇ ಯಾನ್ ನಾಗರ ಬೆತ್ತೊನು ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಮೇಜಿದಮಿತ್ತ್ ದೀಯೆ.

ಜೋಕುಳೆಗ್ ಪಾಠೊ ಮಲ್ಪೆಯೆರಲ ಮನಸ್ಸಾವಂದೆ ಪತ್ತ್ ಸರ್ತಿ ಪಿಸೆರ್‌ಟ್ ಉಳಾಯಿ ಪಿದಾಯಿ ಪೋನಗ ಕೃಷ್ಣನ್ ಲೆಪ್ಪಿ.ರೆ ಪೋಯಿನ ಜೊಕುಳು ಬಯ್ದೊ.

ಒಳುಲ್ಲೆ ಕೃಷ್ಣೆ? ಎನ್ನ ಪಿಸರ್‌ತ ಪಾತೆರೊಗು ಜೋಕುಳು ಪೋಡಿತ್ ಬಿಮ್ಮರ್‌ತ್ ಅಕ್‌ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ ಪಾತೆರೊನೇ ಬಯ್ದ್‌ಜಿ.

ಒಂತೆ ಸ್ವರೊ ಎಲ್ಯ ಮಳ್ತ್‌ತ್ ಕುಡ ಒರೊ ಕೇನ್‌ನಕ ಗುರುವೆ ಪಂಡೇ, ಮದ್ಯನಟ್ ಬರ್ಪೆಗೆ ಇತ್ತೆ ಆಯರ್ ಬೇಲೆ ಉಂಡುಗೆ.

ಆವೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ತ್ ಎನ್ನ ಪಿಸೆರ್ ಕುಡ ಹೆಚ್ಚ ಆತ್ ಬೆತ್ತೊನು ಪತ್ತ್‌ತ್ ಪೋಲೆ ಬೆಂಚಿಟ್ ಕುಳ್ಳುಲೆಂದ್ ಪಂಡೇ. ಪಾಪೋ ಜೋಕುಳು ದಾಲ ತಪ್ಪು ಮಳ್ತ್‌ಜಿಂಡಲ ಎನ್ನ ಪಿಸ್‌ರ್‌ನ್ ಅಕುಳೆ ಮಿತ್ತ್ ತೋಜಾಯೆ.

ಮದ್ಯನ ಆಯೆರೆನೇ ಕಾತ್ ಕುಳ್ಳಿಯೆ. ಕುರ್ಸುಟು ಕುಳ್ಳದ್ ದಾದನೊ ಒಂಜಿ ಬೂಕುನು ಓದೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಆತಾನಕ ಸಾರ್, ಸಾರ್ ಯಾನ್ ಬತ್ತೆಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಸ್ವರೊ ಕೇಂಡ್‌ತ್ ಅಂಚಿ ತೂಯೆ. ಕೃಷ್ಣೆ ಮಣ್ಣ್‌ತ ಅಂಗಿ ಚಡ್ಡಿಟ್ ಉಂತೊಂದು ಇತ್ತೇ. ಉಳಾಯಿ ಬಲಾ ಅವು ಎನ್ನವು ಪಾತೆರೊ ಅತ್ತ್ ಗರ್ಜನೆ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಸೀದಾ ಆಯೆ ಉಳಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಎದುರುಟು ಉಂತಿಯೆ. ಆಯೆ ದಾಲ ಪೋಡಿದಿನ ಲೆಕ್ಕೊ ತೋಜುಜೆ. ಬಾಕಿತ ಜೋಕುಳು ಕಂಡಿದ ಎಡೆಟ್ಟ್ ನಿಳ್‌ಕ್‌ತ್ ತುವೊಂತು ಉಳ್ಳೆರ್. ಕೃಷ್ಣಕ್ ಬೂರುನೆನ್ ತೂಯೆರಂದ್.

"ದಾನೆಯ ಕೃಷ್ಣ ಮೂಜಿ ದಿನೊಟ್ಟು ಸಾಲೆಕ್ ರಜೆ ಪಾಡ್ತೆ". ಅಯಿಕ್ಕ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಪಂಡೇ. "ಸಾರ್ ಯಾನ್ ಬೇಲೆಕ್ ಪೋವೊಂತು ಉಲ್ಲೆ". ಆಯನ ಸತ್ಯೋ ಬುಕ್ಕೊ ಧೈರ್ಯೊತ ಪಾತೆರೊಕು ಯಾನ್ ಒರೊ ಅಲ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರಿಯೆ.

ಬಾಕಿತ ಜೋಕುಳಾಂಡ ಬಿನ್ನೆರ್ ಕಟ್ಟಾಂಡಲ ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಜೋರು ಮಲ್ಪುವೆರ್ಂದ್, ಸಾರ್ ಎಂಕ್ ಬಂಜಿ ಬೇನೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಸಾರ್ ಎಂಕ್ ಜ್ವರೊ ಬತ್ತ್ಂಡ್ಂದ್ ಸುಳ್ಳು ಪನುವೆರ್. ಅಂಚಿತ್ತಿನಲ್ಪ ಇಂಬೊ ಸುಳ್ಳು ಪಂಡ್ಜೆ.

"ಎಲ್ಲೆ ಸಾಲೆಕ್ ಬರೊಡು. ದಾನೆ" ಎನ್ನ ಪಾತೆರೊಕು "ಇಜ್ಜಿ ಸಾರ್, ಎಂಕ್ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋವೊಡು. ಯಾನ್ ಇಲ್ಲಾಲೇ ಓದ್‌ಪೆ ಸಾರ್". ಆಯೆ ತರೆ ತಗ್ಗಾದ್ ಎಲ್ಯ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಪಂಡೇ.

"ದಾಯೆ ಕೃಷ್ಣ ಈ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪೊಡು. ನಿನ್ನ ಇಲ್ಲಾಲ್ತಕುಲು ಇಜ್ಜೆರೊ?"

"ಸಾರ್, ಎನ್ನ ಪೊಪ್ಪ ಯಾನ್ ಎಲ್ಯ ಉಪ್ಪುನಕನೇ ತೀರ್ ಪೋತೆರ್‌ಗೆ. ಅಮ್ಮ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆರೆನ್ ಯಾನ್ ಇತ್ತೆ ಕೆಲಸೊ ಮಲ್ತ್‌ಲ್ ಸಾಂಕುನಂಚಿನ ಸಂಗತಿ ಆತ್ಂಡ್".

"ದಾಯೆ? ಆರೆಕ್ ಉಸಾರ್ ಇದ್ಯೊ?" "ಅಂಚ ಅತ್ತ್ ಸಾರ್ ಆರೆನ ಉದ್ಯೋಗೊನು ಯಾನೇ ಬುಡಿಯೆರ ಪಂಡನಿ. ಆರ್ ಮಲ್ಪುನಿ ತಪ್ಪು ಕೆಲಸೊಂದು ಎಂಕ್ ತೆರಿಂಡ್. ಆರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಲೆಟ್ ಜೋಕುಳು ಪನ್ಪುನೆನ್ ಕೇಂಡೇ. ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮ ಸೂಳೆ. ಈ ಸೂಳೆನ ಮಗೆ, ಈ ಪಾತೆರೊ ಕೇಂಡೆತ್ ಯಾನ್ ಮಸ್ತ್ ಬುಳ್ತೇ. ಎಂಕ್ ಸಮಾಧಾನೊ ಮಲ್ಪುನಕುಳು ಏರಲಾ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಎಂಕ್ ಯಾನೇ ಸಮಾಧಾನೊ ಮಲ್ತೊಂಡೇ. ಸೀದಾ ಇಲ್ಲಾಡೆ ಪೋತು ಅಮ್ಮಟ ಕೇಂಡೇ ಉಂದು ಸತ್ಯನೊ? ಈರ್ ಮಲ್ಪುನ ಸಮೊನೊಂದು".

"ಆರೆನ ಉತ್ತರೊ, ಎನ್ನ ರಡ್ಡ್ ಕೆಪ್ಪಟೆಗ್‌ಲ ಪೆಟ್ಟ್. ಯಾನ್ ಎಡ್ಡೆ ಬುಳ್ತೆ ಬುಳ್ತೊಂದೇ ಆನಿ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪಂತೆನೇ ಜೆತ್ತೆ".

"ಮನತಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಅಮ್ಮ ಎನನ್ ಲಕ್ಕಾತ್ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುಂದು ಪಂಡೆರ್. ಯಾನ್ ತರೆ ಆಡಾಯೆ. ಇಜ್ಜಿ ಯಾನ್ ವಣಸ್ ಮಲ್ಪುಜೆಂದ್ ಪಂಡೆ".

ಆರ್ ಬುಳ್ತೊಂದೇ ಪಂಡೆರ್. "ಈ ಉಣೊಡು ಮಗಾ ಈ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಎಂಕ್ ಏರ್ ಉಂಡು ಮಗಾ. ನಿಕ್ಕ್ ಯಾನ್ ಸೋತೆ ಮಗಾ. ಇತ್ತೆ ಎನ್ನ ಕರ್ಲ್ ಕತ್ತೆರುಂಡು ಮಗಾ. ನಿನ್ನ ಪಾತೆರೊಟೇ ಯಾನ್ ಬದಲಾಯೆ. ದೇವೆರ್ ಎನ್ನ ಕಣ್ಣ್ ಬುಳಾಯರ್. ಇನಿಡ್ತೇ ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಉದ್ಯೋಗೊ ಬುಡಿಯೇ" ಮಗಾಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

"ಎಂಕ್ ಮಸ್ತ್ ಸಂತೋಸು ಆಂಡ್. ಆಂಡ ಅಮ್ಮಕ್ ಬೇತೆ ಬೇಲೆ ಇದ್ಯಾಂತೆ ಯಾನೇ ಬೇಲೆಕ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ್. ಆಯನ ಕಣ್ಣಳೆಟ್‌ನೀರ್ ಜತ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್ಂಡ್".

ಕೃಷ್ಣನ ಕಥೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಎಂಕ್‌ಲ ಕಣನೀರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಇತ್ತೆ ನಿನ್ನ ಬೇಲೆಕ್ ಪೋ

ಎಲ್ಲೆ ನಿನ್ನ ಅಮ್ಮನ್ ಸಾಲೆಕ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎನಟ ಪಾತೆರಿಯೆರೆ ಪನ್ಂದ್ ಪಂಡ್‌ತ್ ಕಡಪ್ಪುಡಿಯೆ.

ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ಟೇ ಎನ್ನಿಯೆ. ಈ ಹುಡುಗಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಭವಿಷ್ಯ ಉಂಡು. ಇಂಬೈನ್ ಸಮಾಜೊಟು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ನರಮಾನಿ ಆಪಿ ಲಕ್ಕೊ ಮಳ್ಪೊಡುಂದು ಎನ್ನಿಯೆ.

ಮನತಾನಿ ಅಪ್ಪೆ ಮಗೆ ಇರ್ವೆಲಾ ಸಾಲೆಕ್ ಬಯ್ದೆರ್. ಯಾನ್ ಅಳೆಟ ಪಂಡೇ

"ಇಂದಾ ನಿನ್ನ ಮಗನ್ ಈ ತಾಂಕ್‌ದ್ ಸಾಲೆಕ್ ಕಡಪ್ಪುಡುನ ಬುಡ್‌ತ್, ಈ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊತ ಹುಡುಗೆ ನಿನನ್ ತಾಂಕಿಯೆರ ಬೋಡಾತ್ ಬೇಲೆಕ್ ಪೋಪುನೆ ಸಮಾನೊ ಈ ಒಂತೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪು".

"ನಿನ್ನ ಕಸುಬುನು ಈ ಬುಡೊಡೇ. ನಿನ ಈ ಕಸುಬು ನಿನ್ನವೇ ಆಯಿನ ಬಾಲೆತ ಮನಸ್‌ತ ಮಿತ್ತ್ ಏತ್ ಬೇನೆ ಆತ್‌ಡ್ಂದ್ ನಿಕ್ಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡೊ? ಅಯಿಡ್ದಾರ ನಿನ ಸರಿರೊಕು ಕೆಲವು ಸೀಕುಲು ಉಂಡಾಪುನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರ್ಪುಂಡು. ಏಡ್ಸ್ ಪನ್ಪಿನಂಚಿನ ರೋಗೋಕು ತೂಲ ಮರ್ದೇ ಇಜ್ಜಿ. ಅವು ಬರಂತಿಲೆಕ್ಕೊ ನಮೊ ದುಂಬೇ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಣ್ಪೊಡಾಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ವೇಳೆ ನಿಕ್ಕ್ ಬೆನಿಯೆರೆ ಬೇಲೆನೇ ಇಜ್ಜಾಂಡ ಎಲ್ಲೆಡ್ತ್ ಬುಕ್ಕೊ ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಳ್ ಬೇಲೆ ಮಳ್ಪು. ನಿನ್ನ ಮಗನ್ ಸಾಲೆಗ್ ಕಡಪ್ಪುಡು."

ಆಳೆಕ್ ಬಾರಿ ಅರ್ಸೊ ಆಂಡ್. ಕಣನೀರ್ ಪಾಡ್ತ್, ಅವು ಅಂಚನೇ ಮಳ್ಪುವೆಂದ್ ಕಾರಗ್ ಅಡ್ಡೆ ಬೂರುವಳು. ಆ ಹುಡುಗನ್ ಎನ್ನ ಮಗಲೆಕ್ಕೊನೇ ಸಾಲೆ ಓದಪಾವೆ. ಯಾನ್ ಮಿಲಿಟ್ರಿಕ್ ಸೇರಾವೆ ಪನ್ನಕ ಆವುಪಂಡ್‌ತ್ ಕಡಪ್ಪುಡಿಯೊಳ್. ಆಯನ ಅಮ್ಮ. ಕೆಲವು ವರ್ಸೊ ಕರಿದ್ ತೀರ್ ಪೋಯಳ್. ಆವುವೇ ಕೃಷ್ಣೆ ಆವುವೇ ಅನಾಥ ಬಾಲೆ ಇತ್ತೆ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್. ಎಲ್ಲೆತ ನಮ್ಮ ಸಾಲೆತ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕ್ ಬಿನ್ನೆ ಆತ್ ಬರೊಂದು ಉಲ್ಲೆ.

ಪುಚ್ಚೆ ಪೇರ್‌ತ ಪಾತ್ರೊನು ನಕ್ಕ್‌ತ್ ಮಗ್‌ತ್ ಪಾಡ್‌ನ ರಣಕ್ಕ್ ಸಬ್ದೊನು ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಕೇಂದ್ ಮರ್ಗಿಳ್‌ದರ್ ಜಾರಿಯೆರ್.

ಸಾಲೆತ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ದಿನೊ ಕಾಂಡೆಡ್ದೆ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಸಾಲೆಟ್ ಬೇಲೆನೇ ಬೇಲೆ. ಮಾಂತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಒಂಜಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿ ರೀತಿಟ್ ನಡಪುಡೊಡುಂಡು ಆರ್ ಪುಣೆವೊಂತು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಜಿಪ್ಪೊ ಪ್ರಾಯೊಟುಲಾ ಮುಪ್ಪುತ ಜವನನಲೆಕ್ಕೊ ಕೆಲಸೊ ಮಳ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್.

ಬಯ್ಯಟ್ ಸಮಯೊಕು ಸರಿಯಾತ್ ಸಭಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊ ಸುರು ಆತ್ಂಡ್. ಬರೊಡಾಯಿನ ಇನಿತ್ತ ಬಿನ್ನೆ ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ್ ಬೈದಿಜೆರ್. ಆರೆಕ್ ಬೋಡಾತ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್ ಉದ್ದೊ ಮಳ್ತ್ ತೂಯೆರ್.

ಏರೊ ಪಂಡೆರ್ ಕಾರೊಂಜಿ ಬೈದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್. ಕಾರ್‌ಡ್ತ್ ಜತ್ತಿನ ಜನೊನು ತೂತ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಮನಸ್ ಕುಸಿಟ್ಟ್ ನಲಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾಸ್ಟ್ರೆ ಬಿನ್ನನ್ ಎದ್ರೊನಿಯರ ದುಂಬು ಬೈದೆರ್. ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಕಾರ್‌ಕ್ ಅಡ್ಡ ಬುರಿಯೆರ್. ಲಕ್ಕ್ ಮಗಾ ಪಂಡ್‌ತ್ ರಟ್ಟೆಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ದೆರ್ತೆರ್. ಲೆತೊಂದು ಕೊನೊತು ಕುರ್ಸುಡು ಕುಳ್ಳಾಯೆರ್.

ದುಂಬು ಮಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಸನ್ಮಾನ ಆಂಡ್. ಆಯಿಡ್ತ್ ಬೊಕ್ಕೊ ಇನಿತ ಬಿನ್ನೆ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊ ಪಾತೆರೊಡುಂದು ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆರ್ ಪಂಡೆರ್. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಉಂತುದು ಪಾತೆರಿಯರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಈ ಸಾಲೆತ ಬಗ್ಗೆ, ಜೋಕುಳೆನ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಊರುದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶೊತ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಿಯೆರ್. ಪ್ರತೀ ವಿಷಯೊತ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರನಗ ಸೇರ್ದಿನ ಸಭೆ ಕುಸಿಟ್ಟ್ ತಾಟಿ ಬೊಟ್ಟ್‌ತಾಂಡ್. ಒಂಜಿ ಅರ್ದೊ ಗಂಟೆ ಪಾತೆರಿಯೆರ್ ಕಡೇಕ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಪಾತೆರಿಯೆರ್.

ಈ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ನಂಕ್ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಅತ್ತ್ ದೇವೆರ್. ಇನಿ ಯಾನ್ ನಮ್ಮ ದೇಶೊತ ತರೆಟ್ ಕಾಶ್ಮೀರೊಟು ನಮ್ಮ ದೇಶೊನು ಕಾಪುನಂಚಿನ ಬೇಲೆಟ್ ಉಪ್ಪಿಯರೆ ಕಾರಣೊ ಈ ಮಾಸ್ಟ್ರ್. ಈ ಮಾಸ್ಟ್ರ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಯಾನ್ ಈ ಸಮಾಜೊತ ಒಂಜಿ ಬಜೀ ಪ್ರಜೆನೊ ಅವು ಅತ್ತಾಂಡ ಗತಿದಾಂತೆ ಸಯ್ತೊಡಾಂಡ್. ಇಂಚಿನರೆನ ಋಣೊ ಸಂದಾಯೆರೆ ಯಾನ್ ಒವು ಕೊರುಂಡಲಾ ಕಮ್ಮಿಯೇ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾತ್ ಯಾನೊಂಜಿ ನಿರ್ದಾರೊಗು ಬಯ್ದೆ.

ಅವು ದಾದವುಂದು ಪಂಡ, ಗತಿದಾಂತಿನ ಎನನ್ ಬೊಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಕ್ ಆಶ್ರಯ ಕೊರುತು ತಾಂಕ್‌ನೆನ್ ಯಾನ್ ಏಪೊಕುಲಾ ಮರೆಪಯೆ. ಕಡೇ ಕಾಲೊಕು ಜೋಕುಳು ದಾಂತಿನ ಎಂಕ್ಲೆಕ್ ಏರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಪನ್ಪಿನ ಕೊರಗ್ ಮಾಸ್ಟ್ರೆಗ್‌ಲಾ ಆರೆನ ಬುಡೆತಿನ ಮೊನೆಟ್‌ಲಾ ತೋಜೊಂತು ಉಂಡು. ಆಯಿಕ್ಕಾತ್ರ ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಬುಡೆತಿ ಇರ್ವೆರಾಲ ಮುಕುಲೆನ ಸೇವೆ ಮಳ್ಪುವೊ.

ಈತ್ ಪನ್ಪುನ್ನೆ ಇಡೀ ಸಭೆತ್ತ ಜನೊ ಲಕ್ಕ್‌ತ್ತ್ ಉಂತುತು ಸಂತೋಸು ಸಂಭ್ರಮೊ ತೋಜಾಂಡ್. ಮಾಸ್ಟ್ರೆಕ್ ಜಯ ಆವಂಡ್‌ಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಮಾಸ್ಟ್ರೆನ ಬುಡೆತಿನ ಮೋನೆಟ್ ಎಂಕ್ಲೊ ನಂಬಿನ ದೇವೆರ್ ಕೈ ಬುಡ್‌ಜೆರ್‌ಂದ್ ತೆಲಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾಸ್ಟ್ರ್ 'ಮಗಾ' ಪೆಂಡ್‌ತ್ ಪತ್ತಿಯೆರ್.

*****

ಬೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು

✍ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬೋಳೂರು

ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುಡೊರಿ ಉದ್ದಗಡ್ಡ ಅಜ್ಜೇರ್
ಅರೆಡ ಉದ್ದಕೊಂಬು ಬೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು ||೧||
ಬೋರ್ಲೆ ಕಂಟೆಲ್ಡ್ 'ಕಿಣಿ ಕಿಣಿ' ಗಂಟೆಲು
ಗೆಜ್ಜೆದೊಟ್ಟಿಗೆ ಪಜ್ಜೆಪಾಡುವ ಬೋರ್ಲ್ ಪುಡಿಕೆನಾಡಿಕೆದಾ ಸೊಂಟೊಲು ||
ನೆನಪುಗು ಕನಪುಂಡು ಇಸರ ದೇವೆರೆ ನಂದಿಲು||

ದೈವೊಲೆ ಮಾಡೊಡು ಬೂತಲೆ ಸಾನೊಡು
ಚಾವಡಿದ ಉಜ್ಜಾಲ್‌ಡ್ ಪಿದಯಿದ ಜಗಲಿಡ್
ದಿಪೊ ತಪ್ಪು ಕೆದೆತ ಬಯ್ಯಣೆಡ್ ಪಂತಿ ಪಜೀರ್ ಅತ್ತ್||೧||

ಅಜ್ಜೇರೆ ತರೆ ದೂರೋಡ್‌ದೇ ತೂದು ತರೇನ್ ಆಡಾದ್
ಆಂಬಾ... ಪನ್ಪಿ ಪಿರಿತಿದ ಲೆಪ್ಪು ಕೊರ್ಪ ಬೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು||
ಮುಡಾಯಿ ಸೂರ್ಯ ದೇವೆರ್ ಮೂಡೇರ್ ದುಂಬು
ನಾಯೆರ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ಎಡೆನಾ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂತ ಬೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು||

ದೇವೆರೆಗ್ ನೈವೇದ್ಯ ಬಲಿ ದೈವೊಲೆಗ್ ಅಗೆಲ್ ಕೋಲ
ನಾಗಗ ಪೇರ್ ತಂಬಿಲ ತಪ್ಪು, ಬೊರ್ಲ್ನೇ ಬೆರಿಪೂಜಿದ್
ಕಂಟೇಲ್ ಕಿರಂಬೂದ್ ಮೋಕೆಡ್ ಪಾತೆರೆದ್
ಬಯ್ಲ್ ಪುಂಡಿ ಕುಡು ಬಾಯಿಗ್ ದಿಪುನಾ ತಪ್ಪಂದ್||

ಗೋಪೂಜೆಗ್ ಮುಂಡೊಗು ಕುಂಕುಮ ಪಾಡದ್
ಪಾದೆ ಪೂ ಚೆಂಡ್‌ಪೂ ಗೊಂಡೆ ಪೂ ಪಿಂಗಾರೊ
ಮಾತೆನಲ ಮಾಲೆಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಸಿಂಗಾರೊ
ಒಂಜಿ ತಡ್ಪೆ ನಿಲಿಕೆ ಬೆಲ್ಲ ತಾರಾಯಿಗ್ ಪೋರಿ ಬಜಿಲ್
ಪರ್‌ಂದ್ ಪಾಡ್ದ್ ಮೊರೆತ್‌ದ್ ಕೊಡಿಯಿರೇಟ್ ಮೋಕೆಡ್ ತಿನ್ಪಾವೆರ್
ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುಡೊರಿ ಉದ್ದಗಡ್ಡ ಅಜ್ಜೇರ್||

ದೇವೆರೆ ತರೆಟ್ ಪುರುಪ ತಪ್ಪು ವಾರಗೊರ ತುದೆಟ್
ತಾರಿದ ಒಲಿಟ್ ಮೆಯಿದೆಕ್ಕದ್ ಮಾಲಿಶ್ ಮಲ್ಪುನ
ಬೊರ್ನ್ಲೇ ಜಳಕ ತಪ್ಪಂದೇ ತಪ್ಪಂದ್॥
ಅಪ್ಪೆ ಜೋಕುಲೆ ಈ ಕರಲ್ ಬಳ್ಳಿ ಸಂಬಂಧ
ಇಪ್ಪೋಡು ಪೋಯಿ ಜನ್ಮದ ಋಣಾನುಬಂಧ॥

ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ದಿನ ಸೀಕ್‌ಡ್ ಜೆಪ್ಪಂದಿ ಎಂಕ್ಲೆ
ಉದ್ದಗಡ್ಡ ಅಜ್ಜೇರ್ ಎರಡಲಾ ಕೇನಂದೆ
ಎರಡಲಾ ಪನಂದೆ ದೇವೆರೆ ಪಾದ ಸೇರಿಯೆರ್

ಪನಿಯೆರಾವೊಂದಿ ದುಃಖೋಡ್ ಕಣ್ಣೀರ್ ಜಪ್ಪಡಾದ್
ತಿನಿಯೆರಾವೊಂದಿ ಕಷ್ಟೋಡ್ ಉಪವಾಸ ಬೂರುದ್
ಮೋಕೆದ ಅಜ್ಜೇರೆ ಬೆರಿಟೇ ಪೋಯ ಬೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು
ಬೊರ್ಲೆ ಪಿರುತಿ ಜಿಂಜಿ ಮನಸ್‌ಗ್ ನಮಮಾಂತ ಬೊಟ್ಟುಗತಾ
ಲೋಕೊಗ್ ಸಾರ್‌ಗಾ ಮೋಕೆಗ್ ಮೋಕೇನೆ ಸಾಟಿ॥

ಎಂಕ್ಲೆ ಊರುಡೊರಿ ಇತ್ತೆರೆಗೆ ಉದ್ದಗಡ್ಡ ಅಜ್ಜೇರ್
ಅರೆಡ ಇತ್ತಗೆ ಉದ್ದಕೊಂಬು ಬೊಳ್ಳಿರಡ್ಡು ಬೋರಿಲು॥

*****

ನೀತಿ

✍ ನಾ. ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ನೀತಿ ಪಾತೆರೊ
ದಿಂಜಿ....
ಅನೀತಿದನೇ
ಒಳಾರ್ಥೊ....!!!

ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಮ್ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಂಪೊತ್ತು

✍ ಡಾ। ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ

ತುಳು, ಮಲಯಾಳೊ, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡೊ, ತಮಿಳು ಇವು ಮಂತಲಾ ಸೇರ್ದಿನಂಚಿನ ಬಾಸೆಗ್ 'ತಮಿಳು'-ಂದು ಪನ್ಪಿನ ಶಬ್ದರೂಪೊನೇ ಮೂಲೋಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ 'ತಮಿಳು' ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ದೊ ಒಂಜಿ ಬಾಸೆನ್, ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ, ಇಡೀ ಜನಪದೊನು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊ ಉಂಡುಗೆ. ಕಾಲಾಂತ್ರೊಡು ಈ 'ತಮಿಳು' - ಂದು ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ದೊ-ತಮಿಳ್, ತಮಿಳ, ದ್ರಮಿಳ, ದ್ರಮಿಡ, ದ್ರಬಿಡ, ದ್ರಮಿಡ, ದ್ರಾವಿಡ-ಂದ್ ರೂಪಾಂತರವಾದ್ ಮಂತಲಾ ಸೇರ್ದಿನ ದ್ರಾವಿಡ-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ರೂಪೊಡು ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್-ಂದ್ ಒಂಜಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ಉಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ನನಲಾ ಆಧಾರೊನು ಕೊರ್ಪುಂಡಾಡ ಪುರಾತನ ಕಾಲೊಡು, ಕನ್ನಡೊನು 'ಕರುನಾಡ ತಮಿಳು'-ಂದುಲಾ ತುಳು ಬಾಸೆನ್ 'ತುಳು ನಾಡ್ ತಮಿಳು'-ಂದುಲಾ, ಮಳ್ಯಾಳೊನು 'ಮಲೆನಾಡ್‌ದ ತಮಿಳು'-ಂದುಲಾ ಲೆತ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ್ಯೆಕ್ ಆಧಾರೊಲು ತಿಕ್ಕುವ. ಈ ಮಂತ ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ ಸಮಾನವಾದ್ ಬಳಕೆಯಾವೊಂದುಪ್ಪಿನ ಸುಮಾರ್ ಐನಾಜಿ ಸಾವಿರೊ ಪದಕ್ಕುಲು ಉಲ್ಲಾಂದ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ತೋಜಿಪಾದೆರ್.

ಕ್ರಿ. ಪೂ. 3ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ದು ಕ್ರಿ. ಶ.3ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟಲಾ ತಮಿಳ್‌ಡ್ ಕೇರಳದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್‌ನಕುಲು ಗ್ರಂಥ ರಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಷಯೊ. ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ಕಾಲಾದಿ ಮುಟ್ಟ ತಮಿಳು - ಮಲಯಾಳೊಲು ಒಟ್ಟುಗು ಸೇರೊಂದೇ ನಡತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ ಪನ್ಪಿನವು ಸೊಷ್ಟೊ. ದ್ರಾವಿಡ ಬಾಸೆಲೆಡ ಅತಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದವುಲಾ, ಮಸ್ತ್ ವಿಸ್ತಾರೊಡು ತೋಜಾವುನವುಲಾ ಆಯಿನಂಚಿನ ತಮಿಳು ಬಾಸೆ ನಮ್ಮ ದೇಸೊಡು ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್. ಇಂಡೋನೇಶಿಯಾ, ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ, ಫಿಜಿ, ಮಾರಿಷಿಯಸ್, ಶ್ರೀಲಂಕಾ - ಇಂಚಿನ ಪರದೇಶೊಲೆಡಲಾ ವಿಸ್ತೃತವಾದ್ ತೋಜುದು ಬರ್ಪುಂಡು. ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ ಜನೊ ಪುರಾತನ ಕಾಲೊಡ್ದಿಂಚಿ ಕಡಲ ವ್ಯಾಪಾರೊಡುಲಾ ಒಳನಾಡುದ ವ್ಯಾಪಾರೊಡುಲಾ ಬಿರ್ಸೆರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿನವೇ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣೊಂದುಲಾ ಪನೊಲಿ. ಈ ವಿಚಾರೊಲೆಗ್ ತಮಿಳುದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಲೆಡ್ ಮಸ್ತ್ ಆಧಾರೊಲು ತಿಕ್ಕುವ.

ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆದ ವಿಭಾಗ ಕ್ರಮೊ:

ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಡ್ ಕ್ರಿ. ಪೂ. 500- ಡ್ದ್ - ಕ್ರಿ. ಶ. 200- ಮುಟ್ಟದ ಕಾಲೊನು 'ಸಂಘಂ' ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಲೊಂದು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್ (ಅಗವಮ್- ಪುರವಮ್- ಹಾಡು ಇತ್ಯಾದಿ) ತೊಲ್ಕಾಪ್ಪಿಯರ್'-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಒರಿ ಪುರಾತನ ಕಾಲೊದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ , ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್

ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಸಂಘ ಸಾಹಿತ್ಯ - ತೊಲ್ಗಾಪಿಯಮ್ - ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಪುರಾತನ ತಮಿಳು ಬಾಸೆ ಸಾಹಿತ್ಯಲೆನ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಉಂದು ಸುಮಾರ್ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 500 ಡ್ದ್ ಕ್ರಿ.ಶ.100-ಮುಟ್ಟದ ಈ ಕಾಲೋಗು ಸೇರ್ದಿನವುಂದು ಪನ್ಪೆರ್. 'ಸಂಘಂ'-ಂದ್ ಪಂಡ ವಿದ್ವಾಂಸ ಪಂಡಿತೆರೆನ ಕೂಟೋಂದು ಅರ್ಥೊ. ಈ ಸಂಘಂ ಕಾಲೋಡು ಒಟ್ಟಾರೆ 2381 ಕಬಿತೊಲು ರಚನೆಯಾದ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇವೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತಿನಕುಲೆಡ್ 473 ಕವಿಕುಲೆ ಪುದರ್‌ಲು ಮಾಂತ್ರನೇ ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕುಂಡಾತೇ. ಮೆಗಲೆಡ್ ಕಪಿಲರ್ ಪನ್ಪಿನ ಕವಿ ಒರಿಯನೇ 235 ಕಬಿತೊಲೆನ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್‌ಗೆ.

ಕ್ರಿ.ಶ.100 ಡ್ದ್ ಕ್ರಿ.ಶ.500 ಮುಟ್ಟದ ಕಾಲಾವದಿನ್ ನೀತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಪುರಾತನ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ಸಮಯೊಂದು ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ಕಾಲ ಗಟ್ಟೊಡೇ ತಿರುಕ್ಕುಳ್ ಗ್ರಂಥೊದ ರಚನೆ ಆತಿನವು. ನಂಕ್ ಗೊತ್ತುಂಡು, ತಿರುಕ್ಕುರಳ್ ಗ್ರಂಥೊ ಪ್ರಧಾನ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಮಂತಲಾ ಅನುವಾದ ಆಯಿನವು. ಈ ಕಾಲ ಘಟ್ಟಡ್ ಪಂಚಮಹಾ ಕಾವ್ಯೊಲುಂದು ಪುದರ್ ಪಡೆದಿನ ಸಿಲಪ್ಪಾದಿಗಾರಮ್, ಮಗೆ ಮೇಗಲೈ, ಜೀವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಕುಂಡಲಕೇಶಿ, ಬೊಕ್ಕ, ಮಳಯಾವತಿ ಈ ಕಾವ್ಯೊಲೆನ ರಚನೆಯಾದಿನವು. ಇವೆಟ್ಟ್ ಕುಂಡಲಕೇಶಿ ಮಳಯಾವತಿ ಈ ರಡ್ಡ್ ಕಾವ್ಯೊಲು ತಿಕ್ಕ್‌ದಿಜಿ. ಬಾಕಿತ್ತಿನ ಮೂಜೆಡ್ ಸಿಲಪ್ಪಾದಿಗಾರಮ್ ಮಣಿವೇಗಲೈಲೆನ್ ಜೋಡಿಕಾವ್ಯೋ ದ್ವಂದ್ವ ಕಾವ್ಯೋಲು ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಜೋಡಿ ಕಾವ್ಯೋಲೆ ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಾಚೀನ ಆಧಾರೊಲು ಪುದರ್ ಪಡೆದೊ.

ಸಿಲಪ್ಪಾದಿಗಾರಮ್

ಸಿಲಪ್ಪಾದಿಗಾರಮ್ ಕಾವ್ಯೊನು ಬರೆದಿನಾರ್ ಇಳಂಗೋ ಅಡಿಗಳ್. ಮೇರೆನ ಕಾಲೊ ಸುಮಾರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 2ನೇ ಶತಮಾನೊಂದು ಪನ್ಪೆರ್. ಮೇರ್ ಚೇರ್‌ನಾಡ್‌ದ ಅರಸುಮನೆತನೊಗು ಸೇರ್ದಿನಾರ್. ತನ್ನ ಅಣ್ಣೆ, ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರೊನು ಪಡೆವೊಡುಂದು ಆಸೆ ಪಡಿನಗ, ತಾನೇ ಮಂತೈನ್‌ಲಾ ಕೈದೆರ್ತ್ ಕೊರುದು ಸಂನ್ಯಾಸಿಲಾಯೆರ್‌ಂದ್ ಕತೆ ಉಂಡು. ಚೇರನಾಡ್‌ಗೆ ಸೇರ್‌ದಿನ ಈ ಕವಿಕ್ಕ್ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ ಬಾಕಿ ಉರುಲಾಯಿನ ಪಾಂಡ್ಯನಾಡು, ಚೋಳನಾಡುಲೆನಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಪರಿಚಯೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್, ಪ್ರೀತಿ ಅಭಿಮಾನೊಲಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇವೆನ್ ಆರೆನ ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ತೂವೊಲಿ. ತಮಿಳುನಾಡುದ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನಂಚಿನ ಸಮಗ್ರ ಕಲ್ಪನೆನ್ ಸುರು ಸುರುಟು ಕೊರ್ದಿನಾರ್ ಇಳಂಗೋ ಅಡಿಗಳ್-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ವಿಷಯೊ. ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ ಸೀಮೆಲೆನ ವಿಚಾರೊಲು ಇಂಚ ಉಂಡು. ಬಡೆಕಾಯಿಗ್ ವೆಂಕಟಗಿರಿ, ಸೆನ್ಯಾಯಿಗ್ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಲು ಗಡಿಯಾದುಪ್ಪಿನ ತಮಿಳುನಾಡ್‌ಗು ಚೇರ - ಚೋಳ - ಪಾಂಡ್ಯ-ಂದ್ ಪನ್ಪಿ ಮೂಜಿ ಅರಸು ಮನೆತನೊಲು ಉಲ್ಲ. ಈ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನಂಚಿನ ನಾಡ್‌ಡ್, ಮಾನಾಮದುರೆ, ಉರಯೂರು, ವಂಜಿಲಾ, ಪುಗಾರ್ ಪನ್ಪಿನ ಪ್ರಮುಖ ನಗರೊಲು ಇಂಚ ವಿವರಣೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಕಾವ್ಯೊದ ಸ್ವರೂಪೊ

ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಮ್ ಕಾವ್ಯೊಡು ಪ್ರಧಾನವಾದ್ ಮೂಜಿ "ಕಾಂಡ"ಲು ಉಲ್ಲ. ಒಂಜನೇ ಕಾಂಡೊನೇ 'ಪುಗಾರ್ ಕಾಂಡ', ರಡ್ಡನೆದವು "ಮದುರೈ ಕಾಂಡ", ಮೂಜನೆದವು "ವಂಜಿ ಕಾಂಡ". ಪುಗಾರ್ ಕಾಂಡೊಡು ಮಂಗಲ ಸೂತ್ರ ಲಾ ಸೇರ್‌ದ್ 10ಉಪಕಾಂಡೊಲು ಉಲ್ಲ. ಮುಲ್ಪ ಮಂತ, ಉಪಕಾಂಡಲೆಗ್ ಗಾದ್ಯೆ - ಪಟಲ-ಂದ್ ಪುದರ್. ಮದುರೈ ಕಾಂಡೊಡು 13 ಗಾದ್ಯೆ/ಪಟಲಲು/ ವಂಜಿಕಾಂಡೊಡು 7 ಪಟಲ ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾವ್ಯೊಡು 30 ಪಟಲು ಉಂಡು. ತಮಿಳುದ ಪರಕಾವ್ಯಲೆಡ್ ಅಗವಲ್, ವೆಣ್ಬಾ, ಕಲಿಪ್ಪಾ ಪರಿಪಾಟ್ಟು ತಾಳಿಶೈ, ತುಳುಶೈ, ತುಳ್ಳೈ, ವೃತ್ತ ಇಂಚಿನ ಛಂದೋರೂಪೊಲು ಇಪ್ಪಿನವಾಂಡಲಾ ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಂ ಕಾವ್ಯೊಡು ಪೊಸ ಛಂದೋರುಪೊಲೆನ ಪ್ರಯೋಗ ಮಲ್ತಿನವು ತೋಜುಂಡು. ಇವೆಟ್ಟ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನಂಚಿನವು ಪಂಡ ನಿಲೈಮಂಡಲ ಆಸಿರಿಯಪ್ಪಾ-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನವು. ಬೊಕ್ಕ ಕಲಿವೆಣ್ಬಾ, ಕೊಚ್ಚಗಕ್ಕಲಿ -ಲಾ ಉಲ್ಲ. ಕಟ್ಟುರೈ/ವಚನ ಲಾ (ಪ್ರಬಂಧ/ಗದ್ಯ) ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಕಡಲ ಬರಿತ ಜೀವನೊಡು, ರಾಗೊಡು ಪನಿಯೆರೆಗೆಂದ್ ಕಾನಲ್‌ವರಿ ಆಯ್‌ಚೆರಿಯರ್ ಕುರವೈ ಇಂಚಿನಲ್ಪ ಮಾತ ಇಳಂಗೋ, ಆಯಾಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೂಪೊಡು ಸುಮಾರ್ 5,000ಸಾಲುಲು ಉಲ್ಲ. ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಹೃದಯ ಭಾಗವಾಯಿನಂಚಿನ ಮದುರೈ ಕಾಂಡ ಒಂಜೆಡೇ 2,000-ಮೀರಿನ ಸಾಲುಲು ತೋಜುನ.

ಕತಾವಸ್ತು

ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ನಾಯಕಿ ಕಣ್ಣಗಿ, ನಾಯಕನ ಪುದರ್ ಕೋವಲನ್ ಇರುವೆರ್‌ಲಾ ಚೋಳನಾಡ್‌ದ ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣವಾಯಿನ ಕಾವೇರಿ ಪೂವರ್ ಪಟ್ಟಿನಮ್ ನಗರೊದ ರಡ್ಡ್ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕ ಕುಟುಮೊಗು ಸೇರ್ದಿನಕುಲು ಇರುವೆರೆಗ್‌ಲಾ ಗೌಜಿಡ್ ಮದಿಮೆ ಆಪುಂಡು. ಅವೇ ಸಮಯೊಡು ಆ ನಗರೊದ ಗಣಿಕೆಯೆರೆ ಕುಟುಮೊಗು ಸೇರ್ದಿನ ಮಾಧವಿನ ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯೊದ ರಂಗಪ್ರವೇಶಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಕೋವಲೆ ಮಾದವಿಡ ಅನುರಕ್ತೆ ಆಪೆ. ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್. ಕಣ್ಣಗಿನ್ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ಮಾಧವಿನೊಟ್ಟುಗೇ ಜೀವನ ಮಲ್ಪುವೆ. ಕಾಲಾಡಿಗೆಡ್ ಕೈಟತ್ತಿ ಸಂಪೊತ್ತು ಕರಾದ್ ಪೋಪುಂಡು. ಇಂಚನೇ ಒಂಜಿ ದಿನೊ, ಒವ್ವೋ ಕಿನ್ಯ ವಿಷಯೊಡು ಸಂಶಯ ಬತ್ತಿನ ಕೋವಲೆ, ಮಾಧವಿನ್ ಬುಡುದು ಪಿದಾಡುಬೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪೊಡು ಕಣ್ಣಗಿ ನಡೆಗ್ ಬರ್ಪೆ. ಕಣ್ಣಗಿ ಮಾಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಂತೈನ್‌ಲಾ ಮದತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರೀತಿಡ್ ಕೋವಲನ್ ಎದ್ಕೊಣ್ದಲ್. ಮಾಂತ್ರೆ ಅತ್ತ್. ದಿನ ದೆಪ್ಪೆರೆಗ್ ಬೋಡಾದಿನ ಕಾಸ್‌ಗಾದ್, ತನ ಕಲ್ಗಡಗೊನು ಕೋವಲಡ ಕೋರ್ಪಳ್. ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಡ್ದ್ ಕೋವಲ ಕಣ್ಣಗಿ ಯೆರ್ ಇರುವೆರ್‌ಲಾ ಪಾಂಡ್ಯನಾಡ್‌ದ ಮುಖ್ಯ ನಗರೊವಾಯಿನಂಚಿನ ಮದುರೆಗ್ ಬರ್ಪೆರ್.

ಮದುರೆಗ್ ಬತ್ತಿನ ಕೋವಲೆ, ಜೀವನೋಪಾಯೊಗು ಬೋಡಾದ್ ಕಣ್ಣಗಿ ಕೊರ್ಪಿನ ಆ

ಒಂಜಿ ಕಡಗೊನು ಮಾರಿಯೆರೆಗಾದ್ ಒರಿ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗನಡೆಗ್ ಬತ್‌ದ್ ಆ ಅಕ್ಕಸಾಲೆನೇ ಕೆಲಸಮಯ ದುಂಬು ಅರಮನೆ ರಾಣಿನ ಕಾರ್‌ದ ಕಡಗೊನು ಕಂಡುದಿಪ್ಪುವೆ. ಅಕ್ಕಸಾಲೆ, ಕೋವಲೆ ಕೊರ್ಪಿನ ಈ ಕಡಗೊನು ದೆತ್ತೊಂದು ಅರಸನಡೆಗ್ ಪೋದು, ಉಂದವೇ ರಾಣಿನ ಕಡಗೊ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಣ್ಪೆ. ಪಾಂಡ್ಯರಾಜೆ ದುಂಬು ಪಿರ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ಅಮಸರೊಡು ರಾಜಾಜ್ಞೆನ್ ಕೊರ್ಪೆ. ಆ ಪಿರಾಕಾರೊಡು ರಾಜನ ಜನೊ ಕೋವಲನ್ ಪತ್‌ದ್ ಕನತ್‌ದ್, ವಿಚಾರೊ ವಿಮರ್ಶೆ ನಡಪ್ಪಂದೆನೇ ಈ ದುರಂತೊ ನಡಪ್ಪುಂಡು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿನ್ ಪಿಂದೊಂದಿನ ಕಣ್ಣಗಿ, ನಿರಪರಾಧಿಗ್ ಕೊರ್ನಂಚಿನ ಶಿಕ್ಷೆನ್ ಗಂಭೀರವಾದ್ ಕೇನ್ಪಳ್. ತನ ಕಂಡನಿ ಖಂಡಿತಾತ್‌ಲಾ ಕಳುವೆ ಅತ್ತ್ಂದ್ ಸಾರಿ ಪಣ್ಪಳ್. ಆತ್ ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್, ತನ್ನ ನನೊಂಜಿ ಕಡಗನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಆ ರಾಜನ ಸಭೆಟ್ಟೇ ನರಿದ್ ಆಯಿತ್ತ ಉಲಯಿ ಇಪ್ಪಿನ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ಪರೆಲ್‌ನ್ ತೆರಿದ್ ಕಂಗಾಲಾದ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಪೊ ಪಟ್ಟೊನುವೆ, ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್, ಅವ್ವೇ ಬೇಜಾರೊಡು ಪ್ರಾಣ ಬುಡ್ಪಳ್. ಅನ್ಯಾಯೊಗಾದ್ ಬಂಡಾಯೊ ಬುಡ್ಪೆ. ಉಂದೆನ್ ತೂಯಿನ ರಾಣಿಲಾ ಬೇಜಾರೊಡು ಪ್ರಾಣ ಬುಡ್ಪಳ್. ಅನ್ಯಾಯೊಗಾದ್ ಬಂಡಯೊ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಕೋಪೊ ರೋಷಲೆಡ್ ಸೂತ ಉಂಡೆದ ಲೆಕೊ ಪೊತ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಣ್ಣಗಿ, ಪಿದಾಯಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ತನ್ನ ಒಂಜಿ ಮಿರೆನ್ ಪಿಂಟಾದ್ ಬೈತ್ತ್ ದಕ್ಕುವಳ್, ಮದುರಾನಗರೊನೇ ಪೊತ್ತುದು ಪೋವಾಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಾಪೊ ಕೊರ್ಪಳ್. ಅಲ್ತಡ್ದ್ ಸೀದಾ ಚೇರನಾಡ್‌ಗ್ ಬರ್ಪಳ್.ಅಲ್ಪ, ಬೊಟ್ಟೊದ ಮಿತ್ತ್ ಪೋದು ವೇಂಗ್ಯೆ ಬೇಂಗೆ ಮರೊದ ಅಡಿಟ್ಟ್ ದಿನೊ ಕಲೆದ್. ಈ ಲೋಕೊದ ವ್ಯಾಪಾರೊನು ಮುಗಿತ್ತಳ್. ಉಂದು ಅನ್ಯಾಯೊದ ಎದುರು ಸೋರೊದೆತ್ತುದುಂತಿನ ಸಮರ್ಥ ಪೊಂಜೊವು ಕಣ್ಣಗಿನ ದುರಂತ ಕತೆ.

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರೊಲು

ಇಳಂಗೋ ಅಡಿಗಳೆನ ಈ ಕಾವ್ಯೊನು ಒಂಜಿ ಕಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಲೆನ ಕಡಿಕ್ಕ್ಂದೇ ಪನೊಲಿ. ಇಂದೆಟ್ಟ್ ನಾಟ್ಯೊದ ವಿಚಾರ ಉಂಡು. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರೊಲೆ ವಿಚಾರ ಉಂಡು. ಜೀವನೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಚಾರೊಲು ಉಲ್ಲ. ಕರುಣ, ವೀರ, ರೌದ್ರ - ರಸಕ್ಕುಲು ಉಲ್ಲ. ನಾಟಕೀಯತೆ ಬೋಡಾಯಿನಾತ್ ಉಂಡು. ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯೊದ ಪದಕ್ಕುಲು ಗೀತ ರೂಪೊಲು ಇಂಚಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದು ತಮಿಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ಕವಿ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಸಂಘ ಕಾಲೊದ ಬೇತೆ ವಾ ಕಾವ್ಯೊಡುಲಾ ಇಂಚಿನ ವಿಚಾರೊಲು ತೋಜುಜ್ಜಿ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತೊ-ನೃತ್ಯ-ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತಂದೆ ಕಡಲ ಬರಿತ ಮೀನುಗಾರೆರೆನ ಪ್ರೇಮ ಗೀತೊಲು, ಕಾವೇರಿ ಸುದೆತ ಕುರಿತಾದ್ ಪನ್ಪಿನ ಪದಕ್ಕುಲು . ಬೇಡರೆ ಜನಕುಲು ಕಾಡ್‌ಡ್ ಕಾಳಿದೇವತೆನ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪಿನ ಭಕ್ತಿ ಪದಕುಲು ಮಹಾವಿಷ್ಣುನ್‌ಲಾ ಮುರುಗ ದೇವೆರನ್‌ಲಾ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪಿನಂಚಿನ ಪದಕುಲು ಮಂತಾ ಉಂದೆಟ್ ಉಂಡು.ಚೇರವಾಡ್‌ದ ಮಂತ ಪೊಜೊಂಕ್ಲು ಸೇರೊಂದು ಪದ ಪನ್ಪಿನ 'ಅಮ್ಮಾನೈ' ಪದಕುಲು ಬಾರ್ ಎಡ್ಪಿನ ಪದೊ, ಜೋಜೋ ಪದ, ಅರಸೆಲೆಗ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವುನ ಪದೊ - ಇಂಚಿನ ಜಾನಪದ ವಿಚಾರೊಲೆನ ಒಂಜಿ ದಾಕಲೆಯಾದ್ ಈ ಕಾವ್ಯೊ ಮೂಡುದು ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ನೆಟ್ಟ್, ಸಾಮಾನ್ಯೊವಾದ್ ಬರ್ಪಿನ ಕಾವ್ಯ ವರ್ಣನೆಲು ಏತೇತೋ ಉಂಡಾಂಡಲ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ನಾಟ್ಯ-ಸಂಗೀತ ಇಂಚಿನ ಕಲೆಕ್ಕುಳೆನ ವಿಚಾರೊಲು ವಿಸ್ತಾರವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ಂಡ್; ಮಸ್ತ್, ಕ್ರಮ ವಿಚಾರೊಲೆನಲಾ ಕವಿ ನೆಟ್ಟ್ ಕನತ್ತೆರ್. ಅರಮನೆಲೆಡ್ ಕೆತ್ತ್‌ದಿನಂಚಿನ ನಾಜೂಕುದ ಕಲಾ ಸಂಪೊತ್ತು ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್, ನನೊಂಜಿ ಪುಡೆಟ್ ಕಾಡ್-ನಾಡ್‌ಲ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಜನಕುಲೆನ ಇಡೆಟ್ಟ್ ಬೆಳಗುವ ಕಲೆಕ್ಕುಳು. ಆ ಜನಕುಲೆ ಜೀವನೊದ ಕಷ್ಟೊ ಸುಕೊ, ತುಡಿತ-ಮಿಡುತಲು ಅಚ್ಚಿಕಟ್ಟಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬೈದುಂಡು. 30ಪಟಲ ಉಪ್ಪಿನ ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ಜಾನಪದ, ಸಂಪತ್ತೆ ಮೆರೆತ್ತರ್ಂದ್ ಪಂಡ ಕಂಡಿತವಾದ್ ತಪ್ಪಾವಂದ್. ಅವೆಟ್‌ಲಾ, 'ಪುಗಾರ್ ಕಾಂಡಡ್' ಬತ್ತಿನ 'ಕಾನಲ್ವರಿ' ಮದುರೈ ಕಾಂಡ ಡುಪ್ಪಿನ 'ವೇಟ್ಟುವ ವರಿ', 'ಆಯ್ ಚಿಯರ್ ಕುರವ್ಯೆ' 'ಕುನಕ್ಕುರವ್ಯೆ' -ಮುಖ್ಯವಾಯಿನಂಚಿನವು. 'ಕಾನಲ್ವರಿ' ಟ್ ಕಡಲ ಬರಿತ ಮೀನುಗಾರೆರೆನ ಪದೊಕುಲು, ಕಾವೇರಿ ದೇವತೆಗ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿನ ಪದೊಕುಲು ಮುಲ್ಪ ಮಂತಲಾ ಕವಿನ ಪಂಚಿತ್ತ್ಯೊ, ಜಾನಪದತ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಸ್ವಾರಸ್ಯಲು ನೆಗೆತ್ತ್ ತೋಜವೊ. ಅಂಚನೇ, 'ವೇಟ್ಟುವ ವರಿ' (ಬೇಡೆರೆನಕುಲೆ ಪದೊ)- ಡ್ ಕಾಳಿನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪದಕ್ಕುಲುಲ್ಲ. 'ಆಯ್ ಚಿಯರ್ ಕುರವ್ಯೆ' ಡ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಗೋವಳದಿಯೆರೆ ಪದೊಕುಲುಲ್ಲ.'ಕುನಕ್ಕುರವ್ಯೆ' -ಡ್ ಕಾಡ್ ಮೇಡುಲೆಡುಪ್ಪಿ ಜನಕುಲೆನ ಜಾನಪದ ಕುಣಿತ, ಪದಕುಲುಲ್ಲ. ಅತ್ತಂದೆ ನೇ ಪಟಲಡ್ ಮಸ್ತ್ ಜಾನಪದ ಪದಕುಲೆನ ಸಂಗ್ರಹನೇ ತೋಜುಂಡು.

ಪೊಂಜೊಕುಲು ಪನ್ಪಿನ ಅಮ್ಮಾನೆ ಪದಕುಲು, ಕಂದುಕುವರಿ ಊಶಲ್‌ವರಿ, ತೊಟ್ಟಿಲ್ದ ಪದ ವಳ್ಳೈ ಪಾಟ್ಟು ಒನಕೆ ವಾಡು. ಇಂಚಿನವುಲಾ ಮುಲ್ಪ ಉಂಡು. ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್. ವಾವಾ ಪದೊಕುಲೆನ್ ಏರೇರ್,ಒಲೋಲು ಪನ್ಪೆರ್ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಪದೊ. ಪಂತಿ ಕಜವು ದೆಪ್ಪಿನಗ ಪನ್ಪಿನ ಪದ. ಕೊಯ್ಲುದಪಗ ಪನ್ಪಿನ ಪದೊ. ಇತ್ಯಾದಿ. ಕೊರತ್ತಿಯೆರ್ ನವಣೆದ ಕುವೇರಿನ್ ಕಾದೊಂದಿಪ್ಪುನಗ ಯಾಳ್ (ವೀಣೆದಂಚಿನ ಒಂಜಿ ತಂತಿವಾದ್ಯೊ) ವಾದ್ಯೊನು ಬ್ಯಾರ್ಸಾವೊಂದು ಪದೊ ಪನ್ಪೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಪದೊಕುಲೆಡ್ ರಾಜನ ವೀರೊ ಉಲ್ಲೆಸೊಲೆನ್ ಪುಗಾರ್‌ನ ಪದಕುಲು. ಕೈಕಂಜಿ ಮೇಪವುನ ಪದಕುಲಾಲಾ ಉಲ್ಲ. ಮೀನು ಪತ್ತುನ ಪೊಂಜೊಕುಲೆನ ಪದಕ್ಕುಲು, ಪೂಕುಳೆ ಕುರಿತಾದ್ (ವಂಜಿ ಪೂ, ಪನೆಪೂ, ಇಂಚಿನವು) ಪನ್ಪಿನ ಪದಕುಲುಲಾ ಉಲ್ಲ.ಉದಾರ್ನೆಗ್ ಮದುರೆಡ್ 'ಕುರವ್ಯೆ' ನಾಟ್ಯೊಡುಗೊಲ್ಲದಿಯೆರ್ ಕೃಷ್ಣನ ಪುರಲ್‌ದ ದನಿನ್ ಪುಗಾರ್‌ಬಿ ಒಂಜಿ ಪದೊ;

"ಕಂಜಿಯೇ ಕಿನ್ಯದಡಿಯಾದ್ ಪರಂದಿನ್ ಮಾಯೊಗಾರೆ, ಇನಿ ನಮ್ಮ ಕೈಕಂಜಿಲೆ ನಡೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪೆಡ, ಆಯನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ 'ಕೊಂದೆ' ದ ಮದುರ ಪುರಲ್ದದನಿ ಕೇನಂದಯಾ? ಮರಿನೇ ಬಳ್ಳಾದ್ ಕಡಲ್‌ನೆ ಕಡೆದಿನ ಮಾಯೆಗಾರೆ. ಇನಿ ನಮ್ಮ ಪೆತ್ತಲೆ ನಡೆಡ್ ಬರ್ಪೆಡ, ಆಯನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಅಂಬಲ್‌ದ ಮದುರ ಪುರಲ್ದದನಿ ಕೇನಂದಯಾ? ಕಾಡ್ದ ತಪ್ಪಲ್ದ್ 'ಕುರುಂದೊ'ನು ಬುಳೆಪ್ಪಾಬಿ ಮಾಯೆಗಾರೆ ನಮ್ಮ ಕೈಕಂಜಿಲೆ ನಡೆಡ್ ಬರ್ಪೆಡ. ಆನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ 'ಮೊಲ್ಲೆದ' ಮದುರ ಪುರಲ್ದದನಿ

ಕೇನಂದಯಾ?"

ಈ ಪದಕ್ಕುಲೆಡ್ ಬರ್ಪಿನಂಚಿನ ಕೊಂದೆ, ಅಂಬಲು, ಮೊಲ್ಲೆ, ಇಂಚಿನವು ಮಾತ ಪೂಕುಲೆನ ಪುದರಾಂಡಲಾ, ಉಂದುವೇ ಪುದರ್‌ದ ರಾಗೊಲುಲಾ ಉಲ್ಲ. ಮೂಲ್ಪದ ಮಟ್ಟ್‌ಗು ಉಂದು ಮಾಂತಲಾ ರಾಗೊಲೇಂದು ಪನ್ಪಿನವೇ ಸರಿ. "ಕೃಷ್ಣನ ಪುಗಾರ್ತೆಗ್ ಕೇನಂದಿ ಕೆಬಿಕುಲು ಎಂಚಿನ ಕೆಬಿಕುಲು? ಅಯನ್ ತೂವಂದಿ ಕಣ್ಣಲು ಎಂಚಿನ ಕಣ್ಣಿಲು? ಆಯನ್ ಸುಗಿಪ್ಪಂದಿ ನಾಲಯಿ ಅವು ಎಂಚಿನ ನಾಲಯಿ-ಂದ್ ಕೇನ್ಪಿನ ಪದೊಕುಲುಲಾ ಉಂದೆಟ್ ಉಂಡು. ಊಶಲ್ ವರಿ ತೊಟ್ಟಿಲ್ದ ಪದೊ ವಳ್ಳೆ ಪಾಟ್ಟು ಒನಕೆವಾಡು ಉಂದು ಮಂತ ಪೊಂಜೋಕುಲೆನ ಪದೊಕುಲು. ಇವೆನ ವಿಶೇಷೊ ದಾದ ಪಂಡ ಈ ಪದೊಕುಲೆನ ರಚನೆಡ್, ಪದಪಂಡೊಂದು ನಲಿಪುನಗ ಸರ್ರದ ಚಲನೆಗೆ ತಕ್ಕಂದಿನ ಲಯೊ ಇವೆಟ್ಟ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಿಮರ್ಶೆಕೆರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ.

ತನ್ನ ಕಂಡಿನಿಯನ್ ಕೆರ್‌ದಿ ಸುದ್ದಿನ್ ಕೇಂಡ್‌ದಾಪುನ್ನೇ ಕಣ್ಣಗಿ, ತಡೆಯೆರೆ ತೀರಂದಿನ ದುಕ್ಕೊಟು, ಗಡಗಡ ನಡುಗೊಂದು, ಬುಲಿತೊಂದು ಬರ್ಪಿನ ದೃಶ್ಯೊ, ಕರುಣರಸತ್ತ ಒಂಜಿ ದೃಶೊ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಅದ್ಭುತೊವಾದ್ ಚಿತ್ರಿತವಾದುಂಡು. ಉಂದೆನ್ 'ತುನ್ಪಮಾಲ್ಯೆ' (ದುಕ್ಕಲೆ ಮಾಲೆ)-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಪಟಲೊಡು ಕವಿ ವರ್ಣಿತ್‌ದೆಕ್ ಮುಲ್ಪ ಇಪ್ಪುವ ಪದಕುಲು ಮಾಂತಲಾ ಶೋಕಭಾವೊದ ತೀವ್ರತೆನ್ ಪೊರ್ಲುಡೆ ಬಿಂಬಿತುಲ್ಲ. ಅಯಿಡ್ದ್ ನಂತರ ಬರ್ಪಿನ 'ಊರ್ ಶೂಳ್‌ವರಿ' (ಊರು ಸುತ್ತುನ ಪದೊ)ಡ್, ತೈತ್ತ್ ಪೋಯಿನ ಕಂಡನಿಯನ ಪುಣತ್ತ ಎದ್ರ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಅರೆಬ್ಬಾಯಿ ಪತ್ತುನ ಸಂದರ್ಭೊದವು. ಉಂದುಲಾ ಹೃದಯವಿದ್ರಾವಕ ಆತುಂಡು.

'ಪುಗಾರ್ ಕಾಂಡ' ಡುಪ್ಪಿನ ಜಾನಪದೊ ಪದಕ್ಕುಲೆಡ್ ಅಡಪ್ಪುದೆರೆನ ದೆನಿಕ್ಕ್ 'ಯರ್ಮಪಾಟ್ಟ್' ಪಂಡ್‌ದ್‌ಲಾ, ನಾಟಿದ ಪೊಂಜೊಕುಲೆನ್ ಪನ್ಪಿನ ಪದಕುಲೆನ್ 'ವೇಲೆ ಪಾಟ್ಟ್'-ಂದಲಾ, ಕೊಯ್ಲಿದ ಸಮಯೊಡು ಪನ್ಪಿನಯಿನ್ 'ಪೊಲಿಪ್ಪಾಡು'-ಂದಲಾ ಪಂಡ್‌ದೆರ್. ಮಾಂತ್ರೆ ಅತ್ತ್ ಮರಕ್ಕಾಲಾಟೊ, 'ಕುರುವೆಯಾಟೊ', 'ಉಳ್‌ವರಿಕ್ಕೂತ್ತು' ಇಂಚಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾನಪದತ್ತ ಗೊಬ್ಬುಲೆನ ವಿಚಾರಲಾ ಉಂಡು.

'ಮದುರೈ ಕಾಂಡ' -ಡ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತಿದಿನಂಚಿನ ನಾಟ್ಯದ ವಿಚಾರೊಲು ವಿಸ್ತಾರವಾದುಂಡು, ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಮಾರ್ಗೊ-ದೇಸಿ-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ರಡ್ಡ್ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲೆನ್ ಪಣ್ತೆರ್. ರಂಗ ಮಂಟಪೊದ ವಿಚಾರ. ಅಲಂಕಾರೊ, ದೀಪೊದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ದ್ವಾರೊಲು, ನಾಟ್ಯೊದ ಶಾಲೆ, ನಾಟ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೊದ ವಿಚಾರೊ, ಪುರಾಲ್ ವೀಣೆ ಇಂಚಿನ ವಾದ್ಯೊಲೆನ ವಿಚಾರೊ. ಮಂತಲಾ ಚಿತ್ರಿತವಾದುಂಡು. ದೇಸಿ ನೃತ್ಯೊದ ||ಮಂಡಲೆನ ಪ್ರಸ್ತಾಪಲಾ ಉಂಡು. ಮುಖ ನೃತ್ಯ, ಲಾಸ್ಯ ತಾಂಡವ ಇಂಚಿನ ಮಾರ್ಗ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲೆನಲಾ ಹಸ್ತಾಭಿನಯ, ಕರ್ಣವಿಶೇಷ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ತಾಳೊದ ವಿಚಾರೊಲು, ವೈಷ್ಣವ ಸ್ಥಾನ ವೈಶಾಖ ಸ್ಥಾನ, ಆಲೀಢ ಸ್ಥಾನಿಂಚಿನ ನಾಟ್ಯಾಭಿನಯೊದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನ ಭೇದಲೆನ ಸಂಗತಿ

ಉಂಡು. ಮಾಧವಿನ ನೃತ್ಯೊನು ವರ್ಣಿಪುನಗ, 'ಕುಡುಕ್ಕೂತ್ತು' ಪಾಂಡುರಂಗ ಕೂತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯತ್ತೊಗುದು, 'ಮಲ್ಲಕ್ಕೂತ್ತು' 'ತುಡಿಕ್ಕೂತ್ತು' 'ಕುಡಕ್ಕೂತ್ತು' 'ಘಟಕ್ಕೂತ್ತು' (ಕರಗ) ಮರಕ್ಕಾಲ್ ಕೂತ್ತು ಪಾವೆಕ್ಕೂತ್ತು ಕಡಚ್ಚೆಕ್ಕೂತ್ತು ಇತ್ಯಾದಿ. ಬಗೆತ ನಾಟ್ಯೊಲೆನ್ ಅಭಿನಯ ಮಲ್ತ್‌ಲ್‌ಂದ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ನಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನಂಚಿನ ರಾಜಬೀದಿ, ರಥ ಬೀದಿ, ಶ್ರೀಮಂತರೆ ಮಳಿಗೆ ಬೀದಿ, ಬ್ರಾಣೆರೆ ಮೆಗಲೆನ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೇರಿಲು. ಮುತ್ತು ಸುರುಪುನಕುಲು, ಶಂಕೊದ ಬಳೆನ್ ಮಲ್ಪುಬಿನಕುಲು, ಹವಳೊದ ಸಾಣೆಗೆರ್, ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಲೆನ ಪಣಿಕ್ಕೇರಿ, ವಂದಿ ಮಾಗದೆರೆನ, ಸೂತ್ರೊ ವೈತಾಳಿಕೆರೆನ, ಕೈವಾರಿಲೆನ ವಾಸಸ್ಥನೊ. ಶಾಂತಿ ಕೂತ್ತರೆ ಕಿನ್ನ ಬಿಡಾರೊಲು, ಸೂಳೇಕೇರಿಲು. ವೈಣಿಕೆರ್, ಮೃದಂಗ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ವಿದೂಷಕೆರ್, ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯ ಮೇಳದಕುಲೆ ಬಿಡಾರೊಲು, ಸೂಳೆಕೇರಿಲು ವೈಣಿಕೆರ್ ಮೃದಂಗ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್, ವಿದೂಷಕೆರ್, ಸಂಗೀತ ನಾಟ್ಯ ಮೇಳದಕುಲೆ ಬಿಡಾರೊಲು, ಆನೆ ಕುದುರೆಲೆ ಲಾಯೊಲು, ಇಂಚಿನವು ಪಟ್ಟನೊಡು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ್ ಉಲ್ಲ. (11/12)

ಮಂಟಪೊಲು

ಬೊಳ್ಳಿದ ಮಂಟಪೊ, ಇಲಂದೆ ಮಂಟಪೊ, ನೆಡುಕ್ಕಲ್ ಮಂಟಪೊ, ಚೌಕಿ ಸ್ಥಾನೊ, ಪಾವ ಮಂಟಪೊ ಇಂಚಿನ ಐನ್ ಬಗೆತ ಮಂಟಪೊಲೆ ವಿವರೊ ಉಂಡು. ಬೊಳ್ಳಿ ಮಂಟಪೊ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರೊಡು ಪೊಟ್ಟೆರ್, ಕೆಪ್ಪೆರ್ ಅಂಗವಿಕಲರಾಯಿನಂಚಿನಕುಲೆಗಾದ್ ಇತ್ತಿನವು. ನಡುಕ್ಕಲ್ ಮಂಟಪೊ ನೆಟ್ಟ್ ಕೈವಿಸೊ ಅಪಸ್ಮರೊ ಆಶೀವಿಷ, ದೂಷೀವಿಷ, ನಂಜಿದ ಬಾದೆಲೆಗಾದ್ ಇತ್ತಿನಂಚಿನವು. ಚೌಕಿ ಸ್ಥಾನೊ ದುರ್ಮಾರ್ಗಿಲೆಗ್, ಪಾವ ಮಂಟಪ ಪಾಪ ಪನ್ಪಿನವು ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯ ಲೆನ ವಿಚಾರಣೆಗಾತ್ರ ಇತ್ತಿನವು.

ಮದುರೆ ನಗರೊದ ವರ್ಣನೆ

ಮದುರೆ ನಗರೊಗು ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ 'ಕೂಡಲ್ ನಗರಂದ್' ಪನ್ಪಿನ ಪುದರ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ದಾಕಲಾತುದುಂಡು. ಆಟಿ ತಿಂಗೊಲುದ ಕೃಷ್ಣಾಷ್ಟಮಿದ ಸುಕ್ರಾರೊದಾನಿ ಕೃತ್ತಿಕಾ ನಕ್ಷತ್ರೊದ ರಡ್ಡನೇ ಪಾದೊ ಸೇರ್ದ್ ಬರ್ಪಿನಂಚಿನ ಅರಿಷ್ಟಯೋಗೊಡು ಈ ನಗರೊಗು ಅಗ್ನಿಬಾಧೆ ಉಂಡುಂದು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯೊರೆ ವಾಣಿ ಉಂಡು. ಈ ಕಾಂಡೊಡು ಇರ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊಲೆ ಸಾರೊನು ಕವಿ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್ ಚೇರ ಚೋಳ ಪಾಂಡ್ಯೆರ್-ಂದ್ ಪನ್ಪಿ ದಕ್ಷಿಣಾ ಪಥ ಮೂವೆರ್ ರಾಜೆರ್ಕುಲೆ ಉಲಯಿ ಗದಾಯುಧ ಪಾಣೆಗಳಾಯಿನಂಚಿನ, ಪಾಂಡ್ಯರಾಜೆರೆನ ಧರ್ಮ, ಶೌರ್ಯ, ಪ್ರತಾಪೊಲೆನ್ ಅಕುಲೆನ ಪುರಾತನೊದ ಪಟ್ಟಣವಾಯಿನಂಚಿನ ಮಧುರಾ ನಗರೊದ ಮಹಿಮಾತಿಶಯಯೊಲೆನ್‌ಲಾ ಅಲ್ಪದ

ಉತ್ಸವ ವಿಶೇಷಲೆನಿಲಾ, ಮುಲ್ಪದ ಜನೊಕುಲೆ ದೈವಭಕ್ತಿ, ಧರ್ಮಶ್ರದ್ಧೆ ಸದಾಚಾರೊ ಇಂಚನ ಸಂಸ್ಕಾರಲೆನಿಲಾ, ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನಲೆನಿಲಾ, ಋತುಧರ್ಮೊಲೆಗ್ ಅನುಗುಣವಾಯಿನಂಚಿನ ಸಂಪತ್ ಸಮೃದ್ಧಿಲೆನಿಲಾ ಪ್ರಮಾದವಶಾತ್ ಮಲ್ತಿನಂಚಿನ ಕಿನ್ಯ ಅಪರಾಧೊಗು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾದ್, ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿನೊಟ್ಟುಗೇ ರಾಜೆಲಾ ಪ್ರಾಣಕಲೆದಿನ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನ ಧರ್ಮೊಸತ್ಯೊನಿಲಾ ಒಂಜೇ ಚಿತ್ರೊಡು ತೋಜುಬಿಲೆಕೊ ಈ ಸಿಪ್ಪಾದಿಗಾರಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಡು ಮದುರೈ ಕಾಂಡ-ಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ರಡ್ಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯೊ..." (ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಮ್ 2/377-378) ಉಂಡು.

ದಿನದಿನತ ಜೀವನ

ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಮ್ ಕಾವ್ಯೊಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನೊದ ವಿಹಂಗಮವಾಯಿನಂಚಿನ ನೋಟೋ ಚಿತ್ರಿತವಾದುಂಡು. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಎದ್ರ್‌ಜಾಲ್‌ಡ್ ರಂಗೋಲಿ ಪಾಡ್ದ್, ಪೂ, ಬಾರ್, ಕದಿ,ಪಂತಿದ ಕೊಡಿ, ಕಾಲ್ದೀಪೊಲೆನ್ ಶೃಂಗಾರೊ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಗಡಿಲೆನ ಎದ್ರ್ ಗಿರಾಕಿಲೆಗ್ ಬೋಡಾದೇ ನಿಸಾನಿನ್ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಕಸಾಲೆಲೆ ಅಗ್ಗಿಟಿಕೆದ ಮಿತ್ತ್ ತೂಗುದೀಪೊಲೆನ್ ಅಕ್ಕಡಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಊರುಲು

ತಮಿಳು ನಾಡ್‌ದ ಗಡಿ ಜಾಗಲೆನ್ ಪಂಡ್ದಿನ ಇಳಂಗೋ ಅಡಿಗಳು, ಮದುರೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಸಾದಿದ ಬರಿಟಿಪ್ಪಿನ ಊರುಲೆನ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಳಮರಕ್ಕಾವಿಲ್, ಪೊನ್ನಮಲೆ, ತೆಂಕಮಲೆ, ಕೊಡಪ್ಪ ಮಲೆ, ಮಾಂಕಾಡು, ನೆಡುಂಕಳ, ಕೊಡಂಬಾಳೂರು, ಮರಲ್ ಬೆಟ್ಟ, ಕಾನ ಬೆಟ್ಟ, ಕೋಳಿಯೂರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯ ಶ್ರವಣ, ಭವತಾರಿಣಿ, ಇಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ ಇವು ಸಾದಿ ಬರಿಟಿಪ್ಪಿನ ಪುಷ್ಕರಣೆಲು.

ಆ ಕಾಲೊಡಿತ್ತಿನ ಇತರ ಧರ್ಮ ಧರ್ಮೀಯೆರೆನ ವಿಚಾರೊಲಾ ನೆಟ್ಟ್ ಬರೆತ್ತೆರ್. ಜಿನ ಮಂದಿರೊಲು, ಭೌದ್ಧ ವಿಹಾರೊಲು, ಮಹಾ ಧರ್ಮ ಶಾಲೆಲು, ಕೋಂಡೆದ ಪಿದಾಯಿ ಭಾಗೊಡು, ಬೇತೆ ಮಸ್ತ್ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣಾದಿ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗೊಲು ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪಿ ವಿಚಾರೊಲು ಉಂಡು.

ಕನ -ಶಕುನೊ

ಈ ಕಾವ್ಯೊಡು ಕನತ್ತ ವಿಚಾರೊ, ಶಕುನೊಲು ಇಂಚಿನವುಲಾ ಉಲ್ಲ. ಕಾವ್ಯೊದ ಆರಂಭೊಡು ಕಣ್ಣಗಿಗ್ ಕಟ್ಟುನಂಚಿನ ಕನ, ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜನ ರಾಣೆಗ್ ಬೂರುನ ಸ್ವಪ್ನೊ , ಮದುರಾ ಪಟ್ಟಣೊಗು ಭೌದ್ಧಸಂನ್ಯಾಸಿನಿ ಕೌಂದಿನ ಒಟ್ಟಾಗು ಶಕುನೊ ಉಂದು ಮಂತಲಾ-ಕತೆಟ್ಟ್ ಬರ್ಪಿನ ವಿಪತ್ತು -ವಿಘ್ನೊಲೆಗ್‌ಲಾ ಸೂಚಕವಾದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್.

ಆಚಾರ - ನಂಬಿಕೆಲು

ಕಣ್ಣಗಿ ಮದುರೆಡ್ ತನ ಕಂಡನಿ ಕಳುವೆ ಅತ್ತ್ಂದ್ ರುಜುವಾತು ಪಡ್ಸಾಯಿನ ದಿನೊ, ಮದುರಾ ನಗರೊ ಪೊತ್ತುದ್ ಬಸ್ಮೊ ಆವಾಡ್ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಪಿತ್ತಿನ ದಿನೊ ರಡ್ಡ್‌ಲಾ ಸುಕ್ರರೊನು ಪವಿತ್ರವಾಯಿನಂಚಿನ ದಿನೊದು ಪಂಡ್‌ದ್ ಆಚರಿತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಕಣ್ಣಗಿನ ಕಡಗೊ ಬಂಗಾರ್‌ದವು. ಉಲಯಿಡ್ ಮಾಣಕ್ಯೊದ ಪರೆಲುಲು ಅಂಚಾದ್ ಮಂತ ಬಂ ಬೇಸರ್‌ಲು ಬತ್ತಿನವು ಈ ಬಂಗಾರ್‌ಡ್ಡಾದ್‌ಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಲ್ಪದ ಪೊಂಜೊನಾಕುಲು ಕಾರ್‌ಡ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಪದ್ದೊಯಿನ್ ದೀವೊಮುಜೆರ್. ಕಣ್ಣಗಿನ ಜೀವನೊಡು ಬಾರೀ ಮಹತ್ವೊದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿನವು ಆಟಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಸುಕ್ರಾರೊಂದು ಪನ್ಪಿನಯಿಕ್ ಬೋಡಾದ್ , ತಮಿಳುನಾಡುಡು ಮಾರಿಯಮ್ಮನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಆಷಾಢ ಮಾಸೊಲಾ ಸುಕ್ರಾರೊಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಯಿನವುಂದು ಪನ್ಪಿನ ನಂಬಿಕೆ ಆಚರಣೆಲಿ ಉಂಡು.

ದಿಕ್ಕ್ ಪಕ್ಕದ ವಿಚಾರೊ

ಸಿಲಪ್ಪಾದಿ ಗಾರಂ-ದ ಅಕೇರಿದ ಕಾಂಡ 'ವಂಜಿ ಕಾಂಡ' ಡ್ ಚೇರರಾಜನ ಮಂತ್ರ ಪನ್ಪಿನ ಕೊಂಕಣೆಯೆರ್, ಕಲಿಂಗೆರ್, ಕರ್ನಾಟಕೆರ್ ವಂಗ, ಕಂಗ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್" ಇತ್ಯಾದಿ ಜನಕುಲು ತಮ್ಮ ಪಡೆಕುಲೆನೊಟ್ಟುಗು, ಮಿತ್ರೆರಾದ್ ಯುದ್ಧ ಮಲ್ತಿನಗ, ಮಹಾರಾಜೆರ್ ಅಲ್ಪ ಮಲ್ತಿನ ಆನೆ ಬೋಂಟೆ ಇಂಚಿನವು ಎನ ಕಣ್ಣ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟುಂಡು "- ಂದು ಪನ್ಪಿನ ಈ ಪಾತೆರೊಡು ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯಲೆನ ಜನಕುಲೆನ ವಿಚಾರ ತೋಜುಂಡು. ಅಂಚೆನೇ ಚೇರ ರಾಜನ ದಿಗ್ವಿಜಯೊದ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಕೊಡಗುದ ಜವ್ವಂದಿನಕುಲು ರಾಜನ ಗುಣಗಾನ ಮಲ್ತೇರ್- ಂದು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊಲಾ ತೋಜುಂಡು.

ಕಾವ್ಯೊದ ನಿತ್ಯ ನೂತನತೆ

ಸಾಮಾನ್ಯಾವಾದ್ ಪುರಾಣೊ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ ನಮಕ್ಕ್ ತೋಜುನ ದಾದ ಪಂಡ, ಅರಸು ಮನೆತನತ ಕತೆ ವರ್ಣನೆ ಇಂಚಿನವೇ. ಆಂಡ ಸಿಲಪ್ಪಾದಿಗಾರಂ ಕಾವ್ಯೊಡು ಅಂಚ ಅತ್ತ್. ಮುಲ್ಪ ಚಿತ್ರಣವಾದಿನವು ಒಂಜಿ ಆಲೆನ ಕಾಲ್ಗಡಗೊನೇ ಈ ಕಾವ್ಯೊದ ಪುದರ್. ಕಾವ್ಯೊದ ವಸ್ತು ಮುಲ್ಪದ ಸಮಾಜೊದವು . ಉಂದೆತ್ತ ಮುಂದರಿತ್ತ್‌ನ ಭಾಗೋಂದು ಪನ್ಪಿನ ಮಣೆ ಮೇಗಲ್ಲೆ ಲಾ ಒರ್ತಿ ಗಣೆಕೆನ ಮಗಲೆನೇ ಕಾವ್ಯದ ನಾಯಕಿಯಾಡ್ದ್ ರಚನೆಯಾಯಿನಂಚಿನ ಕಾವ್ಯೆ. ಉಂದು ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮೊನಿಲಾ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದ ಧರ್ಮೊನಿಲಾ ಸಾರುಬಿನಂಚಿನ ಕೃತಿ.

ಸಿಲಪ್ಪದಿಗಾರಂ ಕಾವ್ಯೊಡು ಪೊಂಜೊವುಗು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪೂಜನೀಯ ಸ್ಥಾನೊನು ಕೊರ್ತಿನೆನ್ ತೂಪೊಲಿ. ಮಾಂತ್ರ ಅತ್ತ್ ಚೇರರಾಜೆ ಸೆಂಗುಟ್ಟುವನ್, ಕಣ್ಣಗಿನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊನೇ ಕಟ್ಟಾದೆರ್- ಂದು ಪನ್ಪಿನ ವಿಚಾರೊಲಾ ಮುಲ್ಪ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ನೆತ್ತ ಸಂಕೇತನೇ

ಪತ್ನೀ ಪೂಜೆ ಪನ್ಪಿನ ಆಚರಣೆ. ಕಡಗ (ಸಿಲಂಬು) ಪುದರ್‌ಡೇ ಈ ಕಾವ್ಯೋ ಮೆರೆಪುಂಡು, ಕಣ್ಣಗಿನ ಕಾರ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಈ ಕಡಗೊ, ಮದಿಮೆಯಾದ್ ಕೋವಲನೊಟ್ಟುಗು ಮದುರೆಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅವೇ ಕಡಗೊನು ಕೋವಲೆ ಮಾರ್‍ಯೆರೆಗ್‌ಂದ್ ಕೋಂಡೋಪೆ. ಉಂದೆತ್ತ ಪರಿಣಾಮೋ ಅನ್ಯಾಯವಾದ್ ಆಯೆನೇ ಕೆರ್ಪೆರ್. ಈ ಸಂಬವೊ ನಡತ್ತಿನ ಕೆಲವೇ ಕ್ಷಣೊಟು, ಆ ಕಡಗೊನು ನರಿದ್ ತೋಜ್ಪಾವುನಿಲಾ ನೆಟ್ಟ್ ಪೋರ್ಲ್‌ಕಂಟ್‌ಡ್ ಬೈದಿನೆನ್ ನಮೊ ತೂಪೊ. ಪಾಂಡ್ಯೆರಾಜೆಲಾ ಆಯನ ರಾಣಿಲಾ ಸೈಪೆರ್, ಕಣ್ಣಗಿ ಶಾಪೊ ಕೊರುದು ಪಿದಯಿ ನಡಪುವಳ್, ಅಕೇರಿಗ್ ದೈವತ್ತೊನೇ ಪಡೆವಳ್. ಇಂಚ ಈ ಕಾವ್ಯೋದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಲಾ ಸಾರ್ಥಕ ಆಪುಂಡು.

*****

ಸತ್ಯೊ

ಸತ್ಯೊದ
'ಪೂ'-
ಕುಂಡೊಡು
ಅಸತ್ಯೊದ
ನಂಜಿ ಮುಳ್ಳುದವೇ
ಕಾರ್ಬಾರ್!!!

*****

ಧರ್ಮೊ

ಧರ್ಮೊದ
ಕಟ್ಟೈಡ್-
ಅಧರ್ಮೊದನೇ
ವಾದ
ವಿವಾದ...!!!

✍ ನಾ. ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ

ತುಳುನಾಡ್ದ ಗೀತೆ

✍ *ಸದಾನಂದ ಸುರ್ತ್ಕಲ್*

ಕಂಗ್ ಬಾರೆದ ಸಾಲ್...
ತಾರೆ ದೊಟೊಲು ಮೂಲು
ಪೂ ಪಿಂಗಾರದ ಸಾಲ್ ಸಿಂಗಾರ
ತುಳುವೆರೆನ ನಾಡ್....
ಉಂದು ತುಳುವೆರೆನ ಬೂಡು॥

ಪಡ್ದಾಯಿಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಕಡಲು...
ಮೂಡಾಯಿದ್ದ ಮಲೆ ಮುಗಿಲು
ಸಾರ ತುದೆಕುಲು ತಮೆಲ್ದ್ ನಲಿಪುನ
ತುಳುವೆರೆನನಾಡ್....
ನಮ ತುಳುವೆರ್‌ಯೆ ಮೂಲು॥

ಮಾಯದ ಪಂಜುರ್ಲಿ
ಬಬ್ಬರ್ಯೆ, ಕಲ್‌ರುಟ್ಟಿ
ಸಾರ ದೈವೊಲು ನಲಿತ್ ಒಲಿತಿನ
ತುಳುವೆರೆನ ನಾಡ್
ಉಂದು ತುಳುವೆರ್‌ನ ಬೂಡು॥

ಕಟೀಲ್ದ ದುರ್ಗಾಂಬೆ
ಕೊಲ್ಲೂರ್ದ ಮೂಕಾಂಬೆ
ಬಪ್ಪನಾಡು, ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮೂಲು ಕಾರ್ನಿಕದ ಬೂಡು
ಉಂದು ತುಳುವೆರೆನನಾಡ್
ನಮ ತುಳುವೆರ್‌ಯ ಮೂಲು॥

ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯೆರ್
ಉಲ್ಲಾಲ್ದ ಅಬ್ಬಕ್ಕಾ
ಕಾಂತಬಾರೆ ಬುದಬಾರೆ ಮೆರೆತಿನಯೆ ನಾಡ್
ಉಂದು ತುಳುವೆರೆನನಾಡ್
ತುಳುವೆರ್‌ನ ಬೂಡು॥

ಸಾರ ಧರ್ಮೊಲುಯೆ
ನೀತಿ ಮರ್ಮೊಡುಯೇ
ಜಾತಿ ಮದತ್ ಪ್ರೀತಿ ಒರಿತೀ
ತುಳುವೆರೆನನಾಡ್
ಉಂದು ತುಳುವೆರೆನ ಬೂಡು॥

*****

ಬುಲಿಪೆರೆ ಉಂಡು

✍ *ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸಸುವರ್ಣ*

ಬುಲಿಪಡ ಬಾಲೆ...... ಕೂಲಿದಾಂತಿ ಬಾಯಿ ಅಂಗಾವೊಂದು
ತಲದಾಂತಿ ಈ ಭೂಮಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಆ ಇಸಗಳಿಗೆ ನೆನೆತೊಂದು
ನಿನ್ನ ಬುಲಿಪಾಟೊನು ಮೂಲು ಕೇನುನ ಉರ್ಬು ಎರೆಡ ಉಂಡು?
ಸದ್ಯ ಪೆದ್ಮೆದಿ ಅಪ್ಪೆ, ಪೆದ್ಪಾದಿ ಡಾಕ್ಟರ್, ಬೊಕ್ಕ ಪಡೆತಿನ ಬುಡುಂಡ....॥
ಸೈನಂಗೆಲಾ ಬುಲಿಪೆರುಂಡ್ಂದ್ ಪುಟುನಗನೇ ಈ ಬುಲ್ತ್‌ದುಪ್ಪೊಡು...
ಅತ್ತ್‌ಡ ಭೂಮಿದ ಇಸತ್ತ ಬೆಪ್ಪು ನಿನ್ನ ಲತ್ತ್ ಮೆಯಿಕ್ ಪತ್ತಿಲೆಕಕಾದುಪ್ಪೊಡು
ಪೊರೆಡೊಂದು.... ಲಕೊಂದು..... ಬೂರ್ನಗ ತರೆ ಮೆಯಿಕ್ ತಾಗೆರುಂಡು....
ಆದಗ ಬೇನೆ ತಡೆವರಾವಂದೆ ಬುಲಿಪೆರುಂಡು.... ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಬೈದಿ ಕೂಲಿ ತೋಜಾವೊಂದು॥
ನನಲಾತ್ ಬುಲಿಪೆರುಂಡು..... ನರಮಾನಿಯಾದ್ ಪುಟಿನ ಕರ್ಮೊಗು
ಬೂಕುದ ಪುದೆನ್ ಬೆರಿಕಟ್ಟ್ ಪಾಡೊಂದು ಗಾಡಿದ ಬೋರಿದಲ್ಕ ತಿರ್ಗ್‌ನಗ
ಕಲ್ತ್‌ದಾದ್ ಬಂಜಿದ ಗುಜಾರ್ಮೆಗ್ ಕೆಲಸ ನಾಡೊಂದು ಅಲೆದ್ ಸೋಪುನಗ
ಕಣ್ಣೀರ್ದ ಕಟ್ಟ ಕಡಿದ್ ಅಪ್ಪೆ ಮಿರೆ ಪೇರ್ದ ನೆಂಪಾದ್ ಬುಲಿಪೆರುಂಡು.....
ಕೂಲಿದಿಂಜಿದಿ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ದು॥
ಜಾತಿ ನೀತಿದ ಮೊಸಲಾತಿದ ಒಯಿಲ್‌ದೆದ್‌ರ್ ನೀಂದರೆ ಪೊಂರ್ಬುನಗ.....
ಕಾಲ್ ಸೆಂಟರ್‌ದ ಕೋಲೊಗು.... ದಂಬು ಕಟ್‌ದ್ ಕಟ್‌ವಾದ್ಯ ಉರಿಪುನಗ...
ಸಂತಾನೊಗ್ಂದ್ ಆನಿ ಪಂತಿ ಪರಕೆ ಬೂಟರಾವಂದೆ.... ದೈವ ದೇವರೆ ನೆಂಪಾನಗ....
ದುಕ್ಕಿ ದುಕ್ಕಿದ್ ಬುಲಿಪರುಂಡು..... ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕೂಲಿತಾಲ್ದಿ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ದು॥
ಸರ್ತ ನಡಪೆರ್ಂದ್ ದುಂಬೆಜ್ಜ ದೀದ್.... ಕಲ್ಲ್ ಮುಲ್ಲು ದೊಂಕೆರುಂಡು
ಪರ್ತೆಲ್ ನಾಲಾಯಿದ ಜನೊಕ್‌ಲೆ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ದಿಂಜ ಕೇನರುಂಡು....
ಕುರ್ತೆಲ್ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಬೂರ್ದ್ ಪೊರೆಡೊಂದು ಮಡಸ್ತಾನ ಪಾಡ್ರೆ ಉಂಡು....
ಕೂಲಿದಾಂತಿ ಬಾಯಿ ಅರತೊಂದು॥
ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು..... ಮರ್ಮಲಲ್ಲೆ ಕುಚ್ಚೆನೆದತೂಟ್ಟು ಬೆಯ್ಯರುಂಡು.
ನಲಿದ್ ಪೋತಿ ಬಟ್ಟಲ್‌ಡ್ ತೆಲಿಯಗಂಜಿ ಏಪ ಕೊರ್ಪೆರ್ಂದ್ ಕಾಪರೆ ಉಂಡು

ಕತ್ತೆದ ಬದ್‌ಕ್ ಮುಗಿದ್, ತಡ್ಯಕಾಪುನ ನಾಯಿದಲ್ಕ್*ದೊಲ್ಲೆ ಜಪುಡಾರುಂಡು
ಇತ್ತೆನ ಬೊಕ್ಕನ ಪನ್ಪಿ ಈ ದೊಕ್ಕೆಗ್ ತೆಲಿಕೆದ ಕೊಕ್ಕೆ ತಿಕ್ಕಾವರೆ ಎರೆಗ್ ಪುರ್ಸೊ ತುಂಡು....||

ಬುಲಿಪಡ ಬಾಲೆ ಸದ್ಯ... ಕೂಲಿದಾಂತಿ ಬಾಯಿ ಅಂಗಾವೊಂದು.....
ಬುಲಿಪಡ ಬಾಲೆ ಸದ್ಯ.... ಸೈನಂಗೆಲಾ ಬುಲಿಪರೆ ಉಂಡು....
(ಮದಿಪು ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಡ್ ಸುರುತ ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಿ ಕವನ)

*****

ವಿಧಿ

✍ *ರವಿ ಅಲೆವೂರಾಯ ವರ್ಕಾಡಿ*

ಸಾತ್ವಿಕ್ ಕುಮಾರ್! ಎಂಕಲ್ನ ಊರುದ ಭಾರೀ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಜೋಯಿಸೆರ್. ಭಾರೀ ಭಾರೀ ಮಲ್ಲ ಕುಳವಾರ್‌ದಾಕ್ಲು, ಆರೆಡ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ಗ್ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಏತೇತೋ ನಮೂನಿದ ಕಾರ್ ಆರೆ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್ಡ್ ಗಂಟೆಕಟ್ಲೆ ಉಂತುದು ಪೋಪಿನೆನ್ ಊರ್ದಾಕುಲು ಪೂರಾ ತೂದು ಆರ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರೀ ಮರ್ಯಾದೆದೇ ಪಾತೆರುವೆರ್. ತನ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ದೆತ್ತೊನ್ಪಿನ ಆರ್ ಊರುಡುಪ್ಪುನ್ನಾ ಕಮ್ಮಿಯೇ, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಲ್ಡಾ ಆರ್ನ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯೊಗು ಎಡೇನೆ ಪುದರ್ ಉಂಡುಗೆ. ಉಂದು ಊರುಡು ಮಾತಾ ಜನ ಪಾತೆರುನ ಸಂಗತಿ ಊರ್ದ್ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗಾತ್ರ ಎಡೆನ ಕಾಸ್‌ದ ಸಾಯನ್ನಾ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲನರಮಾನಿಂದ್ಲಾ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಆರ್ನ ವಿಶ್ವಾಸ, ಏರೇ ಪೋವಡ್ ಅಕಲೆಗ್ ತೃಪ್ತಿ ಆಪಿನಾತ್ ಕೊರ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಕೈ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ನ.

ಆರ್ನ ಇಲ್ಲದ ಜನೊಕುಲ್ಲಾ ಅಂಚೆನೆ. ಬೊಡೆದಿ ಶರ್ವಾಣಿ ಅಕ್ಕೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ನಡತೆ ಇತ್ತಿನಾರ್. ತನ ಕಂಡನಿ ಜೋಕ್ಲು ಪಂಡ ಆತ್ ಅರ್ತಿ ಪಿರ್ತಿಡ್ ತೂವೆರ್. ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರ ಪಂಡ ಆಂಡ್. ಕಾಂಡೆ ಐನ್ ಗಂಟೆಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ತನ ಕಂಡನಿಯನ್ ಬುಡ್ದು ಬೆಲೆ ಇಜ್ಜಿ ಆರೆಗ್. ಮಾತೆಕ್ಲಾ ಆರೇ ದುಂಬು. ಇಂಚ ಎಡೇನ ಪ್ರೀತಿದಿಂಜಿನ ಕುಟುಂದ ಅವು. ಜೋಕ್ಲು ರಡ್ಡ್ ಈ ಇಲ್ಲಗ್ ಪ್ರೀತಿದ ಬೊಲ್ಪು ಕೊರಿಯರೆ. ಮಲ್ಲಾಯೆ ಆನ್ ಶ್ರೀಕರೆ, ರಡ್ಡನೆದಾಲ್ ಪೊಣ್ಣು ಶಾರ್ವರಿ. ಅಕಲಾತಿನೇ ಸಾಲೆಗ್ ಪೋವೊಂದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಒಂಜಿ ಪರಾ ಜೀವ ಸಾತ್ವಿಕೆರೆ ಅಮ್ಮ ಭಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಸಂಸ್ಕಾರ ಇತ್ತಿನಾರ್. ಭಾರೀ ಮಡಿಮೈಲೆ. ತನ ಜೀವೊಗು ಪ್ರಾಯ ಆತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಮದತ್ತೇ ಪೋತಿನಾರ್. ಪ್ರತೀ ಒಂಜೆಕ್ಲಾ ತಾನೇ ದುಂಬು ಪೋವೋಡೂಂದು ಆಸೆ. ತನ ಕುಂಟು, ತಾನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಲ್ತಿನ ಪಾತ್ರೆ-ಪರಡಿ ಮಾತಾ ಬೇತೆನೇ. ತನ ಮಗೆ ಸಾತ್ವಿಕೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್ ಪೋಯಿನಾಡೆ ಆರ್ ದೇವೆರೆ ಕೋಣೆಗ್

ಪೊಗ್ಗಿಯೆರ್‌ಂಡ ಬೊಕ್ಕ ಮಧ್ಯಾಹ್ನನೇ ಬರ್ಪಿನಾರ್. ಕಾಂಡೆ ದಾಳಾದೆತ್ತೊನಂದೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಾತ್ರ ಉಣ್‌ವೆರ್. ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲ್ಯ ಫಲಾರ ಮಾತ್ರ. ಬೇಲೆದಕ್ಲು ಮುಟ್ಟಿನ ಒವ್ವಾ ಆರೆಗಾಪಂದ್. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ 'ಸಹಸ್ರನಾಮ' ಇಜ್ಜಾಂದಿ ದಿನನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಇತ್ತೆ ಬೇಲೆದಾಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಅವು ಪಾಡಾದ್ ಪೋತುಂಡು. ಇಂಚ ಎಂಕಲ್ನ ಊರುದ ಮಲ್ಲ ನರಮಾನಿ ಆಯಿನ ಸಾತ್ವಿಕೆರೆ ಕಥೆ ಆಂಡ. ಅವು ಪೂರಾ ತೂಯರೆಗ್, ಉಲಾಯಿದ ಗುಟ್ಟು ಬೇತೆನೇಂದ್ ಗೊತ್ತಾಯಿನಿ ಮುರಾನಿ ಮುರಾನಿ ನಡತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಘಟನೆಡ್ದಾವರ. ಏರ್ಲಾ ಎನ್ನಾಂದಿನ ಸಂಗತಿ ಪಚ್ಚೆಪಗೆರ್‌ಡ್ ನಡತ್‌ದ್ ಪೋಂಡು.

ಸರೀ ನಡು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪೊರ್ತು. ನೇಸರ್ ದೇವೆರೆನ ಖಾರದ ದೊಂಬು ಮೈತ್ತ ಬೆಗರ್ ರಟ್ಟಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸಾತ್ವಿಕೆರೆ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಬೊಬ್ಬೆ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಆರ್ನ ಇಲ್ಲದಡೆಗೇ ಬಲಿತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ತೂನಗ ಶರ್ವಾಣಿ ಅಕ್ಕೆ ಪೂತದೈಕುಲೆಗ್ ಬುಡ್ಯೆರೆ ಕನತ್ತಿನ ಮರ್ದ್ ಪರಿಯೆರ್‌ಗೇ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಕೆನ ಸ್ವಾಸ ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಏರೆಗ್ಲಾ ದಾನೆ ಮಲ್ಪೊಡೂಂಡು ಸಾದಿ ತೋಜಿಜಿ. ಅಪಗಾ ಏರಾ ಒರಿ ಸಾತ್ವಿಕೆರೆಗ್ ಪೋನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರ್ಯೆರೆ ಪಂಡೆರ್. 'ಮೂಲು ಗಡಿಬಿಡಿ ಆತ್‌ಂಡ್ ಕೂಡ್ಲೆ ಬಲ್ಲೇಂದ್. 'ಸೇರ್ದಿನಾಕ್ಲು' 'ಪಾಪ ಬಂಗಾರ್ದ್ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಪೊಂಜೋವು. ದಾಯೆಗಪ್ಪಾ ಇಂಚ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ಒಂಜಿ ಬಾಯಿ ನೆಡ್ಡ್‌ಂಪ್ಪಾಂದ್. ಕೇಂಡಿನಾಕ್ಲೆ ಕೇನೆನ್ ಕೊರ್ಪಿ ಎಡ್ಡೆ ಉಡಾಲ್‌ದ ಆಪ್ಪೆ' 'ಇಂಚ ಮಾತಾ ಬಾಯಿಗೊಂಜೆತಲಕ್ಕ ಪಾತೆಯೆರ್. ಒರ್ತಿ ಬೇಲೆದಾಲ್ ಮೆಲ್ಲ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತಲ್. 'ಮಾತಾಮಲ್ತಿನಿ ಈ ಪರಬ್ಬು. ಒಂಜೆಕ್ ರಡ್ಡೆಕ್ ಮರ್ಮಲ್‌ಡ ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನು. ನೆರ್ಪಿನಿ. ಪಂಡ ಅಕ್ಕೆಗ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಆರ್ನ್ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮಗ್, ಕುಲವಂಶೊಗು ಪೂರಾ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಒರೊರ ಪಿದಾಯಿ ಪೋಯಿನ ಮಗನ ಕಾರ್‌ದ ಶಬ್ದ ಕೇನೆಟ್ಟ್‌ಲಾ ದಾನ್ನೊ? ಆ ಪೊಂಜೋವು ಆಯಿನೆಟ್ ಆಂಡ್. ಬೇತೆ ಏರಾತುಂಡ್‌ಲಾ ಈ ಪೊಂಜೋವುನೇ ಇಲ್ಲಾಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಡುದುವೆರ್. ಬಜೀ ರಕ್ಕಸಿ ಅವು.... ಪರಬ್ಬು ದೂರ ಕೂಲೋಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕ್ಕೆನ ಕೈತಡೆಗ್ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ಜೋಕುಲು ಸಾಲೆಗ್ ಪೋತೆರ್. ಆದಗನೇ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಬತ್ತೆರ್. ಬನ್ನಗನೇ ಬಾರಿ ಆಸ್ಕ್‌ದ ಮನಸ್ಸ್‌ಡೇ ಇತ್ತೆರ್. ಬೊಡೆದಿನ್ ತೂಯಿನಾರೇ ನಾಲ್‌ಜನೊತ್ತ ಸಾಯೊಡು ಕಾರ್ದ್ ಪಾಡ್ದ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊಯೆರ್. ರಾತ್ರಿ ಆಂಡಲಾ ಸುದ್ದಿ ಇಜ್ಜಿ. ಜೋಕುಲು ಮಾತ್ರ ಎಪ್ಪೆ ಎಪ್ಪೆ ಬುಳುಪುವ. ಸಮಾಧಾನ ಪನಿಯರೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ, ಅಜ್ಜಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಅಜ್ಜಿಡ ತಿರಸ್ಕಾರ. ಅಮ್ಮನ್ ಕೆರ್‌ಂಡ್ ಅಜ್ಜಿಂದ್ ಜೋಕ್ಲೆ ಮನಸ್ಸ್‌ಗಾತ್‌ಂಡ್.

ಅಂಚೆನೇ ವಾರ ಕರಿಂಡ್. ಶರ್ವಾಣಿ ಅಕ್ಕೆಗ್ ಮತಿಬೈದ್‌ಜ್ಜಿಗೆ. ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಬದುಕಾಂದ್ ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ಪಂಡೆರ್‌ಗೇ. ಬಾರೀ ವಿಚಿತ್ರ! ವಾರ ಆಂಡಲಾ ದಾನೆ ಮತಿ ಬತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ಊರುಡು ಮಾತಾ ಇತೊರ್ತುಗು ದಾನೆ ಮಾತಾ ಸುದ್ದಿ ಆಂಡ್. ಕೆಲವೆರ್ ಮಾಮಿ - ಮರ್ಮಲ್‌ನ ಸಂಗತೀಂದ್ ಪಂಡೆರ್ಲಾ, ಕೆಲವೆರ್ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಸರಿ ಇಜ್ಜೆರ್. ಏರೋ ಬೇತೆ ಒರ್ತಿನ್ ಕಟ್ಟೊಂದೆರ್‌ಗೇ. ಅವು ಅಕ್ಕೆಗ್ ಗೊತ್ತಾದ್ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿಗ್ ಲಡಾಯಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೇ. ಇತ್ತೆ ಬೇಲೆದಾಕ್ಲುಲ್ಲಾ ಒಂಜೊಂಜಿ ಕತೆ ಪನುವೆರ್. ದಾನೆ ಆಂಡಲಾ ಅಕ್ಕೆಗ್ ಪೋಯಿನಮತಿ ಬತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಕುಡ ರಡ್ಡ್ ದಿನ ಆನಗ ಶರ್ವಾಣಿ ಅಕ್ಕೆ ಪುಣ ಆಯೆರ್. ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ತನ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್

ದುಂಬು ದೀಯೊಂದು 'ತಾರಾಮಾರಾ' ಬುಲ್ತೆರ್. ಮಾತೆರ್ನಾ ಅರೆಗ್ ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡೆರ್. ಜೋಕ್ಲೆ ಗಾತ್ರ ಈರ್ ಧೈರ್ಯ ದೆತ್ತೊನೊಡು ಪಂಡೆರ್. ಏತ್ ಸಮಾಧಾನ ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ ಪೋಯಿನ ಬುಡೆದಿ ಬರುವಳಾ. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಈ ಇಲ್ಲದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಆದಿತ್ತಿನ ಎನ ಬುಡೆದಿ ಬರುವಳಾ? ಎನ ಜೀವನನೇ ಹಾಳಾಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಕಣ್ಣನೀರ್ ದೆತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಪೋಲೀಸ್ ಕೇಸ್ ಆಯರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಎಂಕಲ್ಡ ಪೂರಾ ದಸ್ಕತ್ತ್ ದೆತ್ತೊಂಡೆರ್. ಅಕ್ಕೆನ ಸಹಜ ಸಾವು ಪಂಡ್‌ದ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಡ್ ದಾಕಲ್ ಆಂಡ್.

ಎಂಕುಲು ಮಾತಾ ಏನ್ಪೊಂದು ಪ್ಪನಲೆಕ್ಕೊನೇ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲೆನ್‌ಲಾ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಪಾಡ್ಯೆರ್ ಓದೆರೆ. ರಡ್ಡ್ ತಿಂಗೊಲು ಆವೊಂಡಾಂಡಾ ಪೂರೆರ್‌ಗ್ಲಾ ಈ ವಿಚಾರ ಮದತ್ತ್‌ಂಡ್. ನೆಮ್ಮದಿಡೇ ಇತ್ತೆರ್. ವೊಂತೆ ದಿನ ಇಲ್ಲಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಪೋಪಿನ ಜನ ಕಮ್ಮಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಇತ್ತೆ ಸರಿಯಾಂಡ್. ಊರ್ದ್ ಜನಕ್ಕುಲೆನ್ ಜಾತಕ ಪನ್ಪಿನಾರೆನ ಜಾತಕ ದೇವೆರ್ ತೂವೊಡಾತೆ ಅತ್ತೇ.?

ಆಂಡ ಊರುಗು ಊರೇ ಬೆರಗಾಪಿ ಒಂಜಿ ಸಂಗತಿ ನಡತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒಂಜಿ ದಿನ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಒಲ್ತೊನ ಬನ್ನಗ ಆರ್ನ ಕಾರ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು ಮಗಲ್ ಜತ್ತೊಲು. ಹೆಚ್ಚಿ ಪಂಡ ಇರುವತ್ತನಾಲೆಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚಾವಂದ್ ಆಲೆಗ್ ಪ್ರಾಯ. ಏರ್‌ಂದ್ ಕೇನ್ನಗ ಬೇಲೆಗ್‌ಂದ್ ಸುದ್ದಿ ಆಂಡ್. ಹ್ನಾಂ! ಇಪ್ಪಡ್. ಬೇಲೆದಾಲ್ ಆಂಡಾ ನಂಕ್‌ದಾನೆ? ಅತ್ತೇ. ಆಂಡ ಐತಬೆರಿಕ್ಕೇ ಸುದ್ದಿ ಆಂಡ್ ಆಲ್ ಬೇಲೆದಾಲ್ ಅತ್ತ್‌ಂದ್ ಗುಸು ಗುಸು. ಆಲ್ ರಾಯೆರ್ನ ಬುಡೆದಿಲೆಕ್ಕೊನೇ ಉಪ್ಪುವಳ್‌ಂದ್. ತೆರಿನಾಕ್ಲು ಮಾತಾ ಪಂಡೆರ್ ಆರೆಗ್ ನಲ್ಪತ್ತೈನ್ ಆಂಡ್. ಈ ಪೊಣ್ಣುಗ್ ಈತ್ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಾಯ, ಛೇ. ಒಂಜೀ ಪೊಣ್ಣನ ಬಾಲ್‌ನ್ ರಾಯೆರ್ ಬಲಿಕೊರಿಯೆರ್‌ಂದ್ ಪಾತೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್ ಊರ್ದು ಪೂರಾ. ಶರ್ವಾಣಿ ಅಕ್ಕೆನ್ ಊರು ಮದಪ್ಪಿಯರೆ ದುಂಬೇ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಆವೆರೆ ಬಲ್ಲೀಂದ್ ಊರು ಪಾತೆರ್‌ಂಡಲಾ ಆಳ್ ಆಲ್ಪ ಇಲ್ಲಗ್ ಯಜಮಾನ್ತಿ ಆಯೊಲೇ. ಊರುಗು ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ದಿನ ರಾಯೆರ್ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವುಣಸ್‌ಪಾಡ್ದ್ ಈ ಪೊಣ್ಣು ಎನ್ನ ಬುಡೆದೀಂದ್ ಪಂಡೆರ್. ಊರು ಮಾತಾ ಒತ್ತೊಂಡು. ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಆರ್ನ ಕಾಸ್ ಒಪ್ಪಿಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಬುಕ್ಕೊಂಜಿ ಜೋಲದಿಗ ಪರಬ್ಬು ಇಲ್ಲಡ್ ಇಜ್ಜಿ. ಕೇನ್ನಗ ಬೇತೆ ಕಡೆ ಪೋತುಂಡು ಪಂಡೆರ್ ರಾಯೆರ್. ಬಾರೀ ತಿರ್ಗಾಸ್ ರಾಯೆರ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್. ಆಂಡ ನನ ಈ ಇಲ್ಲಡೆ ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ನಾ ಅಗತ್ತೆರ್.

ಆಂಡ ಬಂಜೀನಾಲ್‌ಗೆ ಪೊಸ ಪೊಣ್ಣು. ಅತ್ತತ್ತ್ ರಾಯರ್ನ ರಡ್ಡನೇ ಬುಡೆದಿ. ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಸಂತೋಷ ಆಂಡ್. ಇಲ್ಲಗೊಂಜಿ ಬಾಲೆ ಬೋಡುದೇ, ದಾಯೆ ಪಂಡ ದುಂಬುದ ಜೋಕುಲು ಬರ್ಪುಜಾ. ಓಲ್ಲನಾ ಏರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತಜ್ಜಿ. ಆವಡ್ ಒಂಜಿ ಆಂಡಲಾ ಬಾಲೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಇಲ್ಲಗ್ಲಾ ಎಡ್ಡೆ. ಆವಡೂಂದು, ಮಾತೆರ್ನಾ ಹರಸಿಯೆರ್. ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಲ್ತೆರ್. ಈತಾದ್ ಕೆಲವು ದಿನ ಆವೊಡಂಡಾ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಪಿದಾಯಿ ಪೋಯಿನಾರ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತಿನಾರ್ ಸೋಫಾಡ್ ಧಡಕ್ಕ ಬೂರಿಯೆರ್. ದಾನೇಂದ್ ಕೇನ್ನದ ತಾನ್ ವಿಸದೆತ್ತೊಂದೆ ಪಂಡೆರ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಗಲಾಟೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಊರುದಾಕ್ಲು ಸೇರಿದ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊಸೊಯ. ವಿಸ ಕಕ್ಕ್ಯರೆ ಮರ್ದ್ ಕೊರುಂಡು. ಆಂಡ ಐತ ಪೂರ

ಚಟ ಪೋವೊಂಡಾ ನಾಲ್ ದಿನ ಉಂತೊಡು ಪಂಡೆರ್. ಒರಿನಾಕ್ಲು ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತೆ. ರಾಯೆರ್ನ ಬುಡೆದಿಲಾ ಪಿರಬತ್ತೊಲು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ಬೇಲೆದಾಕ್ಲು ಉಂತಿಯೆರ್. ನಡುರಾತ್ರೆಡ್ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ನ ಇಲ್ಲಾಡ್ ಕುಡ ಗಲಾಟೆ. ಈ ಪೊಣ್ಣು ಬಂಜಿನವು ಫಿನ್ಯಾಲ್ ಪರ್‌ದ್ ಯಾವಾಂದಿನೆಕ್ಕ್ ನಿದ್ರೆಡ್ ಮಾತ್ರೆನ್ಲಾ ನಿಂಗ್‌ದ್ ಉರಿ ತಡೆವಂದೆ ಪೊರೆಡುಂಡು. ಸರಿ ಉಂದೆನ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗ್ ಕೊನೊಂದು. ಆಂಡಾ! ಡಾಕ್ಟ್ರೆ ತೂಯಿನಾರ್. ಉಂದು ಭಾರೀ ಬಂಜ ಉಂಡು ಬದ್‌ಕಿಯರೆ ಪಂಡೆದ್. ಆತ್ತಾಂಪ ಬಂಜಿನವು ಪೊಂಜೋವು ಬಾಲೆಗ್ಲಾ ಪೆಟ್ಟುಂದು ಉಂದೆಟ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಐ.ಸಿ.ಯುಡ್ ದೀಯೆರ್. ಎಂಚಿನಪ್ಪಾ ಉಂದು ಪಂಡ್‌ದಾನಗ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಬೇತೆನೇಂದ್ ತೆರಿಂಡ್. ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಈ ಪೊಣ್ಣನ್ ದುಂಬೇ ದೀಪಾವೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೇ. ಶರ್ವಾಣಿ ಅಕ್ಕೆಗ್ ತೆರಿಯಾಂದಿಲೆಕ್ಕ. ಪರಜೂರುಡೇ ಮಾತಾ ಸಂಗತಿ ನಡತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೇ, ಮೋಲು ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ನ ಕಾಸ್ ಬಯಕಿನಾಲ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಬರ್ಪೆಂದ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೂರ್ಯೊಲು, ಬೊಕ್ಕ ಮಸ್ತ್ ಕಾಸ್ ಕೊರೊಡು ಇಜ್ಜಿಂಡಾ ಯಾನೇ ಇಲ್ಲಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸಂಗತಿ ಪೂರಾ ಪನ್ಪೇಂದ್ ಪೋಡ್ಯಾಯಲ್‌ಗೆ. ಐಕ್ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ತನ ದುಂಬುದ ಬೊಡೆದಿನ್ ಬಿರ್ಪಾದ್ ಈ ಸಿಂಗಾರಿನ್ ಊರುಗು ಕನತ್ತೆರ್‌ಗೇ. ಮೊಲೆಗ್ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ನ ಕಾಸ್ ಮಾತ್ರಾ ಮುಖ್ಯ ಹೊರತು ಆರ್ ಅತ್ತ್. ಪದೇ ಪದೇ ಸಾತ್ವಿಕೆರ್ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬರ್ಕ ಪನ್ನಗ ಮೋಲು ಬುಡಿಜ್ಜಿಯಲ್‌ಗೇ. "ಅಂದ್ ಆ ಜೋಕ್ಲೆನ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡಾ ಫರ್ ಸೈಪುನಿ, ಅಕಲ್ನ ಚಾಕ್ರಿಗೇ ಆಂಡ್ ಎನ್ನ ಬದ್‌ಕ್. ಅಕುಲು ಅವ್ಲೇ ಉಪ್ಪಡ್‌ಂದ್" ಯಾಪಲಾ ಪನುವಲ್‌ಗೇ. ಈ ವಿಸಯೊಡು ಏಪಲಾ ಲಡಾಯಿ. ಅಕುಲೆ ಉಲಾಯಿ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೇ.

ಇಂಚನೇ ಉಪ್ಪುನಗ ರಾಯೆರ್ ಊರುಡು ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಗು ಪೋತಿನಾರ್ ಬನ್ನಗ ಮೋಲು ಬೇತೆ ಒರಿ ಜವ್ವನ್ನನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತೊಲುಗೆ. ಏರ್‌ಂದ್ ಕೇನ್ನಗ ಊರುದಾಯೆ. ದಾನ್ಲೊ ಬೇಲೆ ಬೋಡೂಂದು ಬತ್ತೆ. ನಮ್ಮಲ್ಪ ಬೇಲೆಗುಪ್ಪಡ್ ಪಂಡೊಲುಗೆ. ಅಂಚೇನೇ ದಿನ ಕರಿನಗ ಈ ಬೊಡೆದಿ ಒಂಜಿನಾಲ್ ಆಯೊಲುದೇ. ರಾಯೆರೆಡ ಪನ್ನಗ ಆರೆಗ್ ಆಸಕ್ಯಾಂಡ್‌ಗೇ. ದಾಯೆ ಪಂಡ ಆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಎಕ್ಸಿಡೆಂಟ್‌ದ್ ಜೋಕುಲು ಆಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಇಜ್ಜಾಂದೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಆಲ್ಡ ಪನ್ತ್‌ಜ್ಜೆರ್. ಆಪಗಂಡಾ ಎಂಚಾಂಡ್ ಉಂದು? ಉಂದು ಬೇತೆ ಆಯೆನೇ ಮಲ್ತಿನ ಬಂಜಿ? ಛೇ! ರಾಯೆರ್ ಸೋತೆರ್. ಮೋಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ದೇವತೆ ಲೆಕ್ಕೊ ಇತ್ತಿನ ಶರ್ವಾಣಿನ್ ಕೆರ್ಪಾಯಿನಿ ಸಾತ್ವಿಕೆರೆಗೇ. ಬೇಲೆದಾಲೆಗ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ಚಾಕ್ 'ವಿಸ' ಪಾಡ್ಪಾದಿನಿ ಸಾತ್ವಿಕೆರೆಗೆ. ಅಪಗಾಂಡ, ಮೋಲೆಗ್ ಬೋಡಾದ್ ಈತ್ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮೋಲು ಇಂಚ ಮಲ್ತ್‌ನ ತೂದು ಆರ್ಲಾ 'ವಿಸ' ಪರಿಯೆರ್. ಮೋಲು ಗುಟ್ಟು ರಟ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮೋಲುಲಾ ತೈಯ್ಯರೆ ತೂಯೊಲು. ಬರೇ ಇರುವೆರೆನ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಡ್ ತೂಯರೆ ಪೋಯಿ. ವಿಧಿ ಸಾತ್ವಿಕೆರೆಗ್ ಕೈಕೊರುಂಡು. ಎನ್ನಿನ ತಿಕ್ಕಿಜ್ಜಿ. ತಿಕ್ಕಿನ ದಕ್ಕ್‌ಜ್ಜಿ.

*****

ಉಂಡೇತ್ ದೈವ ದೇವೆರ್

✍ ಬಿ. ಎನ್ ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು

ಬಕುತಿಡ್ ನಂಬು ನರಮಾನ್ಯಗ್
ಮುಗ್ರೊ ದೇವೆರ್ ಪಕ್ಕಿ ದೇವೆರ್
ಮರ ದೇವೆರ್ ನರಮಾನಿ ದೇವೆರ್
ನಂಬೊಲಿಗೆನೇ ಅಕ್ಲೆಗ್ ನಿತ್ಯ ದೇವೆರ್

ಕಲ್ಲ್ ದೇವೆರ್ ಕಂಚಿ ದೇವೆರ್
ಇಲ್ಲಡುಪ್ಪಿ ಪರಮಂಚಲಾ ದೇವೆರ್
ಗಿಂಡೆ ದೇವೆರ್ ಗುಡ್ಡೆ ದೇವೆರ್
ಜೋಕ್ಲೆ ಗೊಬ್ಬುದ ಬೊಂಬೆಲಾ ದೇವೆರ್
ಸಿರಿಸಂಪತ್ತ್ ದೇವೆರ್ ಬುಳೆಸಾಲೆ ದೇವೆರ್
ಬಾರೀ ಇಸತ ಮರಿಲಾ ದೇವೆರ್
ಕಂಬ ದೇವೆರ್ ಕರ್ಬದೇವೆರ್
ಪರಪು ನೀರ್‌ಲಾ ಆಪುಂಡು ದೇವೆರ್
ಪಂಜಿ ದೇವೆರ್ ಏಮೆ ದೇವೆರ್
ನೀರ್ಡ್ ಪರಪಿ ಮೀನ್‌ಲಾ ದೇವೆರ್
ಕೋರಿ ದೇವೆರ್ ಮಂಗೆ ದೇವೆರ್
ಗಣಪನ ಮಣೆಟಿಪ್ಪಿ ಎಲಿಲಾ ದೇವೆರ್
ಗಂಧ ದೇವೆರ್ ಗ್ರಂಥೊ ದೇವೆರ್
ಜಾಲ್‌ಡಿಪ್ಪಿ ತುಳಸಿ ದೈಲಾ ದೇವೆರ್
ಬಂಗಾರ್ ದೇವೆರ್ ಮಣ್ಣ್ ದೇವೆರ್
ನಿತ್ಯೊ ಉಣ್ಪಿ ವನಸ್‌ಲಾ ದೇವೆರ್
ದೇವೆರ್ ಒರಿಯೆ ಧರ್ಮ ಒಂಜೇ
ತೆರಿನಾಕ್ಲು ಪನೊಂದೇ ಇಪ್ಪುವೆರ್
ಆಂಡಲಾ ನರಮಾನ್ಯ ಜನ್ಮೊಗೇತ್ ದೇವೆರ್
ಬೊಕ್ಕ ಉಂಡೇತ್ ದೈವೊ ಬೂತೊಲು.

*****

ಮದಿಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ ೨೦೦೭ತ್ತ ಫಲಿತಾಂಶ

ವಿಭಾಗ	ಬಹುಮಾನ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ಲೇಖಕೆರ್
ತುಳು ಕಥೆ	ಸುರುತ	ಗಾಳ್ಯೋ ಬರ್ಸ	ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ, ಮಂಗಳೂರು.
	ರಡ್ಡನೆ	ಪೊರುತ್ತು ಕಂತ್‌ನಗ	ಎಂ. ಬಾಬು ಶೆಟ್ಟಿ, ನಾರಾವಿ
	ಮೂಜನೆ	ಕಾಲ	ವಸಂತ ಮರೋಳಿ, ಮಂಗಳೂರು
ತುಳು ಕವನ	ಸುರುತ	ಬುಲಿಪೆರೆ ಉಂಡು	ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ, ಮುಂಬೈ
	ರಡ್ಡನೆ	ಪಾಮಜಿ ಪತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್ ನೆಲ	ಡಿ. ಜಯರಾಮ ಪಡ್ರೆ, ಕಲ್ಲಡ್ಕ
	ಮೂಜನೆ	ಒಂಜಿ ಗರ್ಘುಲ್	ವಲ್ಲಿ ಕ್ವಾಡರ್ಸ್, ಕುವೈಟ್
ತುಳು ಲೇಖನ	ಸುರುತ	ಬದಲಾವೊಂದುಪ್ಪುನ ಸಮಾಜೊಡು ಮಾಯಕ	ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ, ಮಂಗಳೂರು
	ರಡ್ಡನೇ	ಪೊಣ್ಣು	ಸುಧಾ ಕೆ. ಕಲ್ಯಾಣಪುರ, ಉಡುಪಿ.
	ಮೂಜನೆ	ಸಾಹಿತ್ಯ ದಾಯೆಗ್ ಬೋಡು	ಸುಧಾ ರತ್ನಾಕರ್, ಕುಂದಾಪುರ

ಮಾತಾ ಪ್ರಕಾರೊಗ್ಲಾ ಸುರುತ ರೂ. 1,000/-, ರಡ್ಡನೆ ರೂ. 500/-, ಮೂಜನೆ ರೂ. 250/-, ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಉಂಡು. ಅಕಾಡೆಮಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು ಬಹುಮಾನ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಬಹುಮಾನೊಡು ನಗದ್ ಮೊತ್ತ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಉಂಡು.

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ. **50/-**; ಅಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. **500/-** ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ/ಕಬಿತೆ/ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ/ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್ ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೇದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ.
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡು ದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆದ ಲೇಖಕೆರೆ ಪತ್ತೆ

1) ಪಿ.ಎಸ್. ರಾವ್
'ಸುವರ್ಣ ಹೌಸ್',
ಮಣ್ಣಗುಡ್ಡೆ, ಕುಡ್ಲ - 1

2) ಡಾ. ಹರಿಕೃಷ್ಣ ಭರಣ್ಯ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರ್, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,
ಮಧುರೈ ಕಾಮರಾಜ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
ಪಲ್‌ಕಲ್ಪೆ ನಗರ, ಮಧುರೆ - 625 021

3) ಜಪ್ಪು ಪದ್ಮನಾಭ ಗಟ್ಟಿ
ಜಪ್ಪು, ಮಾರ್ಗನ್‌ಗೇಟ್,
ಕುಡ್ಲ.

4) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬೋಳೂರು
ಕಮಲಾಭಿಷೇಕ ಮಠದಕಣೆ,
4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬೋಳೂರು
ಕುಡ್ಲ - 575 006.

5) ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಇರುವೈಲು
ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಯೆರ್
ಇರುವೈಲು, ಕುಡ್ಲ.

6) ಕುತ್ಯಾಳ ನಾಗಪ್ಪ ಗೌಡ
ಕಿರಣ ಕುಟೀರ,
ಸುಳ್ಯ - 574 239

7) ಕುದ್ರಪಾಡಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಆಳ್ವ
ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಂಪೌಂಡು,
ಸುಲ್ತಾನ್ ಬತ್ತೇರಿ, ಕುಡ್ಲ - 575 006

8) ಸದಾನಂದ ಸುರತ್ಕಲ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್
ಸರಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜು
ಮುಲ್ಕಿ ದ.ಕ.

9) ನಾರಾಯಣ ರೈ ಕುಕ್ಕುವಳ್ಳಿ
'ನಿತಿನ್' ಮುಳಿಯಾಲು ನಿಡ್ಪಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ,
ಪುತ್ತೂರು ದ.ಕ. - 574 254

10) ಮಲ್ಲಿಕಾ
'ಪೊಸೆತ್ತೋಡು ಮನೆ'
ಕಯ್ಯೂರು, ಉಪ್ಪಳ, ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆ

11) ರೂಪಕ ಆಳ್ವ
701- ಪೆಂಟಾಸಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್
ಕರಂಗಲಪಾಡಿ, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲು,
ಕುಡ್ಲ - 575 003

12) ಡಾ. ಬೆಳ್ಳಪಾಡಿ ಸತೀಶ ರೈ
ಮಂಜುನಾಥ ಕ್ಲಿನಿಕ್,
ಟಿ.ನರಸಿಪುರ ರಸ್ತೆ, ಮೈಸೂರು - 11

13) ಕುದ್ಯಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ
ಕಲಾನಿಕೇತನ,
ಸುಳ್ಯ ಪದವು, ಪುತ್ತೂರು

14) ಶೋಭಾ ಬಿಗಂಬಲ
ಕೋಟೆಕಾರ್ ಗ್ರಾಮ,
ನಿತ್ಯಾನಂದ ನಗರ ಪೋಸ್ಟ್,
ಮಂಗಳೂರು ತಾಲೂಕು.

15) ಬಿ. ವೆಂಕಟರಮಣ ನಾಯಕ್
ಬಂಗಾರಡ್ಕ, ಆರ್ಯಾಪು ಅಂಚೆ
ಪುತ್ತೂರು - 574 210

16) ಶಿಮಂತೂರು ಚಂದ್ರಹಾಸ ಸುವರ್ಣ
ಸಿ-1, ಜಲಕೀರ್ತಿ, ಕೋಪರೇಟಿವ್
ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಜಯರಾಜ್ ನಗರ,
ಎಲ್.ಜೆ. ರಸ್ತೆ ಹತ್ತಿರ ಬೊರ್‌ವೆಲಿ (ಪ)
ಮುಂಬೈ - 400 0092

17) ರವಿ ಅಲೆವೂರಾಯ ವರ್ಕಾಡಿ
'ಸರಯೂ' ಶ್ರೀನಿಧಿ ನಗರ,
ಅಶೋಕನಗರ ಅಂಚೆ.
ಕೋಡಿಕಲ್, ಕುಡ್ಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲೆ

		ರೂ.
೧. ರೆವರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (೧೯೯೫)	- ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೧೨.೦೦
೨. ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೋತೆರ್ (೧೯೯೫)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೩. ಬಡಕ್ಕೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ರ್ಯೈರ್ (೧೯೯೫)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೫.೦೦
೪. ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	೧೨.೦೦
೫. ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೫)	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೧೦.೦೦
೬. ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (೧೯೯೫)	- ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	೧೨.೦೦
೭. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ (೧೯೯೫)	- ನಾ. ವುಜಿರೆ	೧೨.೦೦
೮. ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (೧೯೯೬)	- ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡ್ಕ	೧೨.೦೦
೯. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (೧೯೯೭)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೨.೦೦
೧೦. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೧೯೯೭)	- ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್	೧೨.೦೦
೧೧. ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	೧೨.೦೦
೧೨ ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೭)	- ಎಸ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೩ ವಿಶುಕುಮಾರ್ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	೧೨.೦೦
೧೪. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	೧೨.೦೦
೧೫. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	೧೨.೦೦
೧೬. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (೧೯೯೮)	- ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	೧೨.೦೦
೧೭. ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ್ಯ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೯)	- ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ	೧೨.೦೦
೧೮. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (೨೦೦೧)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	೧೨.೦೦
೧೯. ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (೨೦೦೨)	- ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೨೦. ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ (೨೦೦೨)	- ಡಾ. ಸುನೀತ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೫.೦೦
೨೧. ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦
೨೨. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ.	೨೦.೦೦

ಮರೆಯಬಾರದ ತುಳುವರು ಕನ್ನಡ ಮಾಲಿಕೆ

೧. ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ (೨೦೦೨)	- ರಘುನಾಥ ನರ್ಕಳ	೧೫.೦೦
೨. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೨೦೦೨)	- ಎಂ. ರತ್ನ ಕುಮಾರ್	೧೫.೦೦
೩. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು (೨೦೦೪)	- ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ	೧೫.೦೦

ಬೇತೆ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

೧. ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (೧೯೯೬)	- (ಸಂ) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೮.೦೦
೨. ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (೧೯೯೭)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೨೮.೦೦
೩. ಉಳ್ಳಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (೧೯೯೭)	- (ಸಂ) ಅಮತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್.ಚಂದ್ರ	೩೦.೦೦
೪. ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	೨೫.೦೦
೫. ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೦೫.೦೦
೬. ಬಂಗಾರ ಪರ್ಬದ ಸಿಂಗಾರ್ ಪದೊಕುಲು (೧೯೯೮)	- (ಸಂ) ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್	೨೦.೦೦
೭. ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೩೫.೦೦
೮. ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ	೨೫.೦೦
೯. ಜೋಕ್ಲೆದನಿ (೨೦೦೦)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೫.೦೦
೧೦. ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೦)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೨೪೦.೦೦
೧೧. ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ (೨೦೦೧)	- ದಿ. ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ	೧೫.೦೦
೧೨. ತುಳುಲಿಪಿ (೨೦೦೧)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೧೩. ತೆಲ್ಪುತೆಲಿಕೆ ಕತೆಕುಲು (೨೦೦೪)	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೩೦.೦೦
೧೪. ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಜಲಜಾಕ್ಷಿ	೬೦.೦೦
೧೫. ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ (೨೦೦೪)	- ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	೨೦.೦೦
೧೬. ದೇವಿನ ದಿವ್ಯ ಕತೆಕುಲು (೨೦೦೪)	- ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೧೭. ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿನ ತುಳು ಜನರ ಶುಭಾಶುಭ ಕಟ್ಟು, ಕಟ್ಟಳೆಗಳು (೨೦೦೪)	- ಪಕೀರ ಎಂ. ಮುಲಯ	೪೫.೦೦
೧೮. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನಿರೂಪಣೆ (೨೦೦೪)	- ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್	೩೦.೦೦
೧೯. ತುಳು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕೊ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್	೨೦.೦೦
೨೦. Islet's Screw - Pine (2004)	- ಜಾನಕಿ ಎಂ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	೭೫.೦೦
೨೧. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ (೨೦೦೪)	- (ಸಂ) ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	
೨೨. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿರಿ (೨೦೦೪)	- (ಸಂ) ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಮತ್ತು ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಬೂಕುಲು

೧. ಮುಗೇರರು ಜನಾಂಗ-ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಅಭಯಕುಮಾರ್ ಕೌಕ್ರಾಡಿ	೨೦೦.೦೦
೨. ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೯೯೭)	- ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ	೧೮.೦೦
೩. ನಿಲೆ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	೨೮.೦೦

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೧೫.೦೦
೨. ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (೧೯೯೮)	- ಎ.ವಿ. ನಾವಡ	೧೫.೦೦
೩. ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೧೫.೦೦
೪. ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (೧೯೯೮)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೫.೦೦
೫. ಪುಳ್ಳೂರು ಬಾಚೆ (೧೯೯೮)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೫.೦೦
೬. ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	೧೫.೦೦
೭. ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೮. ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (೧೯೯೮)	- ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೯. ಮಾಯಿಂದಾಲ್ (೧೯೯೮)	- ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	೧೫.೦೦
೧೦. ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೧೫.೦೦
೧೧. ಬನ್ನಾಲ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್	೧೫.೦೦
೧೨. ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್	೧೫.೦೦
೧೩. ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (೧೯೯೮)	- ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೧೫.೦೦
೧೪. ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	೧೫.೦೦
೧೫. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಆರ್.ರೈ	೧೫.೦೦
೧೬. ಅಪ್ಪೊವ್ಡ್ಯೆ (೧೯೯೮)	- ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	೧೫.೦೦
೧೭. ನಾಗಸಿರಿ (೧೯೯೮)	- ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	೧೫.೦೦
೧೮. ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೧೯. ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೧೯೯೮)	- ಎನ್ ಕೊಯಿರಾ, ಬಾಳೆಪುಣಿ	೧೫.೦೦
೨೦. ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (೨೦೦೭) ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

ಮಕ್ಕಳ ಕತೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಲಿಕೆ

೧. ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೨೦೦೪)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೨೦.೦೦

ಮದಿಪು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಸಂಚಿಕೆ ೧ ರಿಂದ ೪೩

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಮಿತಿ 2005-2008

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಲೇಖಕರ್ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರ್, ಕುಡ್ಲ.

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆರ್
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಉಡುಪಿ.

ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕೆರ್, ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್ ಕಾಲೇಜು, ಕುಡ್ಲ.

ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ
ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್, ಕುಡ್ಲ.

ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಲೇಖಿಕಿ, ಮೂಡಬಿದಿರೆ

ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
ಪಿರಿಯ ನಾಟಕಕಾರೆರ್, ಕುಡ್ಲ.

ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗೇರ್ತಿ ಗಿಡಿಕೆರೆ
ಪಾಡ್ದನ ಕಲಾವಿದೆ, ಕಟೀಲು

ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಕೋಳ್ಯೂರು
ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರ್, ಉಡುಪಿ

ರಾಮಚಂದರ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ
ರಂಗಕರ್ಮಿ, ಕುಡ್ಲ.

ಡಾ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ
ಸಾಹಿತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧಕೆರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ
ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶೆರ್, ಪುತ್ತೂರು

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಕುಡೆ
ಸಂಘಟಕೆರ್, ಮೀರಜ್

ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟಿ, ಕುಡ್ಲ.

ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು ಬಿ.ಎಸ್.
ಸಂಘಟಕೆರ್, ಮಣಿಪಾಲ

ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ (ಆಡಳಿತ)
ನಿರ್ದೇಶಕೆರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ (ಪ್ರಭಾರ)

ಎಚ್.ಸಿ. ರಂಗಪ್ಪ
ಅಧಿಕೃತ ಸದಸ್ಯೆರ್, ಕ.ತು.ಸಾ.ಅ.
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ
ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ, ಜೂನಿಯರ್
ಚೇಂಬರ್ ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿ
ಬೊಕ್ಕ ಉಬಾರ್ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್‌ದ
ಸೇರಿಗೆಡ್,
'ಸಂಗಮ ಕೃಪಾ' ಉಪ್ಪಿನಂಗಡಿಡ್
ನಡತಿನ 'ಬಿಸು ಪರ್ಬ'
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಡು
ಡಾ. ವೆಂಕಟರಾಜ
ಪುಗೆಂಚತ್ತಾಯೆರೆಗ್
ಗೌರವ ಸಂದಾಯ.

ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ
ಮಲ್ತಿನ
ಡಾ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜೆರ್ನ
ಕಂಬುಳದ ಪೇರ್
ಬೊಕ್ಕ ಕೆ.ಟಿ. ಗಟ್ಟಿಯೆರ್ನ
ತುಳು ತೆರಿಲೆ ಪುಸ್ತಕ
ಬುಡುಗಡೆ ಸಮಾರಂಭ

ಅಕಾಡೆಮಿದ
ಚಾವಡಿಡ್ ಮಹನೀಯೆರೆಗ್
ಅಭಿನಂದನೆ
ಡಾ. ಭಾಸ್ಕರಾನಂದ ಕುಮಾರ್
ಶ್ರೀ ದಾಮೋದರ ನಿಸರ್ಗ

Reg. with RNI No. Kartuloo 14/10/200-TC

ಮೂಡಬಿದಿರೆಡ್
ತುಳು ಮಹನೀಯೆರೆಗ್
ಅಭಿನಂದನೆ
ಕೆ. ಗುಣಪಾಲ ಕಡಂಬ
ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ (ನಾವುಜಿರೆ)

ಚಾವಡಿಡ್
ತುಳು ಮಹನೀಯೆರೆಗ್
ಅಭಿನಂದನೆ
ಶ್ರೀ ಪು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್
ಶ್ರೀ ಯಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್

ಭದ್ರಾವತಿಡ್ ನಡತಿನ
ತುಳು ಉತ್ಸವೊಡು
ಕಂಗಿಲು ಜಾನಪದ ನೃತ್ಯ